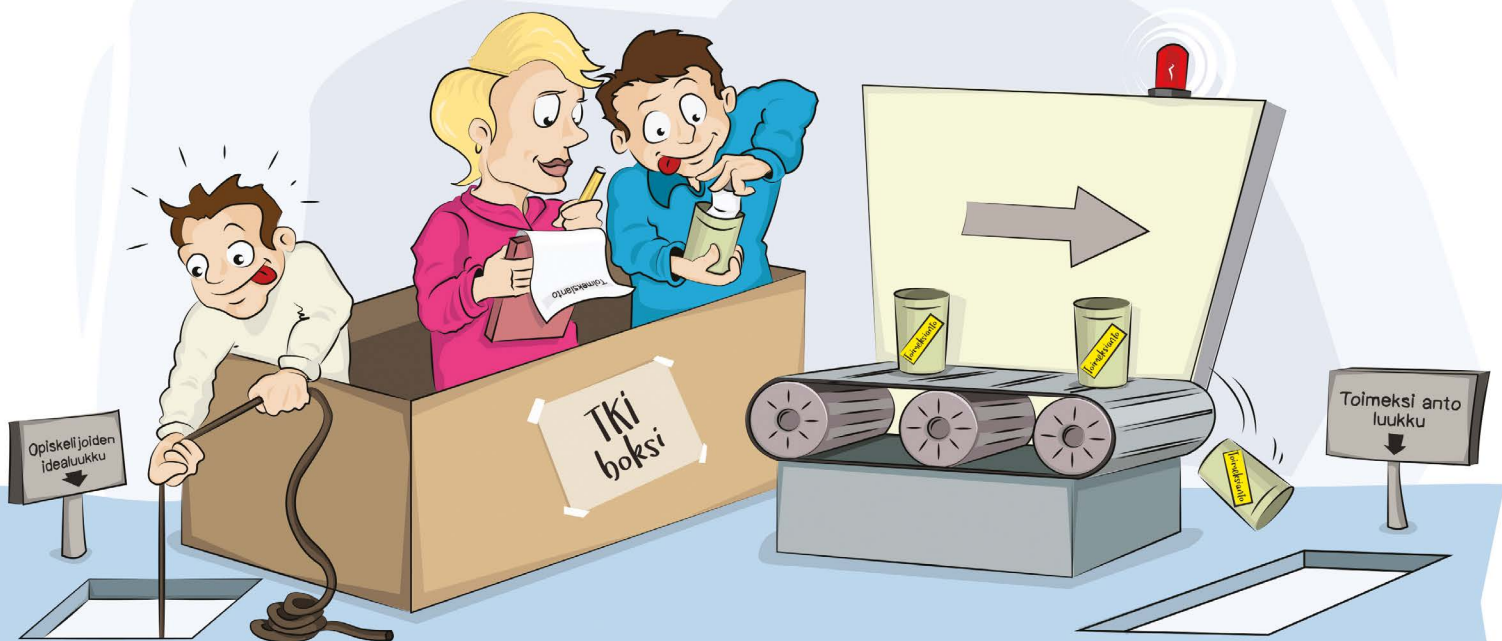

KAUKUSSA KUHISEE 2016

KATSAUS LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALAN
TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTAAN VUONNA 2016

MINTTU MERIVIRTA (TOIM.)

ESIPUHE: HANKKEESTA OPETUKSEEN – JA TAKAISIN

TKIO. Uusi termi, joka alleviivaa TKI:n ja opetuksen integroitumista. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta on toki aina pyrkinyt linkittymään opetukseen, mutta viime vuosina tämän yhteyden tehostamiseen on erityisesti panostettu. On yritetty pätkäillä, miten hanketoiminta paremmin tukisi opiskelijoiden työskentelyä, ja toisaalta samalla haasteena on ollut, miten opiskelijoiden osaaminen ja työskentely tukee hankkeita.

Ammattikorkeakoulun on lain mukaisesti tuettava opiskelijoiden ammatillista kasvua ja valmennettava heistä työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin vastaavia ammatillisia asiantuntijoita. Ammattikorkeakoulun toisena keskeisenä tehtävänä on toteuttaa työelämää ja aluekehitystä edistävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI), joka samalla palvelee opetusta. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 1:4.)

Hyvinkin käytännönläheisessä ammattikorkeakouluopetuksessa voisi kuvitella, että TKI ja opetus kulkevat helposti käsi kädessä. Olemme kuitenkin yhä siinä tilanteessa, että nämä monesti näyttävät sekä opiskelijoille että henkilökunnalle kahtena erillisenä saarekkeena. Lapin ammattikorkeakoulussa on toden teolla lähdetty kehittämään sitä, miten nämä kaksi eri tehtävää kohtaisivat toisensa. Jo korkeakoulumme toimintalupahakemuksessa on sitouduttu edistämään opetuksen ja TKI-toiminnan inte-

groimista. Selkeitä tuloksi integroitumisen osalta odotellaan viimeistään vuoteen 2020 mennessä. (Alajärvi-Kauppi & Kangastie 2016.)

Lapin AMKin TKIO-integrointisuunnitelman toteuttamisen taustalla on esimerkiksi monia sellaisia kehittämiskohteita, jotka ovat nousseet esiin sisäisen auditoinnin yhteydessä: Hankkeiden ja opetuksen ”integraatio” on yhä hyvin perinteistä, eli opettajat osallistuvat TKI-hankkeisiin ja TKI-henkilöstö tarjoaa sisältöä opintojaksojen toteuttamiseen. Samoin TKI-toiminta näyttää opetushenkilöstölle osin irrallisena ja pirstaleisena työnä, joka ei tue opetusta vaan on opetuksen rinnalla tehtävää työtä. Myös työelämäyhteistyöhön pohjautuvia projekteja koettiin olevan liian vähän. Ja viimeisenä muttei suinkaan vähäisimpänä mainittakoon, että myös opiskelijat olivat kokeneet, etteivät hankkeet tarjoaneet uutta osaamista omaan alaan liittyen. (Alajärvi-Kauppi & Kangastie 2016.)

© Lapin ammattikorkeakoulu ja tekijät

ISBN 978-952-316-174-0 (pdf)
ISSN 2489-2637 (verkkójulkaisu)

Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja
Sarja B, Tutkimusraportit ja kokoomateokset 6/2017

Rahoittajat: Lapin ammattikorkeakoulu, Euroopan unioni - Euroopan sosiaalirahasto, Euroopan aluekehitysrahasto, Vipuvuomaa EU:lta 2014–2020, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Horizon2020 - Euroopan komissio, Erasmus+, Interreg Pohjoinen, Lapin liitto, Norrbottens läns landsting, Northern Periphery and Arctic Programme 2014–2020

Kirjoittajat: Anitra Arkko-Saukkonen, Henri Finström, Antti Haase, Seija Jäminki, Liisa Koivisto, Joonas Koivumaa, Sirpa Kokkonen, Juhamatti Konttaniemi, Anzelika Krastina, Raija Lummi, Minttu Merivirta, Saila-Inkeri Puukko, Timo Puukko, Eija Rajalin, Mika Saloheimo, Marika Saranne, Eila Seppänen, Satu Valli

Taitto: Minttu Merivirta

Kannen kuva: Arto Huhta

Lapin ammattikorkeakoulu
Jokiväylä 11 C
96300 Rovaniemi

Puh. 020 798 6000
www.lapinamk.fi/julkaisut

Lapin korkeakoulukonserni

Lapin korkeakoulukonserni LUC on yliopiston ja ammattikorkeakoulun strateginen yhteensuittymä. Konserniin kuuluvat Lapin yliopisto ja Lapin ammattikorkeakoulu.

www.luc.fi

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

Olisi tärkeää miettiä, miten viestimme TKI-toiminnasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista opiskelijoillemme, jotta he myös pystyisivät hyödyntämään sitä oman osaamisensa kehittämisessä opintojen aikana.

Lisäksi aiemmassa auditoinnissa nousi esille, ettei opetus- ja hankehenkilöstön keskusteluyhteys toimi niin hyvin kuin pitäisi. Käytännössä tämä tarkoittaa, että opetushenkilöstöllä ei ole kattavaa kuvaa siitä, millaisia hankkeita osaamisalalla on meneillään ja miten he niitä voisivat hyödyntää, ja TKI-henkilöstö puolestaan ei ole tarpeeksi perillä opetussuunnitelmista, jotta osaisi nähdä, miten hankkeet niihin voisivat tarjota sisältöä. (Alajärvi-Kauppi & Kangastie 2016.) Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin osaamisalalla on vuonna 2016 panostettu tämän keskusteluyhteyden kehittämiseen. Muun muassa uusia opetussuunnitelmia laadittaessa hankehenkilöstö on päässyt mukaan keskusteluihin. Samoin TKI-hankkeita on esitelty opettajien tiimipalaverissa, jotta kaikilla olisi tiedossa, mitä hankkeita osaamisalallamme on käynnissä ja miten ne istuisivat osaksi opetusta.

TKI yhdistyy opetukseen, hitaasti mutta varmasti

Olen itse saanut kuluvana vuonna toimia ikään kuin ”kaksoisagenttina” TKIO:n osalta. Useamman vuoden projektisuunnittelijana työskentelyn jälkeen aloin pikkuhiljaa alkuvuodesta siirtyä yhä enemmän opetuksen pariin. Keväällä tein osa-aikaisesti suomen kielen ja viestinnän opettajan työtä, ja kun kollegani jäi kesällä eläkkeelle, vapautui osaamisalallamme suomen kielen lehtorin paikka, jota hain ja jonka sain. Elokuun alusta asti olen siis toiminut organisaatiossamme uudella nimikkeellä ja uudessa työtehtävässä. Tämä on tuonut työskentelyyni aivan uuden ulottuvuuden; tunnen jo ennaltaan hyvin kattavasti TKI-toimintamme ja eri hankkeemme, mutta nyt pääsen ihan käytännössäkkin miettimään, miten ne integroituisivat parhaiten myös opintoihin.

Tässä opetuksen ja TKI:n välimaastossa toimiessani olen huomannut, että keskusteluyhteys ei kaikilta osin toimi. Kuten auditoinnissa on käynyt ilmi, on ihan arkipäivää meillä, ettei TKI-henkilöstö osaa aina tarjota oikeanlaista sisältöä opetukseen eikä opetushenkilöstö osaa nähdä, miten hankkeet tukisivat opetusta. Lisäksi olisi tärkeää miettiä, miten viestimme TKI-toiminnasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista opiskelijoillemme, jotta he myös pystyisivät hyödyntämään sitä oman osaamisensa kehittämisessä opintojen aikana.

Mahdollisuuksia TKIO-toiminnan edistämiseen olisi valtavasti, ja vähitellen eri toimijat ovat avoi-

memmassa vuoropuhelussa. Täydelliseen yhteistyöhön toki tarvitaan aktiivisuutta molemmista päistä, sillä yhteistyö ei kehity, jos vain toinen osapuoli on aktiivinen. Tänäkin vuonna muutamalle opettajalle hankeintegraatio on ollut silmiä avaava kokemus, ja on ollut hienoa seurata, kuinka opettajat ovat nähneet ne lukuisat mahdollisuudet, joilla hankkeita on voinut yhdistää opetukseen. Jo muutaman opettajan innovatiivisuus ja innostuneisuus on tuonut TKIO:hon täysin uusia ulottuvuuksia.

KauKussa kuhisee 2016 yhdistää opetuksen ja hankkeet

KauKussa kuhisee ilmestyy nyt jo kolmatta kertaa. Ensimmäisessä julkaisussa kerroimme hankkeiden toiminnoista vuonna 2014 mahdollisimman käytännönläheisesti ja toimintapainotteisesti (ks. Merivirta 2014). KauKussa kuhisee 2015 vei eteenpäin edellisenä vuonna jalostettua ideaa, ja julkaisun keskiöön nostettiin Lapin AMKin hankesykli. Loimme katsauksen siihen, minkälaisia toimia viime vuonna toteutimme hankesyklin eri vaiheiden osalta. (Ks. Merivirta 2015.) Vuonna 2016 KauKussa kuhisee keskittyy ajankohtaiseen aiheeseen, nimittäin opetuksen ja TKI:n integroitumiseen (TKIO). Tavoitteena oli kerätä kokemuksia siitä, miten hankkeet ovat näkyneet opetuksessa ja miten työelämäyhteistyö on tukenut opiskelijoiden oppimista.

Halusimme jakaa ensisijaisesti opettajien hyviä kokemuksia siitä, miten TKI- ja työelämäyhteistyö on tuonut lisäarvoa opetukseen. Tämän lisäksi esille nousee, miten hankkeet ovat tukeneet opettajien ammatillista kehittymistä. Julkaisumme osoittaa, etteivät TKI ja opetus ole kaupan ja kulttuurin osaamisalalla toisistaan erillisiä yksiköitä. Kehittämistyötä parhaan mahdollisen yhteistyön saavuttamiseksi tarvitaan yhä, mutta olemme hyvällä polulla. Saarekkeet lähentyvät pikkuhiljaa toisiaan.

LÄHTEET:

Alajärvi-Kauppi, R. & Kangastie, H. 2016. Opetuksen, tutkimuksen-, kehityksen ja innovaatiotoiminnan integroinnin edellytykset lapin ammattikorkeakoulussa. Korkeakoulusuunnittelu. Sisäinen dokumentti. Lapin ammattikorkeakoulu.

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.

Merivirta, M. (toim.) 2014. KauKussa kuhisee – Lapin ammattikorkeakoulun kaupan ja kulttuurin osaamisalan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa vuonna 2014. Lapin AMKin julkaisuja, Sarja B. Raportit ja selvitykset 32/2014. Rovaniemi: Lapin ammattikorkeakoulu. Viitattu 16.12.2015 <http://urn.fi/URN:IS-BN:978-952-316-063-7>.

Merivirta, M. (toim.) 2015. KauKussa kuhisee – Lapin ammattikorkeakoulun kaupan ja kulttuurin osaamisalan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa vuonna 2015. Lapin AMKin julkaisuja, Sarja B. Raportit ja selvitykset 28/2015. Rovaniemi: Lapin ammattikorkeakoulu. Viitattu 16.12.2015 <http://urn.fi/URN:IS-BN:978-952-316-112-2>.

SISÄLLYSLUETTELO

MINTTU MERIVIRTA

ESIPUHE: HANKKEESTA OPETUKSEEN – JA TAKAISIN 2

MARIKA SARANNE

TKI + OPETUS = TKIO ELI WIN-WIN-LOPPUTULEMA 6

EILA SEPPÄNEN

MITTAREITA, MITTAREITA! 8

RAIJA LUMMI

KASVETAAN YHDESSÄ KAUUSSA 10

LIISA KOIVISTO

VIISI TAPAA NAITTA HANKKEITA JA OPETUSTA 12

ANZELIKA KRISTINA

**MULTIPLE WORKING LIFE COMPETENCE DEVELOPMENT
THROUGH SMART PRACTICE SEMINAR AND WORKSHOP** 14

MIKA SALOHEIMO

**YRITYSLÄHTÖISTÄ TKI-TOIMINTAA LIIKETALouden
OPETUKSEN YHTEYDESSÄ** 18

JUHAMATTI KONTTANIEMI

**OMAN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN
TYÖLLISTYMISSÄ TUENNA** 20

EIIJA RAJALIN

**DIGITAALISTA RATKAISUOSAAMISTA
KUVATAITEEN OPETUKSEEN** 22

JOONAS KOIVUMAA

INNOMARATON-KONSEPTI KOHTAA KESÄSIIAN 24

ANITRA ARKKO-SAUKKONEN

PALVELUMUOTOILU KUVATAITEILIJAN TYÖKALUNA 28

LIISA KOIVISTO

**MOBIILISOVELLUSKISAN VOITTOSOVELLUS KOULULAISTEN
KÄYTTÖÖN ROVANIEMELLÄ** 32

TIMO PUUKKO

**VIRTUAALISTUDIORATKAISU OPISKELIJOIDEN
JA OPETTAJIEN TYÖKALUKSI** 34

ANZELIKA KRISTINA

**INTERNATIONAL FAIR AND ARCTIC BUSINESS DATING:
INTEGRATED INTERNATIONAL COMPETENCE DEVELOPMENT** 36

SIRPA KOKKONEN

EKKU JA OPIKELIJAT:

MIKSI HANKE HAKEUTUI HEIDÄN LUOKSEEN? 38

SAILA-INKERI PUUKKO

OPIKELIJAT PROJEKTIMATKOILLA KOKEMUKSIA KERÄÄMÄSSÄ 40

MINTTU MERIVIRTA

HANKKEIDEN TOIMEKSIANNOT OSANA MONIMUOTO-OPETUSTA 42

ANTTI HAASE

**CANVAS-TYÖKALUN INTEGROITU KEHITYSTYÖ
TAIDEART-HANKKEESSA** 44

ANITRA ARKKO-SAUKKONEN

KANSAINVÄLISTYVÄ TAITEILIJÄ KURKOTTAU KAUAS 48

SATU VALLI

LIIKETALouden OPIKELUA UUDEN OPSIN MUKAISESTI 52

ANZELIKA KRÄSTINA

**ENHANCING INNOVATION AND ENTREPRENEURSHIP COMPETENCES:
INNOBARENTSLAB INTEGRATION WITH STUDIES** 54

SEIJA JÄMINKI

**SAMASSA VENEESÄ OLLAAN: OPIKELIJAT KEHITTÄMÄSSÄ
TOIMIVIA HARJOITTELUKÄYTÄNTEITÄ** 58

ANITRA ARKKO-SAUKKONEN & ANZELIKA KRÄSTINA

KANSAINVÄLISTÄ KEHITTÄMISTYÖTÄ YLI RAJOJEN 60

MARIKA SARANNE

**TKIO:TA JA YHTEISKEHITTÄMISTÄ KÄYTÄNNÖSSÄ -
TORNIOSTA ÄLYKÄS KAUPUNKI** 62

HENRI FINSTRÖM

**"EIHÄN MEDIANOMI VOI JÄÄDÄ MERI-LAPPIIN": TIENI LAPIN AMKIN
OPIKELIJASTA KOULUN PROJEKTITYÖNTEKIJÄKSI** 64

LIISA KOIVISTO

OPINTOPISTEITÄ, KOKEMUSTA JA KONTAKTEJA HACKATHONISTA 66

SAILA-INKERI PUUKKO & SIRPA KOKKONEN

**HANKKEILLA LISÄÄ OSAAMISTA
- MYÖS OPIKELIJOILLE** 70

TKI + OPETUS = TKIO ELI WIN-WIN-LOPPUTULEMA

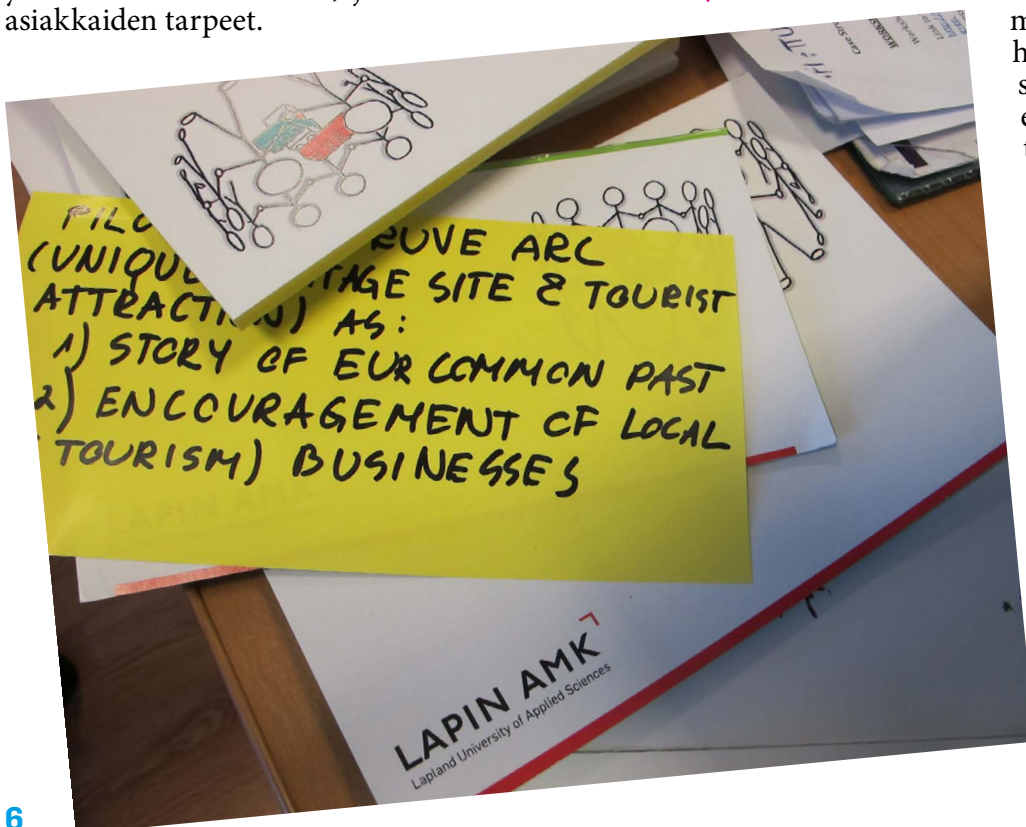
Ammattikorkeakoulut ovat teoriaa käytäntöön soveltavia korkeakouluja. Tähän toimintatapaan liittyy hyvin vahvasti tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) ja opetus. Jokainen ammattikorkeakoulu on yhä vahvemmin nivomassa TKI-toimintaa ja opetusta yhteen. Lapin ammattikorkeakoulussa arjen työssä puhutaan TKIO:sta, joka sisältää ajatuksen saumattomasta yhteistyöstä TKI:n ja opetuksen välillä.

Toimintaympäristöä ja koulutuskenttää haastavat erilaiset muutokset, jotka ajavat resurssitehokkaiseen toimintaan. Korkeakouluissa tämä näyttäytyy siinä, että pitää löytää resursseja kehittämiseen ja asiakkaiden palvelemiseen, ovat asiakkaat joko opiskelijoita ja/tai työelämän kumppaneita. Yleistäen voisi sanoa, että aikoinaan on ollut kaksi siltoa, opetus ja TKI-toiminta, joissa ovat olleet erikseen opetuksen resurssit ja TKI-toiminnan resurssit. Tämä aikakausi on mennyt, jossa kaksi siltoa tuotti omin resurssein tulosta. Jotta voidaan vastata tämän hetken ja tulevaisuuden muutoksiin ja uusiin toimintaympäristöstä kumpuaviin haasteisiin, tarvitaan lisää resursseja. Resursseja haasteisiin tarjoaa yhteinen TKIO-toiminta, jossa on huomioitu asiakkaiden tarpeet.

Tuottavassa TKIO-toiminnassa pyritään tilanteeseen, jossa lopputulemana on win-win-tilanne, eli asiakas (työelämäkumppani ja opiskelija) on tyytyväinen ja palvelun toimittaja (korkeakoulu) on saanut tehtävästään korvauksen. Tämä korvaus voi olla uusinta tietoa ja taitoa, jolla kehitetään opetus- ja palvelutarjontaa, vahvoja ja kehittyviä työelämäsuhteita, henkilöstön osaamisen kasvua, positiivista palautetta ja vetovoimaisuuden lisääntymistä korkeakoulun sekä alueen suuntaan.

Tyytyväinen asiakas on saanut TKIO-toiminnan myötä sellaista palvelua, jota hän on odottanut. Tämä palvelu voi olla opiskelijan näkökulmasta vahvistuneita työelämävalmiuksia, opinnäytetyön aiheita, harjoittelupaikka ja/tai viimeisintä tietoa ja taitoa, jota työelämässä tarvitaan. Yrityksen tai toimintaympäristön suunnalta tyytyväisyys ilmenee esimerkiksi uusina kehittämistoiminnan jatkumoina, liiketoiminnan kasvamisena tai uusien osaajien (opiskelijoiden) rekrytointina.

Lapin ammattikorkeakoulun TKIO-toiminnan tavoitteena on Lapin elinvoiman, osaamisen ja hyvinvoinnin kehittäminen. TKIO-toiminnassa tehdään läheistä yhteistyötä yritysten, yhteisöjen ja julkisen sektorin kanssa. Yhteistyö edistää alueen toimijoiden menestystä ja

kasvua sekä kehittää edelleen korkeakoulumme osaamista.

Kun KauKussa aloitetaan uuden hankkeen valmistelu, ovat prosessissa mukana substanssiin liittyvät asiantuntijaopettajat, TKI-henkilöstö sekä työelämän ja alueen sidosryhmien edustajia. Jos hanke suunnitelma tulee muualta kehittämissuunnitelmiin, tehdään TKIO-integraatiotoimenpiteiden suunnittelu yhdessä asiantuntijaopettajien ja TKI-henkilöstön kesken. KauKussa on käytössä useita toimenpiteitä, joilla pyritään vahvistamaan TKIO-integraatiota, osallisuutta ja aluevaikutavuutta. Osaamisalallamme näitä ovat mm. seuraavat toimenpiteet:

- Sisäinen hankeperehdytys hanketiimille
- Menetelmälliset työpajat/tilaisuudet
- TKIO-integrointisuunnitelma
- Ulkoinen ja sisäinen tiedottaminen.

Uusi hanke ja työ-/lukuvuosi alkavat sisäisellä hankeperehdytyksellä. Tässä TKI-päällikön johdolla hankkeen projektipäällikkö yhdessä hanketiimin kanssa kokoontuu hankeperehdytykseen. Hanketiimi koostuu tietyille hankkeelle resurssoiduista opettajista ja TKI-henkilöstöstä. Perehdytyksessä käydään läpi hankerahoittajan ja viranomaisten asiakirjat, mm. hankesuunnitelma, työpaketit ja tulokset sekä opetukseen integroituvat toiminnot, joita voivat olla erilaiset kehitystehtävät, tutkimukset ja opinnäytetyöt hankkeelle. Hankeperehdytyksessä pyritään luomaan osallistujille selkeä kuva jokaisen osallistujan roolista hankkeen työpaketeissa eli siitä, mitä tuotoksia odotetaan ja mihin resurssit käytetään.

Sisäisen hankeperehdytyksen aikana keskustellaan myös siitä, millä tavoin hanke integroituu opetuksen opettajan avulla ja mitä tehtäviä esimerkiksi opiskelija tai opiskelijaryhmät tulevat tekemään. Tähän liittyy TKIO-integrointisuunnitelma, joka konkretisoi niitä indikaattoreita, joilla voidaan tehdä tuloksellista TKIO-toimintaa. Hankeperehdytys luo lisäarvoa kaikille. Opettaja lisää osaamistaan ja asiantuntemustaan projektitoimintaan sekä rahoitusohjelmiin sekä saa selkeän kuvan tuloksellisuussindikaattoreista. TKI-henkilöstö saavuttaa laajempaa näkökulmaa opetustoimintaan ja oppii tunnistamaan opetuksen mahdollisuuksia TKI-toiminnassa.

Kun osaamisalalla suunnitellaan uutta hanketta, se aloitetaan yleensä menetelmällisellä työpajalla, jossa käytetään erilaisia hankkeiden ideoinnin ja suunnittelun työkaluja. Tilaisuuteen kutsutaan hankkeeseen liittyvät sidosryhmät, työelämäkumppanit, hanketiimi ja mahdolliset opiskelijat. Työpajamenetelmänä voi olla esim. GOPP (Goal Oriented Project Planning) -työpajatyöskentely, sillä se on päämääräohjautuva projektisuunnittelumenetelmä. Työpajatilaisuuksien avulla saadaan sidosryhmät mukaan suunnitteluun ja palautetta siitä, millaiset toimenpi-

Korkeakouluilla tulee aina olemaan ratkaisemattomia ongelmia ja haasteita tulevaisuudessa. Tarvitaan koordinaatiota, yhteistyötä ja kykyä nähdä haasteet mahdollisuuksina kehittyä ja kehittää.

teet tai haasteet tulee hankesuunnitelmassa ottaa huomioon. Menetelmän avulla on mahdollista myös tämentää ja parantaa jo aiemmin laadittua suunnitelmaa.

TKIO-toiminta on asiakkaan kuulemistä ja ymmärtämistä. Korkeakoulu ei vain ”myy sitä mitä se haluaa myydä” (hankeideoita, opetusta, kehittämistoimia), vaan yhteistyön ja vuorovaikutuksen kautta saadaan selville asiakkaiden tarpeita ja samalla vastataan toimintaympäristöstä kumpuaviin todellisiin tarpeisiin. Toisinaan nämä uudet tarpeet voivat olla sellaisia, että korkeakoulun henkilöstön osaaminen ei selälaisenaan riitä, mutta nämä voivat toimia avauksina uuden osaamisen hankintaan.

Millainen osaaminen on parasta uusien asioiden ja toimintatapojen kehittymisen näkökulmasta, miten uuteen suhtaudutaan ja miten osaamista uskalletaan hyödyntää uusissa tilanteissa? Korkeakouluilla tulee aina olemaan ratkaisemattomia ongelmia ja haasteita tulevaisuudessa. Tarvitaan koordinaatiota, yhteistyötä ja kykyä nähdä haasteet mahdollisuuksina kehittyä ja kehittää. Lisäksi asiakasta kuuntelemalla voidaan tunnistaa tulevaisuuden tarpeita. Menestyksellä TKIO-toiminta tuottaa palveluita asiakkaiden tarpeisiin, ja se tuottaa heille ratkaisuja sellaisilla tavoilla, jotka palvelevat heitä. Jotta voimme vastata toimintaympäristön haasteisiin, TKIO-toiminta tarvitsee mukaan kaikkia toimijoita ja luovuutta uusien ratkaisujen kehittämiseen. Luovuus kumpuaa haasteista ja mahdollisuuksista. Näistä voi syntyä uusia, tuottavia ja menestyviä TKIO-ratkaisuja.

TKIO-toimintaa toteutetaan Lapin ammattikorkeakoulun strategian mukaisesti, jossa toimijat palvelevat monialaisesti koko Lapin elinkeinoelämää kooten elinkeinoelämän edustajat, henkilöstön, opettajat ja opiskelijat yhteisiin TKIO-hankkeisiin. TKIO-toiminnan tavoitteena on se, että kaikkien osapuolten toiminta onnistuu, tulokset ja indikaattorit saavutetaan ja yhteistyö toimii kuten pitää. Ainoa tapa tehdä TKIO-toimintaa on asiakkaiden pitäminen tyytyväisinä. Tyytyväisyys on tietysti subjektiivinen käsite, mutta win-win-tilanne syntyy vain yhteistyöllä ja vuorovaikutuksella.

MITTAREITA, MITTAREITA!

Jo vuonna 1998 opetusministeriön työryhmä päätti, että ammattikorkeakoulujen tuloksellisuudesta palkitaan.

Aluekehitysvaikutuksen ja työelämän huippuyksiköiden arvioinnin keskeisinä perusteina olivat ammattikorkeakoulujen rooli aluekehityksessä, tutkimus- ja kehitystyön panos alueellisessa kehitystyössä, alueellisen ulkopuolisen rahoituksen osuus, aluevaikuttajien rooli ammattikorkeakouluhallinnossa ja opintojen kehittämisessä, alueellinen työllisyysvaikutus ja työllistämisen edistämistoimenpiteet, harjoittelu- ja opinnäytetöiden kytkentä alueelliseen työelämään, alueellisen työelämän aikuiskoulutustarpeiden tyydyttäminen sekä työelämäasiantuntijoiden käyttäminen opetuksessa. (Ammattikorkeakoulujen tuloksellisuusrahoituksen mittarit 1998.) Linjauksia on vuosien mittaan hienosäädetty – ja mittareita sen mukaan. Keskeisimmät hankkeiden arkeen osuvat mittarit hakivat kuitenkin jo muotoaan tuolloin. Ammattikorkeakoulu sitoutuu opetusministeriön kanssa tekemissään sopimuksissa tiettyihin mittareihin, joiden toteutumisen perusteella sitten meidänkin ammattikorkeakoulullemme ohjataan tulosrahoitusta.

Hankkeiden opintoihin integroimisen osalta on vuosien varrella pikkuhiljaa jäntevoitetty kytkentää opintoihin, ja nyt olemme astumassa entistä systemaattisemman kehittämisen polulle. Jo hanketta suunnitellessa pohditaan entistä yksityiskohtaisemmin, miten opintoihin integroituminen ja strategiaamme vastaaminen toteutuisi. Sisäisessä auditoinnissa 2015 todettiin vielä paikoitellen puutteita, ja käsitys strategian ohjausvaikutuksesta on ymmärretty hyvin eri tavoin hankkeita valmistellessa (TKI-toiminnan sisäinen auditointi 2015).

Hankevalmisteluprosessissa varmistetaan, etteivät hankkeiden strategialähtöisyys ja alueiden toimijoiden tarpeet ole irrallaan toisistaan. Strategian toteutumisen arviointia TKI-toiminnassa toteutetaan arviointikehikolla, joka rakennettiin apuvälineeksi jo suunnitteluvaiheeseen. Arviointikehikko sisältää painoalojen teemat tavoitetasolla ja niitä vastaavan numeerisen arvioinnin, jolla strategianmukaisuutta arvioidaan. Lisäksi hankeintegroinnin suunnittelun tueksi on otettu käyttöön suunnittelun ja arvioinnin työkalu, hankkeiden integrointisuunnitelma. (Linna & Kangastie 2016.)

Hankkeiden opintoihin integroimisen osalta on vuosien varrella pikkuhiljaa jäntevoitetty kytkentää opintoihin, ja nyt olemme astumassa entistä systemaattisemman kehittämisen polulle. Jo hanketta suunnitellessa pohditaan entistä yksityiskohtaisemmin, miten opintoihin integroituminen ja strategiaamme vastaaminen toteutuisi.

Hankkeiden integrointisuunnitelma avautuu omaa TKI-toimenpideohjelmaamme tarkastelemalla. Pitkällä aikavälillä, vuoteen 2020 mennessä, tavoitteenamme on lisätä niin alueen hyvinvoinnin, vetovoiman kuin kilpailukyvyyn ja työllisyydenkin kasvua. Pyrimme arktisen osaamisen edelläkävijäksi valituilla kärkiosaamisalueilla, ja olemme alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu kehittäjä, kouluttaja ja kumppani. Seurannassa on useita asioita, mm.

- Ulkoinen TKI-rahoitus
- Julkaisut

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2	Hankkeen nimi:	SUUNNITELMA					TOTEUMA	
	<i>Projektipäällikkö:</i>						Työelämäyhteistyö: alumni-työelämäluennoitsijat, ym.	
3		Tuntimäärä Kevät 2016	TKI-pisteet	Artikkelit julkaisupisteet	Liikkuvuus vaihtopisteet	Opparit ym.		Tuntimäärä Syksy 2016
4	Opettaja:							
5	Yksilöinti: esim. opintojakson nimi, artikkelin nimi, liikkuvuuskohte, opparin nimi&tekijät, seminaariluennoitsijan nimi, jne.							
6								
7								
8								
9								
10	Opettaja:							
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18	Opettaja							
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								

- TKI-toiminnan kokonaismenot
- YAMK-tutkinnot
- Henkilöstön liikkuvuus
- TKI-henkilötyövuodet
- TKI-opintopisteet
- Aluevaikuttavuuden itsearviointi.

Näistä hankkeiden osalta seuraamme yhdessä opettajien kanssa niin TKI-opintopisteitä, julkaisujen määrää kuin liikkuvuuden määrääkin. Jo hanketta suunniteltaessa teemme alustavat kaavailut hankkeen kytkeytymisestä opintojaksoihin ja siitä, millainen vaikutus hankkeella on mittaristoomme.

TKI-opintopisteet-mittari kuvaa opetuksen, TKI-toiminnan ja työelämäyhteistyön integraation tuloksellisuutta sekä opiskelijoiden osallistumista TKI-toimintaan. Opintopisteet tallennetaan säännöllisesti opiskelijahallintajärjestelmään, ja niiden kertymistä seurataan neljännesvuosittain TKI-ryhmässä, opetuksen kehittämissuunnitelmassa sekä tulosyksiköissä ja suunnitellaan tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Tavoitteet sovitaan tulossopimuksissa ja seurataan puolivuotiskurkistusneuvotteluissa sekä vuoden tulosanalyysissä. Tulosten tietoa käytetään päivittäisen johtamisen välineenä. (Lapin ammattikorkeakoulun TKI-toimenpideohjelma 2016.)

Myös artikkelien, vaihtopisteiden ja opinnäytetöiden kertyminen kuvataan lomakkeelle. Suunnitteluvaiheessa tehdään tavallaan sopimus opettajan kanssa siitä, miltä osin hän vastaa mittareiden kertymisestä ja kuinka monta hanketuntia hän voi käyttää

hankkeen aiheuttamaan ylimääräiseen työhön resurssiaan. Mikäli poikkeamia kuitenkin perustellusta syystä tulee, suunnitelmaa voidaan päivittää. Tuolloin on hyvä olla yhteydessä hankkeen vastuuhenkilöihin hyvissä ajoin, jolloin tieto tavoitteiden muuttumisesta siirtyy tiedoksi myös TKI-päällikölle, joka viime kädessä seuraa osaamisalan toteutumia.

LÄHTEET:

- Ammattikorkeakoulujen tuloksellisuusrahoituksen mittarit 1998. Opetusministeriön työryhmien muistioita 1999, 16. Ammattikorkeakoulujen tuloksellisuusrahoituksen mittarit työryhmä. Viitattu 9.12.2016 http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/1999/ammattikorkeakoulujen_tuloksellisuusrahoituksen_mittarit?lang=fi.
- Lapin ammattikorkeakoulun TKI-toimenpideohjelma 2016. Lapin AMKin sisäinen dokumentti.
- Linna, E. & Kangastie, H. 2016. Pohjoista tekoa - Lapin ammattikorkeakoulun strategia ja profiloituminen. Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja, Sarja B. Raportit ja selvitykset 1/2016. Rovaniemi: Lapin AMK. Viitattu 9.12.2016 <https://www.theseus.fi/handle/10024/105403>.
- TKI-toiminnan sisäinen auditointi 2015. Lapin AMKin sisäinen dokumentti.

KASVETAAN YHDESSÄ KAUKUSSA

Opintojen integroiminen on päivän sana. Nykyään ajatellaan yhä enemmän, että elinikäinen oppiminen ja kokonaisuuksien hallinta sekä tiedonhaku ja sen kriittinen arviointi kuuluvat työelämätaitoihin. Sen vuoksi myös ammattillisissa korkeakouluissa on opittava prosessimaiseen oppimiseen ja kokonaisuuksien hallintaan opintojen alusta asti.

Näistä eväistä on saanut alkunsa myös kokonaisuuksiin keskittyvä uusi opetussuunnitelma, jota kaupan ja kulttuurin alalla (KauKu) nyt pilotoidaan.

Kieliä ja viestintää on aina ollut helppo integroida ammattiaineiden kanssa. Vieraiden kielten paras kaveri integroinnissa on perinteisesti ollut äidinkieli, tiedonhaku sekä tekstinkäsittelyyn liittyvät aineet. Kaupallisten ammattiaineiden asiasisällöt ovat myös aina olleet mutkaton integrointikumppani. Eri aineet ovat kuitenkin tähän asti olleet erillään ja erikseen arvioituina. Nykytrendin mukaan kaikista aineista voidaan yhdistää yksi toisiaan tukeva moduuli, semesteri, projekti – miten sitä halutaan sitten kutsuakin. Tämä kokonaisuus myös arvioidaan yhdessä. Siinäpä onkin meille pedagogeille haastetta kerrakseen.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-osaamisen mukaantulo opetukseen on uusimpia ja odotetuimpia ulottuvuuksia. Opetus, oppiminen ja TKI-toiminta eivät voi enää olla toisilleen erillisiä saarekkeita. Korkeakoulun ulkopuolella oleva elinkeinoelämä ja kontaktit ovat jo strategioissakin osa oppimista ja osaamista. Siksi on ollut aika lyödä hynttyyt yhteen ja kasvaa yhdessä KauKussa.

Bussi vie ja bussi tuo – Växa i Kalix-messut Kalixissa 24.11.2016

Ruotsin opettajana on herkullista toimia rajalla. Vaatii vain pientä vaivannäköä etsiä autenttisia oppimistilaisuuksia opiskelijoille. Alkusyksyn valinnaiskurssin - ruotsin aktivoinnin -loppuhuipentumaksi ennen tenttiä löytyi oiva tilaisuus messujen muodossa. Ruotsin Kalixissa järjestettiin kuudennen kerran rekrytointimessut, jossa Kalixin eri koulujen opiskelijat ja oppilaat kohtasivat alueen yrittäjiä. Siellä oli hyvä tilaisuus solmia esimerkiksi kesätyöpaikkoihin kontakteja. Oppilaitosten opettajat veivät

ryhmiään messuille ja hyödynsivät messujen antia omissa koulutehtävissään. Myös me Tornion kampukselta olimme tervetulleita messuille. Linja-auto starttasi aamulla Minervan edestä ja toi ensimmäisen vuoden liiketalouden opiskelijat takaisin samana iltapäivinä – virkistävän ruotsisuihkun jälkeen. Kalixiin on matkaa rajalta noin 50 kilometriä, fem mil, kuten Ruotsissa sanotaan.

Opitaan benchmarkkaamalla

Integrointia opetukseen ja oppimiseen voi tehdä eri tavoin. Kalixin messuilta haimme oppia keväällä 2017 toteutettavalle 1. vuoden opiskelijoiden omille, kolmella kielellä toteutettaville messuille. Oppimista tapahtuu seuraamalla, vertaamalla, havainnoimalla ja kokeilemalla. Kalixin messuvierailu oli myös integrointia meneillään olevaan ruotsin aktivoinnin opintojaksoon sekä kevään 2017 tulevaan ruotsin ammatilliseen opintojaksoon, joka on integroitu kevään semesteriin. Messuvierailu toimi täten myös motiivointina ja käänteisenä luokahuoneopetukseen kevättä varten.

TKI-toiminta on hyvä saada tiiviimmin integroitua opintojaksoihin ja opiskelijan oppimiseen. Projektioppimista pitää opetella olemalla mukana projekteissa. Yksi 2. vuoden opiskelija oli siksi mukana Kalixin messuilla Lapin AMKin messuosastolla esittelijänä. Opiskelija integroi omaan opintokokonaisuuteensa, kansainväliseen kauppaan, Tornionlaakson kesäsiika -hanketta. Messuosastolla esittelimme yhteistyössä koko Lapin AMKin tarjontaa ja projekteja. Mukana oli opiskelijoita matkailun puolelta ja opettajakollega terveydenhoitopuolelta. Yhdessä olimme Lapin AMKin kasvot. Vieraskielisten koulutusohjelmiamme hakuaika on jo tammikuussa 2017, ja siksi on aika olla esillä siellä, missä on koolla meidän potentiaalisia opiskelijoita.

Tornionlaakson kesäsiika · Tornedalens sommarsik

Ka se vain oon meän yhteinen rojekt
Vårt gemensamma projekt

**Yksi joki
kaksi rantaa**

En älv två stränder

<p>Prosiika ry Kukkolan osakunta Kukkolan osakunta Kukkolankosken Siikalastusrytymä Karungin osakunta Korpikylän osakunta Kainuun kylän osakunta Alkkulan kalastuskunta Nuottorannan kalastuskunta Armassaaren kalastuskunta Närkki-Tengeli-Portimojärvi osakunta Kaulirannan osakunta Kivakankaan kalastuskunta Pirkkiön osakunta Alarajakalan osakunta Tornio-Muoniojokiseura ry Tornion kalastusalue</p> <p>Nedre Vojakkala Skifteslag samfällighetsförening Kukkola Skifteslags Samfällighetsförening Karungi Skifteslags Samfällighetsförening Karungi fiskeriförening Salmo salar Matkakoski Fiskeförening Vitsaniemi Skifteslags Samfällighetsförening Koivukylä-Päkkilä Vitsaniemi Fiskeförening Meän Kukkolan osakunta ry Kukkolan osakunta ry Tornionlaakson maakuntamuseo</p>	<p>Kukkolan Catering Kalalike Haavi Hovilompolo Pohjolan Safarit –Nordic Safaris Hopeaseppä Jorma Smeds Kukkolaforseen Turist o Konferens Kukkolaforseen FC Hulkoffgårdet AB Ylitornion kunta Overtorneå kommun Maaseudun sivistysliitto (MSL) Hushållningsallskäpet Norrbotten- Västerbotten Suomalais-ruotsalainen rajajokikomisio Tornionlaakson neuvosto Kukkolan kyläyhdistys Karungin kyläyhdistys Karungi Hembygdsförening Vojakkalan kyläyhdistys Korpikylä Hembygdsförening Ylitornion Museo- ja kotiseutuyhdistys ry Pekämpän maa- ja kotitalousseura ry Armassaaren kylätouhukunta ry Kaulirannan kyläyhdistys ry Tengelin kyläyhdistys ry Norrbottens Museum</p>
--	--

Interreg

KANONIN
VÄLINE
FYSIOTERAPEUTTI
RESTONO
KUVATAITEILIJAN
SOSIONOMI
INSINÖÖRI
POHJOISMAA
TEKNIKKI
TRADITIO
GERONTOL
IT-TRAI
AGRARI
LIIKUN

Liiketalouden opiskelija Jaana Kostianen Växa i Kalix -messuilla esittelemässä Tornionlaakson kesäsiika -hanketta (Kuva: Raija Lummi)

Vieraileva luennoitsija Svenska Nu:stä, Martin Appel IT-toimittaja

Suomi on kaksikielinen maa. Helsingin Hanasaressa toimii ruotsin kieltä ja kulttuuria edistävä Suomen ja Ruotsin yhteinen kulttuurikeskus, joka koordinoi Svenska nu -ohjelmaa. Sieltä voi tilata maksutta vierailijoita eri asteiden oppilaitoksiin. Tilasin sieltä tukholmalaisen IT-toimittajan Martin Appelin 2.12.2016 pitämään kahdelle ryhmälle ruotsinkielisen luennon ja oppimistilanteen. Martin oli suunnitellut liiketalouden ja IT-ryhmän opiskelijoille räätälöidyn infopaketin Ruotsin työmarkkinoista, onnistuneiden messujen pitämisestä sekä yleensäkin Ruotsin, Norjan ja koko Skandinavian alueen työmarkkina-alueesta.

Pohjoisen ulottuvuuden merkitys kasvaa

Yhä useampi yritys on pohjoismainen. Ennen meillä oli suomalaisia, ruotsalaisia, norjalaisia ja tanskalaisia yrityksiä. Nyt meillä on ”integroituja” yrityksiä. Maailma pienenee ja Pohjoismaat muodostavat yhteisen ulottuvuuden. Lapin AMKin strategiassa on pohjoinen, arktinen ulottuvuus ja etäisyyksien hallinta. Ruotsi on lähellä, ja meillä on yhteinen kulttuuritausta, tavat, demokratiakäsite ja historia.

Tutustu tarkemmin:

www.svenskanu.fi/

www.kesasiika.wordpress.com/vaylanvarressa-tapahtuu/

www.kalix.se/Vaxa-i-kalix/

KauKu on suunnittelemassa syvenevää yhteistyötä Kalixin kunnan kanssa. Suunnitteilla on kampus i Kalix, jossa opiskelijat voisivat etävälinein opiskella meidän opetustarjontaa. Kalix haluaa kasvaa – sen todistaa kuudetta kertaa järjestetyt Växa i Kalix -messut. Myös me KauKussa tarvitaan kasvua. Siksi me haluamme kasvaa yhdessä alueellamme. Vi växer i högskolan och i regionen.

VIISI TAPAA NAITTAA HANKKEITA JA OPETUSTA

Löysin tänä syksynä opetukseeni aivan uuden ulottuvuuden eli hankkeiden hyödyntämisen ja haluan jakaa kokemuksiani muillekin. Olen ollut opettajana puolitoista vuotta, mutta ensimmäisenä vuonna en tajunnut olemassa olevia mahdollisuuksia.

Toki tiesin, että TKI-pisteiden kertyminen on tärkeää, mutta napsin niitä kursseille työelämästä. Vuoden siis otti tämän lähteen löytäminen, mutta nyt kun se on kerran löytynyt, siitä on helppo ammentaa tulevaisuudessakin. Tässä viisi mukavaa esimerkkiä hankkeiden integroinnista opetukseen:

1. Learning Cafe - ideoita ja kahvia

Aamukahvin tuoksu johdatteli opiskelijoita viihtyisään Liikehuoneeseen, istuutumaan ryhmiin ja nappaamaan pientä naposteltavaa pöytiin katetuista kulhoista. Opiskelijoita hieman jännitti erikoinen aamu, josta he tiesivät etukäteen vain kyseessä olevan innovointiaamun, johon ei tarvitse valmistautua, kunhan tulee paikalle.

Opiskelijat olivat Liiketoiminnan digitalisaatio -koulutusohjelman opiskelijoita, ensimmäisen vuoden opiskelijoita. Innovointiaamupäivä integroitui Opiskelutaidot ja ammatillinen kasvu -kurssiin hyvin, sillä aiemmin opiskelijat olivat osoittaneet omaa asiantuntijuuttaan kirjallisesti ja nyt oli vuorossa oman asiantuntijuuden osoittaminen suullisesti.

Oppimiskysymykset: Mikä on oppimiskahvila ja miten sitä voidaan hyödyntää innovointiin, keskusteluun, tiedon luomiseen ja siirtämiseen? Miten tuon omaa asiantuntijuuttani esille suullisesti?

Pöytäryhmiä oli viisi, sillä päivän aiheita ja siten myös pöytien isäntiä oli viisi. Kolmessa pöydässä ideoitiin Tornio-mobiilisovellusta DÄM eli Digitaaliset Älykkäät Mobiiliratkaisut -hankkeelle ja näissä pöydissä olivat TKI-päällikkö Marika Saranne, projektipäällikkö Sirpa Kokkonen ja hankkeelle opinnäytetyötä tekevän opiskelija Heikki Pelttari. Neljäs ja viides pöytä innovoivat OurStories-hankkeen mobiilisovellusta ja pöydissä olivat projektipäällikkö Saira Puukon ja hankkeelle opinnäytetyötä tekevä Ekaterina Zamiryakina.

Opiskelijat kävivät jokaisen pöydän läpi siten, että jokaista pöytää varten on varattu 20 min aikaa. Opiskelijat ja pöytien isännät kirjoittivat ideoita suureen paperiin ja kun uusi ryhmä saapui, isäntä briiffasi heidät edellisen pöydän keskusteluista ja he jatkoivat siitä. Kun kaikki pöydät oli kierretty, pöytien isännät saivat puheenvuoron, jossa he vuorollaan kokosivat yhteen koko aamupäivän annin suurelle paperille tehtyjen muistiinpanojen avulla. Nämä isäntien yhteenvedot videoitiin, jotta emme unohtaisi sen hetken oivalluksia. Opinnäytetyöntekijät lisäksi puhtaaksikirjoittivat tekstitiedostoon papereille tehtyt muistiinpanot ja alkuperäiset paperit valokuvattiin muistoksi.

Hankkeet tarjosivat erilaisen oppimiskokemuksen opiskelijoille ja mahdollisuuden vaikuttaa hankkeissa tehtäviin mobiilisovelluksiin, joiden käyttäjiä heistäkin kenties tulee. Hankkeet olivat tyytyväisiä, sillä he saivat valtavasti ideoita ja erityisesti koska opiskelijat olivat molempien hankkeiden kohderyhmää, heidän mielipiteensä olivat hankkeelle kullannarvoisia. Myös opiskelijoille ideointiaamu oli mieleinen ja he heittäytyivät innolla ideoimaan.

2. Koulutuspäivät ja työpajat

Beacons & beyond - pekoneita vai beaconeita?

Ohjelmointikurssin opiskelijat kyselivät, mitä ihmeen pekoneita (bacon) kurssin toisella puoliskolla on tarkoitus käyttää. Ei mitään pekoneita, vaan beaconeita, bluetooth-majakkoita, selitimme. Ne ovat pieniä langattomia laitteita, jotka lähettävät radiosignaalia ympäristöönsä ja niiden avulla asiakas voi saada tarjouksia, informaatiota tai toiminnallisuuksia puhelimeensa sen pohjalta, missä hän juuri sillä hetkellä kulkee tai mitä tavaroita hän kaupassa koskee.

Tämän voi tosin viedä vieläkin pidemmälle uusimmalla teknologialla, nimittäin joulukuussa 2016 myyntiin tulevilla Mirror-beaconeilla, jotka voivat näyttää muutoin yleistä informaatiota esittäville näytöillä yksittäisen henkilön tarpeisiin kohdistettua sisältöä. Tällaisilla pekoneilla meidän on siis tarkoitus herkutella.

Opiskelijat eivät olleet ainoita, joille täytyi avata beaconien maukasta maailmaa, joten yhdessä hankkeiden kanssa huomasimme tässä olevan ajatusta koulutuspäivälle, sillä aihe kiinnosti myös yrityksiä. Creative Momentum ja DÄM-hankkeet organisoivat yhdessä tuumin Beacons & Beyond -koulutuspäivän, jonka kouluttajaksi hankittiin Euroopan kuumimpiin IoT eli esineiden Internet yrityksiin lukeutuva Proximi.io:n perustaja, beacon-asiantuntija Mika Koskiola.

Koulutuspäivään osallistujat olivat yrittäjiä ja ohjelmointikurssin opiskelijoita, jotka saivat päivästä loistavan startin kurssin oppimistehtävinä toteutettaviin beacon-mobiilisovelluksiin. Koulutuspäivä järjestettiin workshop-tyyppisesti siten, aluksi kouluttaja kertoi beaconeista ja niiden mahdollisuuksista ja sitten osallistujat saivat harjoitella itse hänen opastuksessaan.

Oppimiskysymykset: Mikä on beacon? Miten beaconeita käytetään ja mitä niillä voi tehdä?

Video pitching toolkit - Minuutin suunnittelu kestää päivän

Markkinointivideoissa minuutti riittää, mutta sen minuutin suunnitteluun kuluu usein koko päivä. Tämän huomasivat myös parikymmentä opiskelijaa ja paikalliset yrittäjät, kun he alkoivat käsikirjoittaa markkinointivideoita liikeideoilleen.

Video pitching toolkit workshop oli kansainvälisen Creative Momentum -hankkeen 8.12. yrittäjille järjestämä koulutus, joka oli englanninkielinen ja sopi siten loistavaksi osaksi kansainvälisten opiskelijoiden eBusiness-kurssia. Opiskelijat valmistautuivat päivään kehittämällä kurssilla oman liikeidean ja koulutuspäivän aikana he työstivät työpajassa yritysidean pitsausvideon käsikirjoituksen. Opiskelijoiden liikeidea ja sen kiteyttäminen minuutin mittaiseksi videoksi oli yksi kurssin oppimistehtävä. Kouluttaja toimi OneMinStory:n toimitusjohtaja Antti Sipilä.

”Sain työpajasta ammattilaisapua kuinka tehdä lyhyt ja ammattimainen video omasta liikeideastani, joka on museoiden sosiaalinen verkosto.”

– Jana Ladygina

”Työpajapäivän aikana opin uusia asioita sekä kuinka suunnitella lyhyt markkinointivideo esimerkiksi sosiaalisessa mediassa markkinointia varten. Liikeideani on ruoka-ainesten kotiinkuljetuspalvelu, joka perustuu asiakkaan valitsemaan reseptiin.”

– Ghazy Ul-Haq

Työpajan aikana kiertelin opiskelijoiden keskuudessa kuten luennoitsijakin ja opiskelijat saivat apua käsikirjoituksiinsa. Opiskelijat opettelivat kirjoittamaan tarinoita, joita ihmiset haluavat jakaa. Kouluttaja korosti, että tärkeää on uskoa itseensä ja uskaltaa uhrata itsensä, sillä ilman uhrausta video ei kosketa ketään eikä kiinnosta. Aidot ihmiset ovat kiinnostavimpia, sillä heihin on helppo samaistua ja uskoa heitä. Päivän tulos oli monta hienoa käsikirjoitusta ja tapahtuma itsessään oli mukavan erilainen koulupäivä niin opettajan kuin oppilaidenkin mielestä. Tapahtuma sai lisäksi opiskelijoista mukavaa pöhinää paikallisten yrittäjien joukkoon.

Oppimiskysymykset: Millainen on hyvä markkinointivideo? Miten saat katsojan mielenkiinnon? Miten hyvä markkinointivideo suunnitellaan?

3. Videointia ammattilaisstudiossa

Miltäköhän tuntuu astella ensi kertaa ammattilaistoiseen videointistudioon, vihreän kankaan ja kameran väliin ja kertoa itsestään? Ensimmäisen vuoden tietojenkäsittelyn opiskelijat saivat tähän mahdollisuuden SmartSet-hankkeen avulla ja ne, jotka halusivat, saivat toteuttaa tasokkaan esittelyvideon itsestään SmartSet-virtuaalistudiossa. Opiskelijat saivat paitsi arvokasta esiintymiskokemusta, myös upean käyntikortin itsestään verkkoon ja avuksi työnhakuun.

Oppimiskysymykset: Millainen on hyvä esittelyvideo itsestä henkilökohtaisille nettisivuillesi? Miten videossa kannattaa esiintyä?

4. Striimaukset

Helpoin tapa hyötyä hankkeista on linkittää hankkeiden striimattuja ja tallennettuja koulutuksia opiskelijoille. Hankkeilla on nimekkäitä kouluttajia ja kiinnostavia koulutuksia, hyödynnä ihmeessä, sillä sharing is caring. Jos jokin koulutus osuu silmiisi, eikä siinä puhuta striimaamisesta, kannattaa sitä pyytää striimiä niin se voi onnistuakin.

5. Kansainvälinen verkkokurssi

Tämä viides jännittävä tapa onkin sitten vasta edessä ensi keväänä. OnCreate-hankkeessa toteutetaan kansainvälisenä yhteisopettajuutena verkkokurssi, jossa opiskelijat tekevät videopelit kansainvälisissä tiimeissä. Luvassa on varmasti mielenkiintoinen kurssi sekä opettajille että opiskelijoille!

Tällaisia esimerkkejä tällä kertaa, mitähän sitä vielä voisi keksiä?

Oppimiskysymykset itselleni: Miten eri tavoin hankkeita ja opetusta voi integroida? Miten opiskelijat voivat eniten hyötyä hankkeista? Miten hankkeet voivat eniten hyötyä opiskelijoista?

MULTIPLE WORKING LIFE COMPETENCE DEVELOPMENT THROUGH SMART PRACTICE SEMINAR AND WORKSHOP

Competence-based curriculum in higher education intuitions is one of the main education reforms across entire EU and also in Finland in recent years (ARENE 2007). Entrepreneurship skills and related competences are emphasized in many education programmes nowadays. However, the question remains, what is the best possible way to ensure the development of entrepreneurship competences.

SmartPractice project to create innovative internship methodology

Project called SmartPractice - Empowering Entrepreneurial Skills in Higher Education, financed by EU ERASMUS + programme under priority KA2 - Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices Strategic Partnerships for Higher Education aims to enhance better entrepreneurship competences through innovative internship methodology. Internship and its practices seem to be outdated and need to be improved and new innovative solution need to be found in order to meet the demands of contemporary working life.

The purpose of the Smart Practice project is to support the development of entrepreneurship competencies during internship. The aim is to identify innovative ways and internship practices between students, their higher education institutions and host-companies that would benefit all involved parties in best possible way, while the students would gain most valuable entrepreneurial experiences and competences. (Project Application 2015.)

In order to achieve the goals of the project, first project partners carried out an Analysis of Good Practices on Innovative Approaches to Internship in Higher Education. Second step was the development of innovative internship

It is important to mention, that integration of RDI activities and education process can be rather challenging process. However, it is certainly rewarding in many ways. EU funded projects with multiple international partners can have own “life” with its own goals, tasks and strictly defined schedules for outputs.

methodology, which was created in close collaboration with the project partners and all stakeholders. Students became active contributors to the development of new methodology, while at the same time they had an opportunity to work together with the representatives of the working life: various local and international business and organisations.

Integration of studies and project activities

Actual integration of the project activities and university education process took place in terms of the seminar organized by the project on 29 September,

2016. The aim of the seminar was to discuss innovative approaches to internship in higher education in order to find solutions, how to support the development of entrepreneurship competences during internship. In addition to the seminar, there was organized a workshop in two campuses of the School of Business and Culture of Lapland University of Applied Sciences – in Tornio and Rovaniemi. Participants of the seminar and workshop were students, companies and university representatives.

In Rovaniemi, Finnish and international Students of Business Administration degree Programme had a possibility to learn from the experienced entrepreneurs during the morning session of the seminar. Business students were following key-notes speeches of various entrepreneurs, those, who have already succeeded in their business, from those who are just developing own enterprise and those who shared their way to success through internship to a high managerial position in a company. It was especially valuable for the business students to gain a real life insights and good tips from the working life. One of the speakers Thomas Draper, the owner of TD -Security Ltd. encouraged young people in particular. His presentation was called “Practice your Work – Work your Practice”. As the current student of Lapland UAS and entrepreneur at the same time he inspired the participants to practice entrepreneur-

ship skills in own business during the studies and practical training period. It was the best thing from his point of view that university could offer in terms of development of his professional career and own company – integration of company work and the courses of International Business study programme. Second part of the seminar was an interactive workshop with the mix of participants held in Tornio and Rovaniemi. The aim was to create new innovative possibilities to develop better methods of practical trainings for students, improve relationships and demands between companies and trainees during their training periods. The best way how to achieve the best results was by connecting students, teachers and entrepreneurs through Learning Café discussion process. Results collected during the workshop in Rovaniemi and Tornio were summarized and used for further innovative internship methodology development within SMART practice project.

Competence development through project event

How did integration of the project seminar into study process help in the education process? Core competences that were advanced with the help of this project seminar and workshop were multidimensional. Students increased their competence of real working life and entrepreneurship through

learning from presentations of companies as well as actual discussions with the companies during the workshop. Innovation competence was increased through ideation process and also experiencing the Learning Café method. Problem-solving competence was needed in developing new solutions to given problems and initiated questions. Multicultural competence was increased through actual communication process during the workshop with people from different countries, such as Finland, Russia, Latvia, China, Spain, Slovakia, and many other. Project work competences are certainly encouraged by the fact of participation of the students in this projects event, which gives them a possibility to observe, what international project actually is. For the students of International Business Degree Programme this project seminar and workshop was directly integrated with their study module “Orientation to Arctic Business Studies and Multicultural Northern Environment”, and that way it was an excellent approach to combine and synchronize the goals of the study module and at the same time implement project activities for the benefit of RDI and educational integration. For Tornio students who are part of so called Business Academy,

all the competences are relevant part of their education curricula.

Flexibility as a key for integration process

In conclusion it is important to mention, that integration of RDI activities and education process can be rather challenging process. Transforming the universities into innovative ecosystems targeted at answering the acute societal challenges and in proactively influencing the changing operational environment, has brought major transformations and concepts to the universities (Markkula 2013). However, it is certainly rewarding in many ways. EU

funded projects with multiple international partners can have own “life” with its own goals, tasks and strictly defined schedules for outputs. While education programmers, when designed can not be automatically integrated with various RDI activities as it also has its own contents, competence goals and schedules. Synchronizing various RDI and education integration activities requires lots of administration and also “mental” flexibility from the teachers, project administrators and also higher management. All involved parties should have very good understanding of potential challenges and therefore closely collaborate together. Based on the experience of the integration of the project activities into education mentioned in article, one can conclude that it is worth overcoming the challenges and give the students a possibility to dive into actual project activities, which provides them an excellent opportunity to develop needed competences for working life.

REFERENCES:

- ARENE 2007. The Bologna Process and Finnish Universities of Applied Sciences. Participation of Finnish Universities of Applied Sciences in the European Higher Education Area. Helsinki: ARENE ry.
- Markkula, M. 2013. The Knowledge Triangle Renewing the University Culture. Published in Lappalainen, P. & Markkula, M. (Eds): The Knowledge Triangle - Re-Inventing the Future. European Society for Engineering Education, Aalto University, Universidad Politecnica de Valencia.
- Project Application 2015. Smart Practice -Empowering Entrepreneurial Skills in Higher Education. Call: 2015. KA2 - Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices. Strategic Partnerships for higher education.

YRITYSLÄHTÖISTÄ TKI-TOIMINTAA LIIKETALouden OPETUKSEN YHTEYDESSÄ

Usein AMKin TKI-toiminta mielletään laajoiksi ja pitkäkestoisiksi hankkeiksi ja projekteiksi, joissa on ulkopuolista rahoitusta ja mukana erilaisia toimijoita. Hankkeissa on mukana monesti yrityksiä ja työelämän edustajia, joten näiden integrointi opetukseen on tärkeää. TKI-toimintaa tehdään kuitenkin myös kevyempinä toteutuksina, suoraan opetuksen ja työelämän välisinä oppimisprojekteina.

Yhteistyötä yritysten kanssa ilman raskaita projekteja

Tässä kirjoituksessa esittelen tapauksen, jossa tehtiin kahdenvälistä yhteistyötä liiketalouden opetuksen ja erään paikallisen pk-yrityksen kanssa. Vastaavaa toimintaa on tehty aiemminkin, mutta tässä tapauksessa kokeiltiin tavanomaista laajempaa toteutusta, jossa yrityksen esittämät haasteet käsiteltiin usean opintojakson muodostamassa kokonaisuudessa. Opiskelijaryhmä pysyi samana, ja mukana oli usean opettajan tiimi.

Yhteistyön alku usein sattuman kauppaa

Lukukausien suunnittelun edetessä opintojaksojen mahdollisia yhteistyöyrityksiä etsitään opetushenkilöstön verkostojen kautta. Koska lukukausien aikana käsitellään usean opettajan vetämänä erilaisia aiheita ja osaamisia, voi syntyä tilanne, että jokaisella opintojaksolla on oma työelämän toimeksiantonsa.

Tässä tapauksessa yhteistyö alkoi, kun kiersin alkukesästä erääseen projektiin liittyen haastattelemassa alueen yrityksiä. Kyseistä yritystä haastateltaessa huomasimme, että heillä olisi monia haasteita, joita voisimme ottaa yhden opiskelijaryhmän kanssa käsittelyyn useammalla syyslukukauden opintojaksolla. Lisäksi kyseisen yrityksen liiketoiminta oli opiskelijoiden helppo ymmärtää ja se oli lähellä heidän elämäänsä. Palasimme yhteiseen suunnitelmaan vielä ennen syyslukukauden alkua.

Oppimisprojektien kasvavat vaatimukset

Nykyään lukukausista pyritään tekemään yhtenäisempiä kokonaisuuksia tekemällä erillisistä opintojaksoista toisiinsa kytkeytyviä, ja yhdistävänä tekijänä olisi juuri oppimisprojekti. Projektin kannalta se tarkoittaa sitä, että siinä pitäisi voida yhdistellä esimerkiksi brändäystä, markkinointiviestintää ja verkkokauppaa, jotta se toimisi osaamista-voitteiden kannalta oikein.

Onnistuimme yhdessä yrityksen kanssa löytämään opiskelijoiden osaamistavoitteita ja lähtötasoa melko hyvin vastaavat tehtävät, jotka sitten jaettiin eri opintojaksoille tiimin eri opettajien vastuulle. Kävimme keskustelua siitä, mitä näiltä projekteilta on odotettavissa toimeksiantajan kannalta. Opiskelijat eivät kuitenkaan vielä tässä vaiheessa ole ammattilaisia. Pienen yrityksen kannalta on hyvä saada uusia ideoita, näkemyksiä ja ajatuksia, ja sitä vastaan he voivat panostaa jonkin verran omaa työaikaansa.

Kokemuksia oppimisprojektista

Yhteistyöyrityksemme panosti esimerkillisesti yhteistyöhön. Kävimme lukukauden alussa vierailulla yrityksessä opiskelijoiden kanssa ja saimme keskustella heidän esittämistä tehtävistä ja tavoitteista. Lisäksi yrityksen edustaja oli mukana tehtävien purkamisessa ja antoi arvokasta palautetta opiskelijoille. Tämä on todella tärkeää, ja siihen yrityksen pitäisikin sitoutua. Opiskelijat arvostivat työelämäältä tulleita tehtäviä ja yrittäjän edustajan jakamaa tietoa ja kokemuksia.

Yhteistyöyrityksemme panosti esimerkillisesti yhteistyöhön. Kävimme lukukauden alussa vierailulla yrityksessä opiskelijoiden kanssa ja saimme keskustella heidän esittämistä tehtävistä ja tavoitteista. Lisäksi yrityksen edustaja oli mukana tehtävien purkamisessa ja antoi arvokasta palautetta opiskelijoille. Tämä on todella tärkeää, ja siihen yrityksen pitäisikin sitoutua. Opiskelijat arvostivat työelämästä tulleita tehtäviä ja yrittäjän edustajan jakamaa tietoa ja kokemuksia.

Lukukausi sisälsi opintojaksoja ja oppimistavoitteita, joista oli melko helppo muodostaa toisiaan lähellä olevia yhdistelmiä. Joka lukukaudella ei ole välttämättä sama tilanne.

Kehitettäviäkin asioita havaittiin. Tehtäviä ja teemoja oli mukana liikaakin, ja osa jäi vähemmälle huomiolle. Myös eri opintojaksojen tehtävien yhteisessä raportoinnissa on täsmentämistä ja tehostamista. Kun oppimisprojekteja tehdään yrityksille, pyritään tietysti korkeaan asiakastyytyväisyyteen ja sen kautta yhteistyöhön myös jatkossa. Tämä saattaa johtaa siihen, että asioita tarkastellaan liikaa vain yhdenlaisen liiketoiminnan kautta.

Yksi laajempi oppimisprojekti yhdeltä toimeksiantajayritykseltä usealla opintojaksolla koettiin pääsääntöisesti paremmaksi ratkaisuksi kuin erilliset, limitäiset projektit joka opintojaksolla. Kun oppimisprojekti lukukauden puolivälissä päättyi, niin opiskelijat kuitenkin mielellään siirtyivät toisenlaisiin toimeksiantoihin.

Yksi suuri, koko lukukauden mittainen projekti yhdeltä toimeksiantajalta voi opiskelijoiden kannalta muuttua rajoittuneeksi ja kyllästyttäväksi. Tämä on hyvä huomioda uuden opetus suunnitelman sisältämissä lukukausiprojekteissa ja niiden toteuttamisessa.

Opetuksen ja TKI-toiminnan välistä integraatiota tarvitaan jatkossakin ja säännöllisesti, olipa se sitten yhteistyötä TKI-projektien kanssa tai suoraan yritysten kanssa. Toistuvat tarpeet liittyvät jatkossa lukukausiprojekteihin, joihin pitäisi löytää juuri laajempia, useita aihepiirejä yhdistäviä toimeksiantoja.

OMAN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN TYÖLLISTYMISEN TUKENA

Lapin AMKin ja Lapin yliopiston yhteinen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittama Lapin innovaatioassistentti -hanke on kuluvaan vuoteen 2016 aikana ollut muutosten kourissa. Heti vuoden alussa allekirjoittanut aloitti hankkeessa projektipäällikön sijaisena, ja lisäksi hankkeemme entinen toimintamalli joutui uudestaan suunnittelupöydälle.

Aikaisemmassa toimintamallissa haettiin ensiksi yritykset mukaan, joilla oli tarve kehittämistehtävän ratkaisijalle eli innovaatioassistentille. Työttömät lappilaiset korkeakoulutetut pystyivät hakemaan avoinna olevia paikkoja, mutta syystä tai toisesta hakijamäärät jäivät alhaisiksi.

Aikansa ”hankearomipesässä” hauduttuaan toimintamalli sai uuden, entistä hakijalähtoisemmän muotonsa, joka on nyt kerran testattu läpi ja toimivaksi todettu. Uudessa toimintamallissa Lapin innovaatioassistentti -valmennus starttaa Hakijasta tekijäksi -valmennusosiolla, jossa hakijoita valmennetaan oman osaamisen tunnistamisessa sekä tunnistetun osaamisen hyödyntämisessä työnhaussa. Kun hakijat tunnistavat oman osaamisensa ja ymmärtävät laajemmin oman potentiaalinsa, heillä on käytössään kattavampi työkalupakki tulevaisuuden työnhakua varten. Ja ensimmäisen kerran he pääsevät käyttämään näitä työkaluja hakiessaan itsellensä työpaikkaa varsinaiselle Innoassari -valmennus- ja työskentelyjaksolle, jolloin he menevät yrityksiin ja organisaatioihin ratkaisemaan kehittämistehtäviä asiantuntijan roolissa.

Oman osaamisen ja kykyjen tunnistaminen on noussut vahvasti esille kantavana teemana innovaatioassistentteja valmennettaessa. Myös kansallisesti aiheeseen on nyt kiinnitetty huomiota. Suomen itenäisyyden juhlarahasto Sitra on startannut Ratkaisu100-haastekilpailun, jossa kansallisesti pyritään löytämään ratkaisu aikamme suurimpaan yhteiskunnalliseen haasteeseen. Yli tuhannen haaste-ehdotuksen joukosta riippumaton haasteraati muotoili

HAE INNOASSARIKSI:

[www.lapinamk.fi/
innovaatioassistentti](http://www.lapinamk.fi/innovaatioassistentti)

neljä haastetta yleisöäänestykseen, jossa suomalaiset valitsivat täksi haasteeksi oman osaamisen ja kykyjen tunnistamisen ja hyödyntämisen maailmassa, jossa tieto ja ihmiset liikkuvat maasta toiseen entistä enemmän.

Olin itse osallistumassa Rovaniemellä järjestettyyn Ratkaisui100-tapahtumaan ja innostuin haasteesta toden teolla, koska juuri tämän saman haasteen parissa olemme Lapin innovaatioassistentti -hankkeessa päässeet tänä vuonna työskentelemään. Samanlaisia tapahtumia Sitra on järjestänyt ympäri Suomea, ja pyrkimyksenä on kerätä kasaan tiimejä, jotka lähtevät ratkaisemaan tätä oman osaamisen tunnistamisen ja hyödyntämisen haastetta.

Niin simppeiltä kuin se kuulostaakin, on oman osaamisen tunnistaminen laaja-alaisemmin yllättävän hankalaa toteuttaa, varsinkin yksilötasolla. Hakijoiden palautteesta olemme saaneet kuvan, että Hakijasta tekijäksi -valmennusjakso on toiminut silmiä avaavana kokemuksena hakijoille. He ovat Lapin AMKin ja Lapin yliopiston asiantuntevien valmentajien johdolla saaneet selkeämmän ja kokonaisvaltaisemman kuvan omasta osaamisestaan.

Tämän avulla monelle hakijalle valkeni, että se oma osaaminen riittää myös monelle muullekin alalle kuin aikaisemmin oli edes ajatellut. Tästä päästäänkin varsinaisen haasteen ytimeen koulu- maailman vinkkelistä, eli kuinka me pystymme korkeakouluopiskelijoidemme työllistymismahdollisuuksia parantamaan entisestään.

Mielestäni meidän täytyy tulevaisuudessa entistä enemmän panostaa koulutuksen puolella oman osaamisen tunnistamiseen ja hyödyntämiseen; selkeä tarve tälle on olemassa ja havaittavissa. Kun valmistuvat opiskelijat tunnistavat oman osaamisen ja kyvyt jo ennen valmistumista, voivat he tarkastella työmarkkinoita entistä laajemmalla katsantokannalla. Joillakin voi koulutus ja harrastus kulkea käsi kädessä toisiaan tukien, joillakin puolestaan koulutusta kokonaisuudessaan antaa aivan erilaiset eväät työelämään kuin luokkatovereilla. Hakijasta tekijäksi -valmennuskokonaisuus on ollut toimiva palanen osana Lapin innovaatioassistentti -valmennuskokonaisuutta, joten miksei samanlainen valmennusjakso vaikkapa juuri ennen työharjoittelua voisi toimia ihan koko ammattikorkeakoulun arkipäiväisessä tekemisessä ja opetussuunnitelmassa.

Lapin innovaatioassistentti -valmennukseen osallistuneet saivat täydennyskoulutuksesta uutta boostia uralleen (Kuva: Minttu Merivirta)

DIGITAALISTA RATKAISUOSAAMISTA KUVATAITEEN OPETUKSEEN

Digital International Art Collaborations Workshop -työpaja järjestettiin Tampereen ammattikorkeakoulun (TAMK) kansainvälisen iWeek tapahtuman yhteydessä Mediapoliksessa. Työpaja oli TaideART-hankkeen TAMKin 4. työpaketin, Digitaalinen ratkaisuosaaaminen, osatoteutus.

TaideARTin Digitaalinen ratkaisuosaaaminen -työpaketti kohdistuu ammatissa toimiviin taiteilijoihin ja luovien alojen toimijoihin, joilla on kasvava osaa-
mistarve digitaalisen toimintaympäristöjen alueella. Työpaketin aikana kartoitetaan, kehitetään ja kootaan yhteen digitaalisen toimintaympäristön uusia toimintamalleja, jotka ovat sovellettavissa sekä kuvataiteen että luovan talouden aloilla. (TAMK 2016.)

Työpajan teema oli taideopiskelijana työskentely verkostossa. Molemmat päivät rakentuivat saman kaavan mukaan: päivän alustus, lyhyt ryhmiin jakautuminen, ongelmien ja haasteiden asettaminen ja pidempi sessio, jossa etsittiin ratkaisuja johonkin ryhmän/ryhmien esiin tuomiin haasteisiin ja lopuksi ryhmien saavuttamat tulokset visualisoitiin. Ensimmäisen päivän teemana oli ”mitä haluaisit tehdä”, toinen päivä oli omistettu ”ohjeistukselle”, kuinka toimia yhteisessä produktioissa (DINTAC 2016).

Työpajan pohjana oli Digital International Art Collaboration (DINTAC) -toiminnan jatkojalostaminen. Dintac (intac) -sivuilla (<http://intacnet.ca/>) on tarkempi kuvaus Intacin toiminnasta. Sivustolta löytyy myös linkkejä aikaisemmin toteutettuihin opiskelijaprojekteihin, taiteellisiin produktioihin.

Pääpuhujana oli Peter Sramek, OCAD University, Toronto, Canada (www.ocadu.ca). Ensimmäisen päivän teemana oli Unlimited Freedom, jossa Sramek pohti OnLinen tilassa ja Digitaalisessa tilassa tapahtuvaa kommunikaatiota. Miten Skype-istunnot toimivat kommunikaation välineenä, virtuaalitodellisuus, sosiaalinen media. Toisen päivän teema oli ”user guide”-verkkotyökentelyoppaan tekeminen.

Pääsy (Access):

Miten uudet jäsenet pääsevät osallistumaan? Miten saadaan uudet jäsenet sitoutettua verkostoon?

Yhteistyö (Collaboration):

Miten järjestetään yhteistyö taiteilijoiden, opiskelijoiden ja opettajien välillä, kun välimatkat ovat pitkät ja aikaerot suuret. Hierarkia?

Lisenssit (Licensing):

Taide globaalissa kontekstissa. OpenSource produktiot, copyright, yleinen ja julkinen.

Kestävyys (Sustainability):

Rahoitus, sosiaalisuus, ekologisuus.

Skaalautuvuus (Scalability):

Kun verkosto kasvaa, sillä on taipumus hajota, liian suuri → epäonnistuminen.

Työkalujen yhteensopivuus (Compatibility of tools):

Milloin ja miten hyödynnetään käytetään teknologiaa ja milloin ei, erilaisten työkalujen ja erilaisten formaattien yhteen sovittaminen.

Työpajojen alustajina ja vetäjinä toimivat Juha Suonpää ja Timo Bredenberg TAMK:sta.

Lapin ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutuksen painopiste on digitaalisessa kuvassa ja kuvan digitaalisuudessa.

**TAIDEART-HANKE
NETISSÄ:**

www.taidearthanke.fi

Uusia mahdollisuuksia ja uusia ajatuksia on tarjolla, ja nyt pitäisi löytää yhteistyökumppaneita, joiden kanssa voisi alkaa rakentaa onLine-taidetapahtumia ja koota opiskelijaryhmiä työskentelemään yhteisten mielenkiintoisten asioiden ympärillä.

Päivien tärkein anti

Romanttinen taitelijakuva taiteilijasta työskentelemässä omassa työhuoneessaan, studioissaan on osittain mennyttä. Toki näitäkin taiteilijoita on edelleen. Osana luovaa taloutta taitelijaidentiteetti on muutoksessa.

Millaisia muutoksia työnkuvaan voisi tuoda OnLine työskenteleminen. Se luo uusia mahdollisuuksia ja tapoja yhdistää luovia voimavaroja. Se vaatii myös tutkimusta ja kehittämistä meta tason tiedolle. Miten digitalisaatio muuttaa taiteilija identiteettiä ja tapaa työskennellä? OnLine työskentely on jakamista, kokemusten jakamista. Millaisia käytännön työkaluja ja tapoja voidaan käyttää yhteistyössä. Täytyy luoda uusia yhteistyön muotoja ja jakaa työn tuloksia. Tehdään yhdessä, jaetaan osaamista, yhdistetään osaamista. Taiteilija ei työskentele individualistina taiteilijana.

Esimerkkinä verkostomaisesta työskentelystä toimi oppimisympäristönä käytettävä DINTAC (<http://intacnet.ca/>). Verkostoon kuuluu kuusi korkeakoulua tai yliopistoa ympärimaailmaa.

Taitelijoiden tai oikeastaan taideopiskelijoiden verkostoituminen ja yhteistyön mahdollistaminen glo-

baalisti. Tarvitaan uudenlaisia sosiaalisia taitoja, kun kommunikoidaan verkossa: Kuinka koskettaa ihmistä (henkilöä) joka ei ole läsnä? Kuinka luodaan tuntemus kommunikaatioista? Miten saadaan ihmiset kommunikoimaan keskenään esim. Skypessä? Miten ratkaistaan näkyvyys? Millaisia työkaluja tarvitaan, käytetään, tulevaisuudessa, kun maailman laajuinen yhteistyö on tavoitteena? Miten huomioidaan kestävä kehitys?

OnLine-kommunikaatio luo mahdollisuuksia. Miten kommunikaatio tapahtuu OnLine luo haasteita, miten tehdä se paremmin. Uusia mahdollisuuksia ja uusia ajatuksia on tarjolla, ja nyt pitäisi löytää yhteistyökumppaneita, joiden kanssa voisi alkaa rakentaa onLine-taidetapahtumia ja koota opiskelijaryhmiä työskentelemään yhteisten mielenkiintoisten asioiden ympärillä.

Työpajan hyödyt kuvataiteen opinnoissa

Opetussuunnitelmassa osa on jo huomioitu, mutta erityisesti uuden opetussuunnitelman CreativeLab-sisältöihin voisi lähteä rakentamaan onLine-tapahtumaa yhteisen teeman ympärille. Sain uuden innovointityövälineen ryhmätyöskentelyyn.

Tavoitteena oli, että työpaketista syntyy valtakunnalliseen taidekoulutukseen ja luovan alan toimijoille suunnattu digitaalinen käsikirja, ”User Guide”. Käsikirja sai ituja, mutta vaatii vielä paljonkin jatko-työstämistä.

Työpaja oli osallistava – johtui varmaan osittain osallistujista. Kansainväliset opiskelijat ja suomalaiset opiskelijat ja työpajaan osallistujat työstivät yhdessä sekä ongelmia että ratkaisuja niihin pienryhmissä.

LÄHTEET:

DINTAC 2016. Based on the common problems make guideline proposals which address these problems. Viitattu 4.5.2016 https://docs.google.com/document/d/1oFw-K3op1kMyCMedlk-_aKtRy-DuXU-oJGy78etuKUJY/edit.

TAMK 2016. Digitaalinen ratkaisuosaaaminen. TaideART-hankkeen osatoteutus. Viitattu 4.5.2016 <http://taideart.blogs.tamk.fi>.

Lue lisää työpajan tuloksista:
www.taideart.blogs.tamk.fi/dintac_workshop_2/

INNOMARATON-KONSEPTI KOHTAA KESÄSIIAN

Innomaraton on yli 10 vuotta toiminnassa ollut konsepti, jossa eri osaamisalojen opiskelijat innovoivat, monialaisissa ja monikulttuurillisissa tiimeissä, toimeksiantoihin uusia ideoita. Kevään 2016 toteutuksessa oli mukana noin 70 opiskelijaa liiketalouden, kulttuurin sekä tietojenkäsittelyn koulutusohjelmista ja ympäri maailmaa.

Innomaraton-tiimit koostuvat yleensä viidestä opiskelijasta. Opettajat sekä toimeksiantajan edustaja/edustajat sparraavat ja auttavat tiimejä keksimään uusia tapoja lähestyä annetun toimeksiannon haastetta uusista näkökulmista. Opiskelijat hakevat myös toimeksiantoon taustatietoa ja teoriaa tukemaan innovointia sekä ideointia.

Pelkkää kesäsiikaa

Kevään 2016 toimeksiantajana Innomaratonissa toimi Tornionlaakson kesäsiika -hanke. Kesäsiika tarjosi Innomaratonin osallistujille yhteensä viisi toimeksiantoa.

- Ensimmäinen toimeksianto oli innovoida sisältöä hankkeen nettisivuilla olevalle kohtaamispaikalle. Kohtaamispaikalla eri hankkeen kohderyhmät toimivat yhdessä.
- Toinen toimeksianto oli innovoida liikkuvan näyttelyn eri elementtejä ja sisältöä annettujen raamien mukaisesti.
- Kolmas toimeksianto oli innovoida mobiilipeli, jonka avulla pystytään kuvaamaan Tornionjoen perinnekalastusta.
- Neljäs toimeksianto oli innovoida, miten lapsia voidaan tutustuttaa Tornionjoen perinnekalastukseen Kukkolankosken ympäristössä, esimerkiksi lasten rastit -tyyppisten tehtävien puitteissa.
- Viimeisenä toimeksiantona oli innovoida, miten nuoret saadaan innostumaan Tornionjoen perinnekalastuksesta sekä perinnetiedosta.

Kaikki toimeksiannot hyödyttivät suoraan Kesäsiika-hanketta, ja toisaalta opiskelijat saivat oikeita alueellisesti mielenkiintoisia ja työelämälähtöisiä toimeksiantoja.

Innomaratonin alussa opiskelijat jaettiin viiden tai kuuden hengen ryhmiin. Kaikki ryhmät olivat monialaisia, ja tavoitteena oli saada jokaiseen ryhmään vähintään yksi opiskelija jokaisesta Lapin AMKin Tornion kampuksen koulutusohjelmasta. Tällä taattiin se, että tiimien ideat kattoivat toimeksiannossa annetun tehtävän mahdollisimman monesta eri näkökulmasta. Tiimien vetäjinä toimi neljä valmentajaa; kaksi liiketaloudesta, yksi kulttuurista ja yksi tietojenkäsittelystä. Jokainen valmentaja sai vastuulleen vetää kolmea tai neljää tiimiä. Suurin osa tiimeistä oli myös monikielisiä, koska opiskelijat omasivat eri kulttuuritaustoja. Toiminnan kielenä oli englanti.

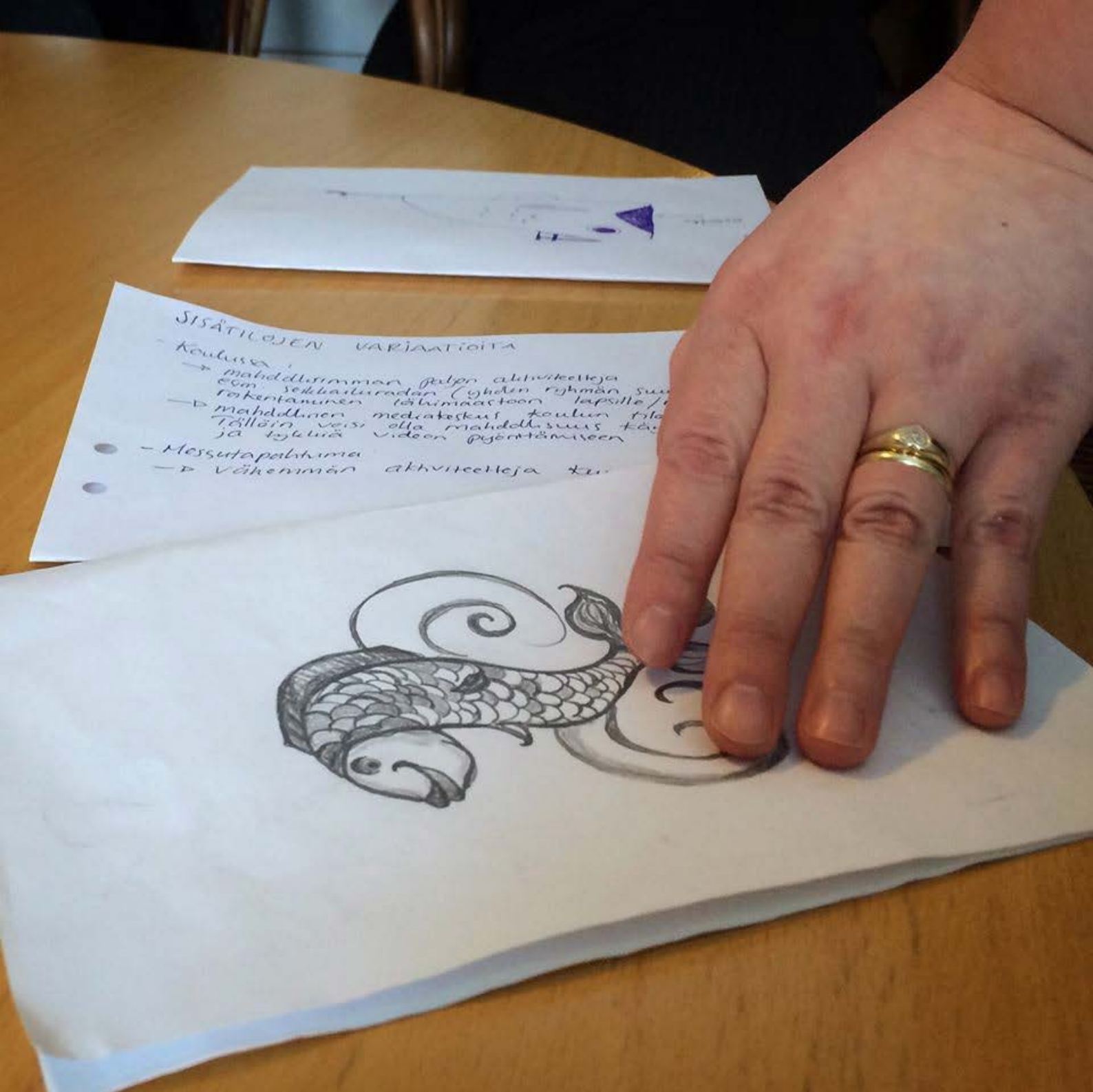
Kohti innovaatioita

Innomaratonin ensimmäisessä osiossa opiskelijat keräsivät pisteitä ”Innopassiin”. Innopassin ideana oli, että opiskelija pystyy valitsemaan itse ennakkoon määritellystä materiaalista itselleen mielenkiintoisimmat kokonaisuudet ja kirjoittamaan niistä lyhyen blogin. Ennakkomateriaalin oli kasannut valmentajaryhmä, jokainen omalta osaamisalaltaan.

Materiaaliin kuului paljon erilaisia videoita, webinaareja, dokumentteja, kirjoja sekä artikkeleita. Materiaali käsitteli innovointiin sekä eri koulutusaloihin liittyviä asioita. Jokaisessa blogissa opiskelijan piti miettiä lukemaansa, katsomaansa tai kuuntelemaansa materiaalia neljän eri kysymyksen näkökannalta. Nämä kysymykset olivat:

1. Mitä hyvää?
2. Mitä huonoa?
3. Mitä opin?
4. Mitä käytäntöön?

Opiskelijat siis miettivät esimerkiksi kirjan luetuun, että mitä hyvää kirjassa oli ja toisaalta mitä

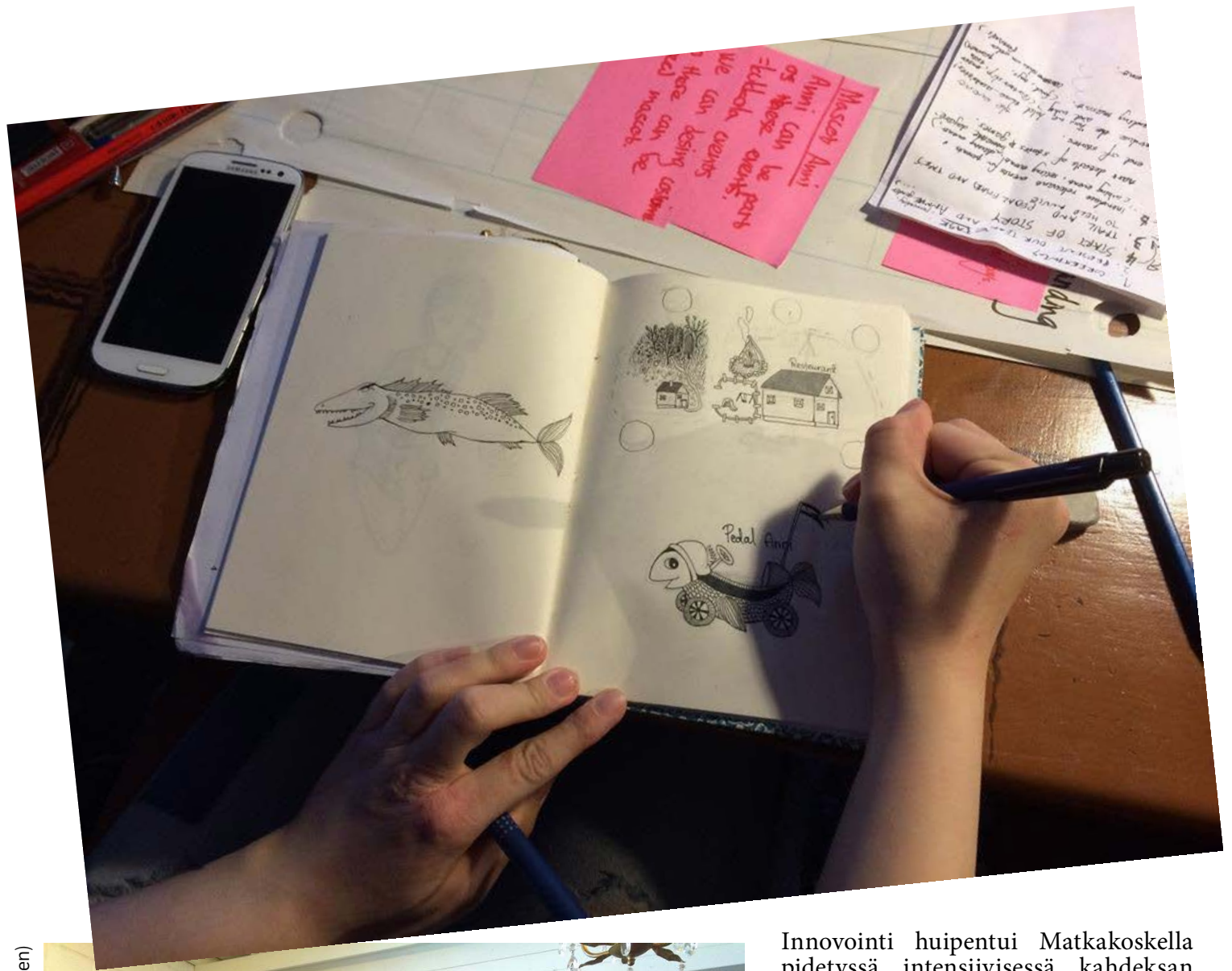
huonoa, sekä reflektoivat lukemaansa blogissa omalta näkökannaltaan.

Tämän jälkeen opiskelijat pohtivat sitä, mitä kyseisestä kirjasta jäi käteen oppimisen näkökannalta, ja viimeisenä pohdintana he miettivät, miten he pystyvät hyödyntämään lukemaansa toimeksiantossa. Osa blogeista käytiin esittämässä valmentajan pitämällä tunneilla omalle sekä kolmelle muulle tiimille. Tällä tavoin saatiin jaettua tietoa koko porukalle ja toisaalta pystyttiin synnyttämään dialogia luetuista asioista. Innopassi itsessään otettiin vastaan erittäin positiivisesti. Innopassin perimmäisenä ideana oli se, että oppiminen on opiskelijälähtöistä ja

kumpuaa opiskelijaa itse kiinnostavista asioista, joita hän voi soveltaa käytännön tekemiseen.

Sparrauksella kohti ideaa

Saadut toimeksiannot jaettiin tiimien kesken siten, että jokaista toimeksiantoa oli tekemässä kolme tai neljä eri opiskelijatiimiä. Tällä taattiin se, että Kesäsiika-hanke saa mahdollisimman paljon erilaisia ideoita usealta eri tiimiltä. Toisaalta Kesäsiika-hanke pystyi yhdistelemään eri tiimien hyviä ideoita yhteen.

(Kuvat: Anitra Arikko-Saukkonen)

Valmentajien pitämässä työpajoissa edistettiin projektia eteenpäin tiimivetoisesti. Valmentaja oli mukana tilassa auttamassa ja edistämässä tiimiä tarpeen niin vaatiessa. Lähtökohtaisesti tiimeissä oli kuitenkin valittuna yksi vastuullinen vetäjä, ja tiimit olivat omavetoisia.

Innovointi huipentui Matkakoskella pidetyssä intensiivisessä kahdeksan tunnin innovointitapahtumassa. Tapah-tumaan kerääntyivät kaikki opiskelijat, valmentajat sekä useat eri toimeksian-noille nimetyt hankehenkilöt. Päivän aikana opiskelijat työstivät ideansa eteenpäin, ja tavoitteena oli päivän lopuksi saada aikaiseksi melkein valmis paketti ideasta. Pitkin päivää valmenta-jat ja hankehenkilökunta kävivät sparraamassa eri tiimejä sekä antamassa palautetta ideasta. Päivän päätteeksi tiimit kävivät pitchaamassa viidessä minuutissa toimeksiantajille sekä valmentajille oman ideansa. Pitchauksen jälkeen opiskelijat saivat vielä palautteen ideasta sekä siitä, miten sitä voisi vielä kehittää eteenpäin.

Innovointipäivän jälkeen opiskelijoilla oli viikko aikaa hioa idea tiimeissään loppuun sekä valmistella lopullinen esitys. Tässä he saivat vielä hyödyntää valmentajia sekä Kesäsi-ka-hankkeen edustajia. Esittelyseminaari pidettiin toukokuussa Torniossa, johon kerääntyivät kaikki toimeksiantajan edustajat sekä opiskelijat. Jokainen tiimi kävi vuorollaan esittämässä oman ideansa annetussa aikarajassa. Toimeksiantajat arvioivat

Tutustu Tornionlaakson kesäsiikaan: www.kesasiika.wordpress.com

jokaisen idean ennalta määritellyn kaavakkeen perusteella, ja opiskelijat pystyivät mobiililaitteiden kautta käydä antamassa oman palautteensa jokaisella tiimillä. Päivän päätteeksi laskettiin toimeksiantajan edustajien antamat pistemäärät yhteen ja valittiin voittajatiimi, joka palkittiin.

Hankkeiden toimeksiannot hyödyttävät opiskelijoiden oppimista

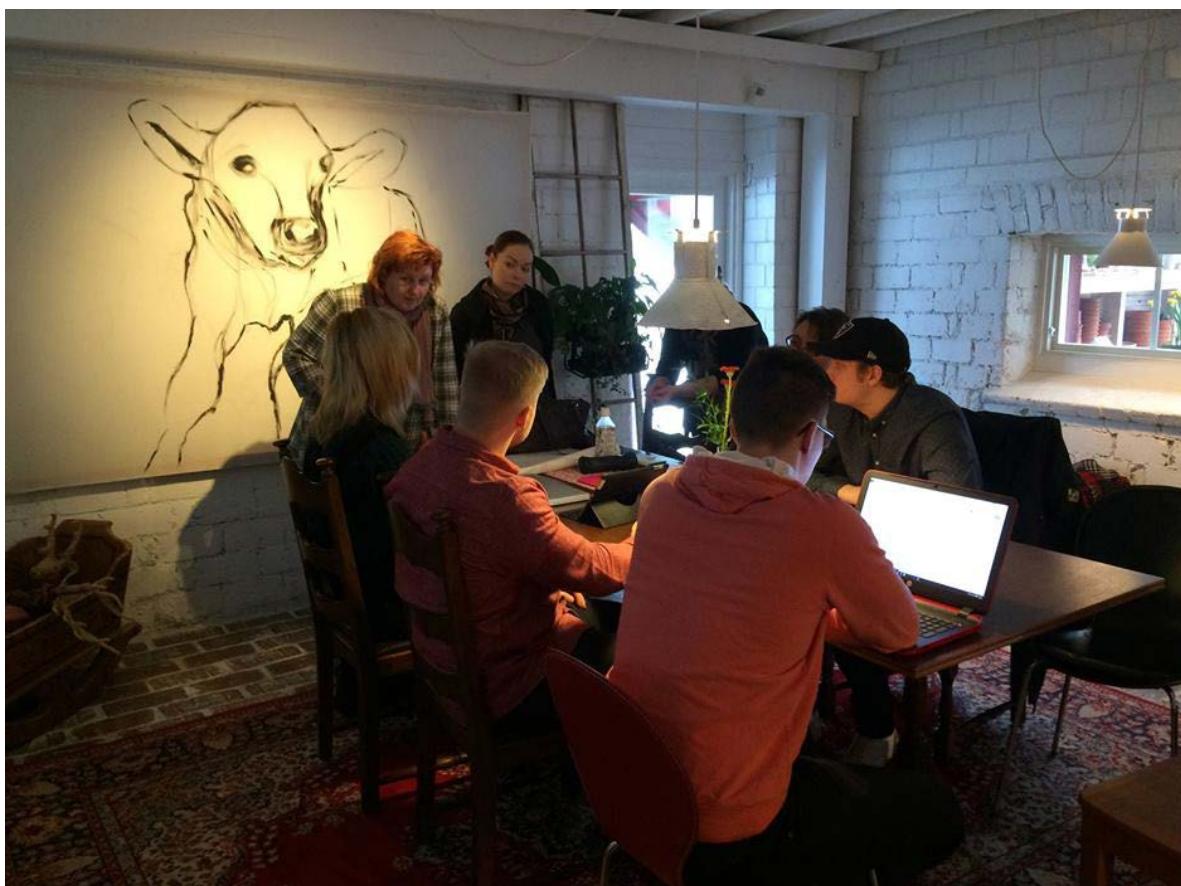
Kokonaisuudessaan Innomaraton oli erittäin onnistunut niin opiskelijoiden kuin Kesäsiika-hankkeen puolesta. Kesäsiika sai käyttöönsä 70 hankkeen kohderyhmään kuuluvan opiskelijan näkökulmat ja ideat eri toimeksiantoihin. Näitä ideoita jatkojalostamalla ja ottamalla parhaat ideat käytäntöön hanke pystyy toteuttamaan toimeksiannot käytännössä. Samalla hanke tavoittaa myös opiskelijat ja lisää heidän keskuudessaan perinnekalastus- sekä kulttuuriperintötietoisuutta. Opiskelijat puolestaan pääsivät monialaisesti toteuttamaan projektiluontoista toimeksiantoa, jossa oli tiukka aikaraja sekä toimeksiannolle annetut raamit, jotka kuitenkin antoivat joustovaraa innovointiin. Toisaalta toimeksiannot olivat oikeita ja alueellisesti tärkeitä.

Kyseisellä valmentajatiimillä oli ensimmäistä kertaa vedettävään Innomaraton. Siihen nähden lopputulos oli erittäin hyvä myös opintojakson toteutuksen sekä valittujen oppimistavoitteiden näkökannalta. Valmentajat pystyivät toteuttamaan tiimioppimisen pedagogiikkaa opintojaksossa. Tiimit olivat monialaisia sekä itseohjautuvia. Työpajoissa syntyi tiedonjakamista sekä haluttua dialogia. Tähän auttoi se, että opintojakson oppimistavoitteet oli kirjoitettu myös tarpeeksi selkeästi ylös, mutta toi-

saalta ne antoivat joustovaraa sisältönsä puolesta. Oppimisen näkökannalta tärkeintä oli saada tuotua opiskelijoille uusia innovointimenetelmiä sekä -tapoja käytäntöön testattavaksi ja ennen kaikkea saada kokemuksia prosessimaisesta innovoinnista tiimioppimisen ehdoilla. Toimeksiantoja oli myös runsaasti, ja näin ollen samaa toimeksiantoa ei ollut tekemässä liian monta tiimiä samanaikaisesti. Toisaalta saman toimeksiannon saaneiden tiimien välillä syntyi tervettä keskinäistä kilpailua.

Valmentajan näkökannalta kannattaa ehdottomasti hyödyntää myös jatkossa hankkeiden toimeksiantoja Innomaratonissa ja muissa vastaavanlaisissa innovointitapahtumissa. Innopassi oli erittäin onnistunut ideana, sekä innovaatiotapahtuma Matkakoskella oli erinomainen kokemus niin opiskelijoille kuin myös valmentajille ja varmasti toimeksiantajille.

Kehittämisen näkökannalta tulevissa toteutuksissa pitäisi prosessiin varata entistä enemmän aikaa ja saada tiimi tiimiytymään mahdollisimman nopeasti. Tämän avulla saadaan tiimissä tuotettua hyvää dialogipohjaista keskustelua, jonka avulla voidaan opittua jakaa eri tiiminjäsenten kesken.

PALVELUMUOTOILU KUVATAITEILIJAN TYÖKALUNA

Taiteilijan ja palvelumuotoilun koohtaamispisteet olivat esillä Turussa järjestetyssä TaideArt-hankkeen seminaarissa ja työpajassa syyskuussa 2016. Miten palvelumuotoilun konsepti taipuu taiteen konseptiin?

Aihetta lähestyttiin käytännön esimerkkien ja kokemusten pohjalta. TaideArt-seminaarin puhujat olivat

- Oona Tikkaoja – Mikä on liikaa? Ristiveto kompromissit ja asiakasnäkökulma taiteilijan työssä.
- Nina Luostarinen – Taidetta mättäällä
- Outi Puro – Miten yhdistää käsityötaitoa maailmalta suomalaisen suunnitteluun?

Puheenvuorojen jälkeen työpajan kautta testattiin palvelumuotoilun menetelmiä käytännössä. Astuin sisään Taidosta tuotteeksi -työpajaan, jossa ideoitin merkityksellisiä palvelutuotteita kohderyhmän kanssa.

Palvelumuotoilun monet kulmat taiteilijan työssä

Oona Tikkaoja toimii projektipäällikkönä Hyvinvoinnin välitystomisto -hankkeessa Humakissa. Hän kysyi aiheensa kautta ”Mikä on liikaa? Ristiveto, kompromissit ja asiakasnäkökulma taiteilijan työssä”. Tikkaoja maalasi puheensa kautta kuvataiteilijan kokemuksia asiakaslähtöisestä työskentelystä. Hän pohti yhteistyön tarjoamia mahdollisuuksia silloin, kun taiteilija toimii asiakaslähtöisesti.

Tikkaojan mukaan palvelumuotoilun avulla voidaan löytää uusia mahdollisuuksia myös ansainnan näkökulmasta. Hän näkeekin palvelumuotoilun hyödyntämisen tuovan monenlaisia ideoita esille ja lisäävän ammattitaitoa. Teoksista tulee myös merkityksellisiä muille. Haasteena on usein kokonaishallinta ja moninaiset ideat, joista kaikkiin ei voida tarttua. Tulonmuodostuksen näkökulmasta kannattaa Tikkaojan mukaan katsoa taidekentän ulkopuolelle ja löytää sieltä mahdollisuuksia. Hänen mielessä tulevaisuus on taidekentän ulkopuolella ja siellä toimimisessa palvelumuotoilu on hyvä apuväline.

Mätäsmetis-aihe vei Nina Luostarisen johdolla kuulijat kokemaan, miten metsäretkeily, taiteen menetelmällinen lainailu, kulttuuriperintö ja osallis-

tava some-jakaminen yhdistetään palvelemaan retkeilyreittien kehittämisen tarpeita. Mätäsmetis-projektin keskiössä on taiteellinen metsäretkeily, ja siinä korostuu suomalainen luonto ja taide. Palvelumuotoilua hyödynnettiin kulttuuri- ja metsäalan rajapinoilta hyvinvointi- ja matkailupalvelun tuotteistamiseen. Sisältöön yhdistyy piirteitä suomalaisesta taideperinnöstä, sarjakuvasta ja jopa runoudesta, sekä mukaan liitettiin sosiaalisen median hyödyntäminen.

Kävijöitä aktivoitiin tekemään luonnonläheisiä tulkintoja suomalaisesta kulttuuriperinnöstä ideakorttien avulla. Kävijät liikkuvat ideakorttien kanssa luontoretkeillä. Korteista löytyy inspiraatiota suomalaisen taidekuvien, runojen ja tarinoiden avulla, jolloin retkeilijä voi rakentaa pienien hahmojen ja luonnosta löytyvien paikkojen myötä omia tulkintojaan. Lopuksi kävijä nappaa kuvan pienestä taideteoksesta jakaen sen sosiaalisen median kautta muille nähtäväksi. Kävijä voi kuvata itsensä myös ympäristössä ja jakaa sen muiden nähtäville. Luostarisen puheenvuoro toi esille, miten osallistava some-jakaminen yhdistetään palvelemaan retkeilyreittien kehittämisen tarpeita.

Palvelumuotoilu näkyi paikallisten yritysten osallistamisena siinä, miten tulkinnoista voisi saada vielä parempia, jos paikalliset firmat olisivat mukana. Palvelumuotoilu oli mukana asiakasnäkökulman tarkastelemisen kautta. Kehittämistyössä lähdettiin palvelemaan retkeilyalueiden kävijöitä ja tuottamaan lisäarvoa uuden osallistavan sisällön kautta retkeilyyn: miten houkutella alueelle kävijöitä, lisätä tietoisuutta retkeilyalueesta, ja miten tehdä kokemuksesta kiinnostavampi ja mitkä keinot siinä auttaisivat. Mätäsmetis toimi tärkeänä päänavauksena taiteen ja eri sektorin yhteistyömuotoon, jolla pystytään tekemään sisältö ja kokemus rikkaammaksi kävijöiden näkökulmasta. Samalla osallistettiin alueen yrittäjiä pohtimaan, miten alueen kulttuuriantti voisi yhteistuotteistuksen kautta liittyä omaan yritystoimintaan. Valitut ideakortteihin tulleet teokset yhdis-

tettiin yrittäjien kanssa luonto- ja kulttuurimatkalutuotteisiin.

Luostarisen mukaan kun kulkee hitaammin, katsoo tarkemmin ja antaa mielikuvituksen lentää; silloin näkee enemmän ja syvemmin. Merkitykset syntyvät kokemuksen kautta.

Outi Puro kantaa kunnianimeä MUM'sin emo ja toimii yrittäjänä. Puron aihe lähestyi sitä, miten yhdistää käsityötaitoa maailmalta suomalaiseen suunnitteluun. Tärkeässä osassa Purolla on taide vastuullisena toimintana. Hän toikin case-esimerkin oman MUM-yrityksen toimintatavasta, joka oivaltavasti yhdistää taiteellisen laadun ja reilun toiminnan kantaan vastuuta ihmisestä ja ympäristöstä. Hän puhuu tuotteistaan käyttötaiteena. Hän on oivaltavasti yhdistänyt oman alkuperää korostavan tekemisen ja ekologisen ajattelun yrittäjyyteen.

Puro nivoo käsityötaitoa maailmalta suomalaiseen suunnitteluun. Ihminen ja ympäristö ovat merkittävässä roolissa hänen tuotteissaan. Tuotteet ovat yhteistyön tulosta. Puro nostaa eettiset arvot ja lähituotannon tärkeimmäksi toimintansa periaatteeksi. Hän on syvimmältä identiteetiltään kuvataiteilija, vaikka toimintansa kautta yhdistää erimaisten käsityötaitojen osaajia tuottaakseen ainutlaatuisia tuotteita, joita leimaa kulttuurien väri ja yhteistyön kirjavuus tyylikkäässä muodossa. Puro toimii hienona esimerkkinä yrittämisen mahdollisuudesta, jossa suuremmat arvot toimivat tekemisen lähtökohtana.

Taidosta tuotteeksi -työpajassa pohdittiin taiteilijan ja ansainnan välillä olevia haasteita. Vaikka tiedetään taiteilijoilla olevan monenlaista ja laajaa osaamista, kuitenkin ansainta on usein heikkoa. Ansainta ei korreloi lainkaan osaamisen laadun kanssa. Monet mahdolliset asiakkaat näkevät taiteen itselleen vieraana, tarpeettomanakin.

Työpajatilaan astui mukaan kohderyhmä, jolloin seminaarin osallistujille tuli mahdollisuuden käytännössä soveltaa palvelumuotoilun menetelmiä kokeillakseen, mitä ja miten tuotetaan asiakasymmärrystä ja saadaan käyttäjiltä arvokasta tietoa tuotesuunnittelun tueksi. Työskentelyn kautta tarkasteltiin, löytyykö palvelumuotoilun keinoin uudenlaista sisältöä, jolle voisi löytyä myös ansaintamahdollisuus. Luonnosteltiin pienryhmissä merkityksellisiä palvelutuotteita annetun tehtävän kautta. Työskentely haastoi ajattelemaan omaa osaamista ostajan näkökulmasta

Taiteilija yrittäjänä ja asiakasta ymmärtämässä

Kuunnellessani puheenvuoroja suurin mielenkiinto oli löytää yhtymäkohta palvelumuotoilusta kuvataiteilijan arkeen yrittäjämäisen toiminnan kehittämisen työkaluna. Miten palvelumuotoilu voisi tuottaa

lisäarvoa kuvataiteilijan kohtaamispaikoissa erityisesti ansaintalogiikan kasvattamisen osalta? Toisaalta oli kiinnostavaa pohtia kuvataiteilijan taiteilijaidentiteetin kasvun kannalta palvelumuotoilun merkitystä ja sitä, onko sillä roolia henkilökohtaisella tasolla siinä, miten laajempi yleisö voisi kohdata taiteilijan teokset ja omista lähtökohdista syntyneet sisällöt. Mikä rooli palvelumuotoilulla on kuvataiteilijan työarjessa ja eri tarkoituksissa?

Vastauksena kysymyksiini muodostui seuraava lista:

1. tuotekehittämisen ja tuotepakettien kehittämisen apuväline,
2. asiakas- ja käyttäjätiedon saaminen, teoksen tai työn sisällön rakentamisen apuväline,
3. yhteisprojektien työvälineenä,
4. taiteilijan oman yritystoiminnan kehittämisen välineenä.

TKI-toiminnassa voisi olla hyvä miettiä ketteriä tapoja osallistaa opiskelijat mukaan äyskäröimään hankkeiden esiselvitystyötä.

Palvelumuotoilu toimisi eri sektoreiden välisessä kehittämistyössä, työprosessin työkaluna, jossa iteraatiokierrosten kautta kehittää uusia konsepteja. Ja listaa voisi jatkaa. Palvelumuotoilu on oiva apu, kun taiteilijan työ kumpuaa yleisölle tai asiakkaalle ansainnan näkökulmasta. Taiteilijalla on oma taiteilijaidentiteetti, eikä palvelumuotoilun hyödyntäminen vie pois hänen henkilökohtaisia lähtökohdista kumpuavaa työskentelyä, mutta se tarjoaa mahdollisuuden laajentaa oman osaamisen hyödyntämistä eri tahoille asiakas, käyttäjä tai katsoja huomioiden ja laajempaa merkitystä tuottaen.

Uutta perspektiiviä etsimässä

Palvelumuotoilun kautta seminaarissa lähdettiin kääntämään katsetta uuteen perspektiiviin. Oman taiteen tekemisen rinnalle tuli asiakasnäkökulman rooli, ja katse vietiin asiakkaan suuntaan; kuinka saada enemmän katsojia, kokijoita omalle taiteelle, miten saada oma taide lähelle asiakasta, minkälaisia asioita taiteilija voi asiakkaille tarjota yhteistyön uusien aiheiden kautta. Minkälaisia tarpeita ja uusia tuotepaketteja voidaan eri alan osaajien ja taiteen tekijöiden voimin synnyttää?

Toisaalta taiteen tuleminen lähelle ihmistä oli mielenkiintoinen näkökulma, jolloin jokainen meistä voi osaltaan tuottaa taiteen kautta merkitystä omaan kokemukseensa osana muuta ympärillä olevaa elämystä, kuten Mätäsmetis-esimerkissä. Palvelumuotoilu tarjoaa ketteriä menetelmiä, joita käyttämällä voidaan parantaa ymmärrystä asiakkaan tarpeista. Ne toimivat työkaluina, siksi niitä ei tarvitse vierastaa. Samalla palvelumuotoilu luo merkityksiä, koska merkitykset syntyvät kokemusten kautta.

Taiteilija voi toimia omista henkilökohtaisista lähtökohdista käsin ja työskennellä oman intuition kautta tuottaen sisäisistä lähtökohdista syntyvää taidetta eri muodoin ilmaistuna. Toisaalta osalle taiteilijoista on tärkeää toimia myös muita varten, nostaa yhteiskunnallisia asioita esille, tuottaa hyvinvointia tekemisensä kautta tai ottaa kantaa. Nykyään nousevassa

asemassa on myös soveltaa omaa tekemistään asiakaslähtöisesti erilaisten tilaustöiden kautta. Palvelumuotoilusta löytyy käyttökelpoisia työkaluja uusien mahdollisuuksien etsimiseen ja asiakkaan tarpeen kartoittamiseen. Ansaintalogiikka on taiteilijan työssä läsnä, vaikka se usein koetaan haasteellisenä ja joskus jopa omia sisäisten arvojen vastaisena asiana.

Palvelumuotoilun sisään voidaan sulkea hyvinkin monialainen kehittämistoiminta. Yhteistyöprojektit tuovat monialaisia osaajia yhteen, ja uusi sisältö luo arvoa asiakkaalle, käyttäjälle tai kokijalle. Kohde-ryhmä voidaan osallistaa myös teoksen tekemiseen. Käyttäjien näkökulmien avulla voidaan löytää uusia tarpeita, joista pystytään kehittämään tuotepaketteja ja tarkastelemaan ansaintamahdollisuuksia. Erityisesti monialainen ideoiden kehittäminen tuottaa uusia innovaatioita. Hyvinvoinnin ja taiteen mahdollisuudet sekä eri sektoreiden kanssa toimiminen ovat soveltamisalue taiteilijalle.

Silloin kun taiteilija toimii ammattimaisesti, hänellä on yleisö. Yleisö voi tulla myös asiakkuuden kautta, jolloin hänen tekemisensä tuodaan eri muodoissa saataville tai taiteilija soveltaa osaamistaan asiakkaan tarpeisiin erilaisten sisältöjen kautta.

Palvelumuotoilu mukaan kuvataiteen koulutukseen

Palvelumuotoilun menetelmät olisi hyvä ottaa osaksi kuvataiteen koulutuksen sisältöä. Palvelumuotoilun perusteet, ketteriin menetelmiin tutustuminen sekä niiden soveltaminen kuvataiteilijan työkenttään sopisi parhaiten yrittäjämäisen sekä innovaatiotoiminnan sisältöön.

Uusi semesterimalli mahdollistaa palvelumuotoilun näkökulmien sijoittamisen portaittain sisältöön. Taiteilija voi lisätä tietoa ja hyödyntää palvelumuotoilua oman tekemisensä, teosten tai tilaustöiden, kehittämisen apuvälineenä, myös oman yritystoiminnan kehittämisen työkaluna.

Asiakaslähtöisyyden huomioiminen auttaisi näkemään uusia mahdollisuuksia kuvataiteilijan osaamiselle. Soveltamiskenttää on laaja, siksi myös palvelumuotoilun ajattelu ihan opintojen alkumetreistä lähtien auttaisi kuvataiteilijaa hahmottamaan osaamisen laajetessa katsojan, kokijan tai asiakkaan näkökulmia omaa tekemistään kohtaan ja löytämään sitä kautta ansaintamahdollisuuksia. Risteävät polut eri sektoreiden kanssa, hyvinvoinnin ja taiteen soveltamiskenttä, tuotepakettien rakentaminen, ne vaativat myös asiakaslähtöistä ajattelua.

Käytännössä ensimmäisen vuoden aikana olisi hyvä järjestää johdanto palvelumuotoilun perusteisiin: mitä on palvelumuotoilu ja miten sitä ovat taiteilijat hyödyntäneet. Toisen vuoden aikana voidaan tutustua palvelumuotoilun ketteriin menetelmiin ja käyttää sopivia työkaluja oman työn rakentamisessa

apuvälineenä. Samalla voisi esitellä palvelumuotoilun kautta rakennettuja sisältöjä ja tarkastella kehittämissuunnitelmia. Kolmantena vuonna, kun yrityssajattelu astuu vahvemmin opintoihin, voidaan lähteä palvelumuotoilua käyttämään tuotteiden, tuotepakettien tai yritystoiminnan rakentamisessa.

Seminaari laajensi omaa ajattelua palvelumuotoilusta erityisesti taiteen kentällä taiteilijan työvälineenä. Palvelumuotoilu voidaan nähdä useasta eri kulmasta käyttökelpoisena työtapana. Palvelumuotoilun luovat menetelmät soveltuvat erittäin hyvin avaten katsojan, kokijan, lopullisen asiakkaan näkökulmaa teoksen tai palvelun kehittämisen vaiheissa. Palvelumuotoilusta löytyy työkaluja taiteilijan yritystoiminnan kehittämiseen, siinä missä työkaluista sopivimmat voidaan ottaa vaikka yhteisöllisen teoksen rakentamiseen käyttäjätiedon tuottamiseen ja teoksen suunnittelun apuvälineeksi. Kun tehdään taideteoksia julkisiin tiloihin tai rakennetaan yhteis-

työssä taiteellisia sisältöjä, ei kannata jättää kohderyhmää huomioimatta työn eri vaiheissa.

Oona Tikkaaja tiivistikin ajatuksensa näin: ”On ihanaa, kun omat työt lähtevät elämään ja ovat merkityksellisiä myös muille”.

MOBIILISOVELLUSKISAN VOITTOSOVELLUS KOULULAISTEN KÄYTTÖÖN ROVANIEMELLÄ

Tietojenkäsittelyn opiskelijat toteuttivat syksyllä 2016 upeita mobiilisovelluksia Rovaniemen liikuntatoimelle ja paras sovellus valittiin koululaisten liikuntakampanjan käyttöön. Liikuntakampanjan tavoitteena on lisätä koululaisten liikuntaa koulu- ja vapaa-ajalla.

Liikuntakampanja-idean äiti on rovaniemeläinen liikunnanohjaaja Mirva Patronen. Hänellä oli idea mobiilisovelluksesta, joka innostaa koululaisia liikkumaan. Pohdiskellessaan idean toteuttamisen mahdollisuuksia, hänelle sattumalta vinkattiin, että Lapin ammattikorkeakoulun Tornion tietojenkäsittely on ennenkin toteuttanut tällaisia työelämälähtöisiä projekteja. Niin sai tämä hyvän mielen yhteistyöprojekti alkunsa, kun Mirva Patronen otti yhteyttä tietojenkäsittelyn lehtoriin Yrjö Koskenniemeen. Yhteydenotto tuli kreivin aikaan, sillä syksyllä oli alkamassa web- ja mobiiliohjelmoinnin kurssi, jolle toimeksianto sopi oppimistehtäväksi kuin nenä päähän. Oppimistehtävien kesken päätettiin järjestää mobiilisovelluskilpailu, joista paras otettaisiin liikuntakampanjan käyttöön.

Asiakkaan toiveita toteuttamassa

Syksyllä ohjelmointikurssi starttasi selvin sävelin -kurssin oppimistehtävillä on tilaaja ja selkeä aikataulu, josta ei voinut lipsua. Teroitimme opiskelijoille, että asiakkaan toiveet ovat laki ja kaikkien vaatimusten on toteuduttava. Asiakas oli listannut toiveitaan sovellukselta vaatimusmäärittelyksi ja opiskelijat saivat itse toteuttaa toiveet parhaaksi katsomallaan tavalla. Pääajatuksena oli, että koululaisten täytyy voida kirjata liikkumiseen käyttämänsä aika kännykän mobiilisovelluksella tai tietokoneella, sillä kaikilla koululaisilla ei ole kännykkää. Koululaisten täytyy voida seurata omaa liikkumistaan ja voida verrata sitä ikäistensä keskiarvoon. Sovelluksessa näkee oman liikkumisensa ja muiden luokkien ja koulujen keskiarvon, joten luokat ja koulut voivat kilpailla keskenään. Sovellukseen kuuluu myös järjestelmänvalvojan puoli, josta voi mm. hallinnoida käyttäjiä ja nähdä kattavampia tilastoja.

Opiskelijat jakautuivat ryhmiin, jotka toteuttivat 8 sovellusta asiakkaan vaatimusten mukaisesti. Joka

maanantai oli tilannekatsaus, jolloin jokainen tiimi esitteli toteutuksensa sekä kertoi, missä heillä on ongelmia tai hidasteita. Näin koitimme saada opiskelijoita selvittämään ongelmat nopeasti ja jatamaan eteenpäin, sillä aikataulu eteni kuin juna ja liikuntakampanja lähestyi. Kun oppimistehtävillä on tilaaja, opettajilla on aina hieman enemmän stressiä ja meitäkin jännitti, miten monta tiimiä ehtisi täyttää vaatimusmäärittelyn asettamat tavoitteet ajoissa vai ehtisikö yksikään. Mitä tapahtuisi liikuntakampanjalle, jos mikään tiimi ei saisi sovellusta julkaisukuntoon ennen kampanjan alkua?

Puolivälissä projektia opiskelijat tekivät sovelluksiin esittelyvideot, jotka lähetettiin asiakkaalle ja asiakas antoi jokaisesta sovelluksesta kirjallisen palautteen. Asiakkaan kommentit olivat kannustavia ja tiimit saivat vahvistusta sille, olivatko kehittämässä sovelluksiaan oikeaan suuntaan. Opiskelijat tekivät muutoksia palautteen perusteella ja me opettajatkkin olimme hiukan enemmän huojentuneita väliesittelyn jälkeen, joten se oli ehdottoman hyvä juttu kaikille osapuolille.

Pitsauskilpailussa myyntitaidot ratkaisevat

Projektin lähestyessä loppuaan opiskelijoita valmennettiin sovelluksen pitsaukseen eli esittelyyn tunteilla sekä videokurssien avulla. Järjestimme harjoituspitsauspäivän perjantaina 28.10., jolloin jokainen tiimi esitteli sovelluksensa ryhmälle ja opiskelijalle siten, kuin aikoivat sen esitellä asiakkaalle seuraavalla viikolla. Sen jälkeen jokainen tiimi sai palautetta esityksestään muilta opiskelijoilta sekä opettajilta, jotta he voisivat vielä hioa esitystään maanantaiksi, jolloin varsinainen pitsauskisa tapahtuisi.

Maanantaina 31.10. saapui neljä tuomariston jäsentä Rovaniemeltä koulullemme Tornioon ja tuli aika

Mobiiliohjelmointikurssin opiskelijoita ja opettajat Rovaniemen kaupungintalolla mobiilisovelluskilpailun palkitsemistilaisuudessa (kuva: Mirva Patronen)

tiimien esitellä sovelluksensa toimeksiantajille. Pitsauspäivän jännitys oli käsinkosketeltava. Neljä tuomaria istuivat eturivissä, ja kahdeksan tiimiä esittelivät vuorotellen työnsä tulokset. Jokaisella ryhmällä oli kymmenen minuuttia aikaa vakuuttaa tuomarit. Ensin he demosivat mobiilisovelluksia ja esittelivät niiden ominaisuuksia ja sen jälkeen tuomarit pääsivät kokeilemaan niiden käyttöä kännykällä ja tietokoneella.

Tuomaristo ei tehnyt valintaa vielä pitsauspäivänä, vaan opiskelijat joutuivat jäämään vielä jännitykseen. Tuomaristo palasi Rovaniemelle ja parin päivän päästä he ilmoittivat TOP3-sovellukset. Nämä kolme tiimiä saivat vielä viikon aikaa viimeistellä sovellus muutaman lisävaatimuksen osalta ja tämän jälkeen tuomaristo valitsi voittajan.

Opettajina olimme tyytyväisiä, ettei meidän tarvinnut valita voittajaa. Meillä oli useita huipputiimejä, joilla oli hieno tuote ja mikä tahansa olisi voinut voittaa, mutta suurimmat erot tapahtuivat pitsaamisessa. Huomasimme, että sovelluksen myyminen asiakkaalle on todella tärkeää samoin kuin asiakkaan toiveiden toteuttaminen. Ylimääräisillä ominaisuuksilla, olivat ne kuinka hienoja tahansa, ei pärjännyt, jos asiakkaan toiveita oli jäänyt täyttämättä.

Voittajan julkistaminen ja lanseeraus Rovaniemellä

Tiistaina 8.11. Koko opiskelijaryhmä starttasi kohti Rovaniemeä voittajasovelluksen julkistamis- ja lanseeraustilaisuuteen. Rovaniemen kaupunki isännöi meitä koko päivän. Aloitimme päivän vierailemalla Arktikumissa, jossa meille oli järjestetty oma opastettu puolentoista tunnin kierros. Opas oli loistava ja kuulimme mielenkiintoisia tarinoita, joista opiskelijat nauttivat silminnähdessä. Seuraavaksi suuntasimme kaupungintalolle, jossa meille oli varattu lounas ja kahvit. Enää oli hetki aikaa jännittää voittajaa.

Sitten koitti aika kerääntyä Rovaniemen kaupungintalon valtuustosaliin, jonne kerääntyi kaupunginjohtaja Esko Lotvonen, median edustajia ja paikallisia opettajia. Esko Lotvonen piti kiitospuheen ja palkitsi voittajan, joka oli tietojenkäsittelyn monimuoto-opiskelijoista koostuva tiimi Movela. Paikalla tiimistä oli Mika Tervonen ja hän esitteli sovelluksen yleisölle ja vastasi sovellusta koskeviin kysymyksiin. Tilaisuuden päätteksi oli kahvittelu, jonka aikana hän antoi haastattelun Lapin Kansaan.

Movelaa kiiteltiin erityisesti sovelluksen visuaalisuudesta ja helppokäyttöisyydestä. Tuomaristoa miellytti myös sovelluksessa kerättävät tulipallot, joita kertyy aina kun päivittäiset liikuntatavoitteet täyttyvät. Movelan sovellus täytti kaikki asiakkaan vaatimukset ja tiimi onnistui myös toistamiseen “myymään” tuotteensa asiakkaalle TOP3-parhaan sovelluksen loppukisassa. Movela tiimin muodostivat Mika Tervonen, Petri Anttila, Katri Hagelberg, Esa-Pekka Rissanen ja Tapani Merkkiniemi.

Toiseksi ja kolmanneksi kisassa tulivat Rovaniemove ja Tarmo. Erityismaininnan sai tiimi Supreme Crew, joka oli toteuttanut hienon sporttisen mainosvideon sovelluksensa myymiseksi. Kaupunginjohtaja palkitsi voittajat Rovaniemi-aiheisilla palkinnoilla ja jakoi kaikille osallistujille nimikoidut kunniakirjat osallistumisesta mobiilisovelluskisaan.

Ohjelmointikurssin oppimistehtävillä mobiilisovelluskisaan osallistuminen oli mielestämme jännittävä sekä opiskelijoille että opettajille. Projekti oli hyvän mielen projekti, sillä liikuntakampanjassa oli hyväsydäminen ajatus ja koimme tosielämän toimeksiannon ja kilpailun innostavan opiskelijoita tekemään parhaansa. Tärkeää oli myös, että opiskelijat ymmärsivät, että asiakastyötä tehdessä asiakkaan vaatimusten täyttäminen ja asiakkaan kuunteleminen on kaikkein tärkeintä. Tosielämässä kun usein on niin, että ohjelmointi on työn helpoin osa ja asiakkaan kuunteleminen ja tyytyväiseksi saaminen haastavinta – mutta samalla palkitsevinta.

VIRTUAALISTUDIORATKAISU OPIKELIJOIDEN JA OPETTAJIEN TYÖKALUKSI

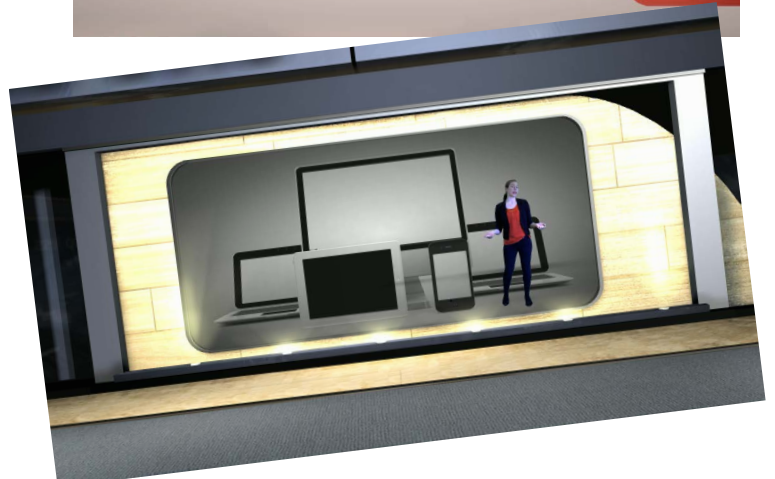
SmartSet-hanke alkoi tammikuussa 2015 ja päättyy joulukuun lopulla 2016. Näin hankkeen päättymisen kynnyksellä on hyvä kurkistaa hieman ajassa taaksepäin ja kerrata saavutettuja tuloksia oppimisen ja opettamisen näkökulmasta.

Hankkeen aikana on tuotettu monipuolista audiovisuaalista materiaalia niin oppilaiden kuin henkilökunnankin tarpeisiin: uutislähetystyksiä, yritysten markkinointi- ja pitsausvideoita, haastattelumateriaalia eri hankkeille, opetusta tukevaa audiovisuaalista materiaalia, materiaalia Lapin AMKin sisäistä viestintää ja markkinointia varten, nauhoitettuja sekä suoria online-luentoja, oppilaiden kurssitöitä, presentaatioita yms. Esittelen nyt joitakin näistä tuotannoista.

Talvella 2016 tuotimme viestinnän opiskelijoiden kanssa kaksi vajaan puolen tunnin Krenkku News -uutislähetystä. Näiden sessioiden myötä opiskelijat saivat kehittää mm. omaa esiintymistään toimiessaan uutisankkureina.

Keväällä 2016 tuotimme Liisa Koiviston kanssa niin opetusmateriaalia tietojenkäsittelyn opetuksen tueksi kuin myös markkinointimateriaalia syksyllä 2016 alkanutta liiketoiminnan digitaalisatio-koulutusta varten. Näiden tuotantojen myötä opimme hyödyntämään virtuaalitudioteknologian mahdollistaman visuaalisen kerronnan niin opetuskuin markkinointitarkoituksissakin.

Syksyllä tuotimme materiaalia Katja Hietalan kanssa Lapin AMK:n organisaation sisäistä viestintää varten "Webtallennus"-teemaisen videon muodossa. Vastaavanlaiset organisaation sisäistä viestintää

edistävät tuotannot jatkuvat tammikuussa 2017 yhteistyössä Outokumpu Oyj:n kanssa.

Lokakuussa aloitimme suorien nettilähetysten tuottamisen ilmaisen Youtube Live -striimipalvelun avulla. Ensimmäisenä lähetyksenä Maria Sipilä ja Sini Peteri järjestivät virtuaalisen Uniryhmän Lapin AMKin opiskelijoille tarkoituksena löytää ratkaisuja opiskelijoiden uniongelmiin.

Marraskuussa oli sitten vuorossa ensimmäisten varsinaisten luentojen striimaus. Anthony Okuogume johdatteli yleisönsä virtuaalistorio-opetukseen teemalla ”Understanding the Customer Experience Management”. Opiskelijapalaute luennoista oli erittäin positiivista ja kannustavaa niin äänen- ja kuvanlaadun kuin sisällön ja esityksen vaikuttavuudenkin puolesta. SmartSet-virtuaalistorio-opetus onkin juuri mahdollistanut opettajan pääsemään lähemmäksi oppilaitaan online-opetuksessa ja näin ollen tehostamaan opetuksensa sanomaa.

Loppusyksyllä 2016 niin liiketalouden kuin tietojenkäsittelynkin opiskelijat alkoivat toteuttamaan erilaisia presentaatioita sekä pitsausvideoita virtuaalistoriossamme. On tärkeää muistaa, että KauKun opiskelijoita motivoitaisiin yhä enemmän kehittämään oman osaamisensa ja ideoittensa markkinointia, ja mikäpä olisi siihen parempi työkalu kuin juuri SmartSet.

Useat hankkeemme ovat olleet myös kiinnostuneita SmartSetin tuomista mahdollisuuksista. Creative Momentum -hankkeelle pilotoimme kustannustehokkaiden yritysesittely- ja pitsausvideoiden tuottamista ja samaan teemaan liittyvän haastattelumateriaalin tallentamista. Tornionlaakson kesäsiika -hankkeen vuoden 2016 tapahtumista ja saavutuksista koostettiin myös oma tallenteensa.

Näiden edellä mainittujen tuotantojen myötä on helppo todeta SmartSet-virtuaalistorio-ovelluksen monikäyttöisyys niin opiskelijoiden, opettajien, organisaatioiden kuin myös yritysten visuaalisena työkaluna. Tärkeätä on kuitenkin muistaa, että uudet digitaaliset työkalut ja virtuaaliset opetusympäristöt vaativat myös pedagogisesti uudenlaista ajattelua, jotta niiden tuomat mahdollisuudet osattaisiin hyödyntää eikä nähtäisi nopeasti uusiutuvaa digitaalista teknologiaa opettajien taakkana tai opetuksen uhkana.

SmartSet-hankkeessa kehitettyä teknologiaa onkin tarkoitus kehittää juuri pedagogisista näkökulmista mahdollisen jatkohankkeen myötä.

INTERNATIONAL FAIR AND ARCTIC BUSINESS DATING: INTEGRATED INTERNATIONAL COMPETENCE DEVELOPMENT

Degree Programme in International Business (IB) has been rather popular international programme among foreign applicants as well as among the exchange students regardless the location of the University – European High North.

However, the value of actual internationality that it brings to our institution, local business environment and future business network between the Arctic and the rest of the world seems to be underestimated.

Internationalization is strongly emphasized in the strategy of our university; certainly, Degree Programme in International Business is a remarkable medium in the implementation of this strategy in addition to other activities of internationalization, such as international and cross-border projects for example. New competence based curriculum launched in the School of Business and Administration since the fall 2016 brings additional benefits to better internationalization activities through integrated studies and project work.

Internationalization is not a self-evident process; certain practices should be developed and integrated into the “muscles” of the education structure. This article gives an overview of few good practices that are applied in the Business and Culture unit (called also “KauKu”) in terms of new curriculum where theory and practice are successfully combined for better competence development.

Cross-cultural diversity as a source of development

Every year we begin with hosting and orientating new group of International Business students that arrive from all over the world and intend to stay at least for 3,5 years in Finnish Lapland or the European Arctic as they see it. Just name a country. It is hard to

notice the continent that has not been represented so far in my groups of international students. In fact there is only one - I have not hosted any student so far from Australia. And Antarctica, but as we know, no people live there, only few researchers and explorers. This year we have received a new diverse group of international students representing such countries as Finland, Russia, Kirgizstan, Iran, United Kingdom, Spain, Iraq, Zambia, Latvia, Slovakia, Germany, France, Italy and many other. It shows, that “KauKu” has truly international study environment, but few have really realized that having such a cultural diversity brings a lot of challenges for entire study environment and even local community life. East and West meets in one study group. People coming from so different cultures, but also from so diverse political and economic systems, religious background and perception of the world can have various misunderstandings and not because someone is “bad” people, most of the time due to so many differences that his-

multicultural Fair as a study project. In practice, they plan, prepare and organise one day fair in the main hall of the Rovaniemi campus, where students have a possibility to represent their own country and culture through various activities. Anyone passing through the hall to the cafeteria for their lunch or otherwise will have an opportunity to get to know countries represented in our school and learn more about the cultures from actual representatives of these countries and not only from the books or articles. This is also a great opportunity for the staff and Finnish students to share their own experiences, their own culture and to get a new friend from abroad.

torically affected on who we are today. Nisbett notes that the differences between East and West come from the ecologies of ancient Greece and China, which were drastically different— in ways that led to different economic, political, and social arrangements today (Nisbett 2003, 32)

Geert Hofstede has said that culture is more often a source of conflict than of synergy. Cultural differences are a nuisance at best and often a disaster. The world is full of confrontations between people, groups, and nations who think, feel and act differently (Hofstede 2004, 2). One of the practices we use in “KauKu’s” IB programme – instead of waiting for conflicts to arise due to cultural differences – we prevent them by building good understanding and background of cross-cultural communication issues, by analyzing and learning the cultures represented in the class room and that way enriching each other with new context and seeing culture more as a source of growing and developing. Therefore, one of the first courses in the programme’s curricula is Cross-Cultural Management, where we learn about each other and about the place we happened to “land” – Finnish Lapland with the aim to better integrate into social and economic life of the region. One will learn that in addition to the diversity of Western and Eastern cultures, there are the differences even in Finnish society and that Lappish people, culture and the way of doing things can differ from those practiced in the southern part of Finland. This learning and knowledge certainly enhances better integration of newcomers as well as those Finnish students who choose to study in IB programme.

Multicultural Fair project as integration of Finnish and international community

New IB curricula launched in fall 2016 introduces new approach into studies that have become more competence based and integrated as a whole, as well as it is more work life oriented. Theory is strongly supported by actual practice and competence development takes place through project work. First year IB students continue the development of Cross-Cultural (international) competences through the Mul-

Moreover, this year we have decided to integrate Finnish and international groups even more through so-called “International Arctic Business Dating”, that is a part of the fair. Finnish students and international students of business field meet in the afternoon for an interactive part of the programme that includes the following parts: inspirational speeches by Finnish and international entrepreneurs active in the Finnish Lapland; ice-breaking activities, games, culture performances and actual international business idea competition. This idea has been developed based on previous practices of organizing smaller scale fair and international evening, which proved that it brings a fruit for internationalization of the campus and creating better ties between young business generations. Now it is growing into annual whole campus event with new additional elements. It is hoped that such activities become a common practice not only in our “KauKu” or Business and Culture school, but will be a part of international life of the campus and university and may be with the time also a part of entire society in Finnish Lapland. There is no better way of learning the cultures than from actual representatives of the cultures, and Finnish Arctic has such a variety of cultures represented, we should take an advantage of it and “travel the world”. Creating contacts and even personal relationships now with these representatives means more international Finnish Lapland in the future. In can result in new businesses by international students established in Lapland or future business contacts with specific trade area in a foreign country.

REFERENCES:

- Hofstede, G. and Hofstede , G.J. 2004. Cultures and Organizations: Software of the Mind (Revised and expanded 2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Nisbett, R. 2003. The Geography of Thought: How Asians and Westerners Think Differently...and Why. New York: Free Press. Kindle Edition.

EKKU JA OPISKELIJAT: MIKSI HANKE HAKEUTUI HEIDÄN LUOKSEEN?

Olipa kerran EKKU-niminen hanke, joka halusi kehittää koko Lapin työelämää ja yritystoimintaa, nostaa Lapin alueen osaamista ja pitää huolta kilpailukyvyn ylläpitämisestä myös täällä pohjoisessa.

EKKU kävi yrityksissä, yhdistyksissä ja organisaatioissa kartoittamassa, mitä osaamista niissä tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa sekä mitä osaamista niistä löytyy. EKKU huomasi C&Q-ohjelmasta saamistaan raporteista, että aika moni työpaikka todennäköisesti hyötyisi työntekijöittensä lisäkoulutuksesta, ja niinpä EKKU haaveili jopa koulutus suunnitelmien teosta. EKKU oli kuitenkin melko kiireinen, joten toistaiseksi asia oli jäänyt vain haaveilun asteelle.

EKKU halusi myös osaltaan osallistua Lapin ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman uudistustyöhön ja jalkautui kehitysryhmien keskellet ideoimaan opettajien kanssa yhdessä. EKKU sai esitellä itsensä ja kertoa, mitä hankkeessa tarvittaisiin. EKKU antoi laatimansa toimeksiannot opettajille, ja he katsoivat, voivatko tarttua opiskelijoidensa kera niitä työstämään. EKKUa lykästi: Rovaniemellä oli alkamassa Kehittämisosaamisen opintojakso, jonka opettaja halusi auttaa EKKUa.

Opettaja antoi opiskelijoille tehtäväksi tehdä ryhmissä raportit toimialojen kehittämistarpeista alueen yrityksille. EKKU oli toimittanut C&Q-ohjelmistosta saadut yritysten osaamisraportit opettajan ja opiskelijaryhmien käyttöön, toki poistaen yrityksiä yksilöivät tiedot mutta jättäen toimialan näkyville. Niinpä ryhmät saivat yhden tai muutaman lähekkäisen alan yritysraportit käsiteltäväkseen.

Opiskelijat työskentelivät useamman viikon, löysivät raporteista puutteita osaamisessa, kirjasivat ne ylös, etsivät erilaisista koulutuksista ratkaisuja tarvittavan osaamisen lisäämiseksi ja kirjoittivat asiasta hienot kehityssuunnitelmat alkupuolen analyysineen. Opintojakson lopussa työnsä esittämistä varten he myös laativat kunnan PowerPointit, joissa asiat olivat tiivistettyinä.

EKKU halusi myös osaltaan osallistua Lapin ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman uudistustyöhön ja jalkautui kehitysryhmien keskellet ideoimaan opettajien kanssa yhdessä. EKKU sai esitellä itsensä ja kertoa, mitä hankkeessa tarvittaisiin. EKKU antoi laatimansa toimeksiannot opettajille, ja he katsoivat, voivatko tarttua opiskelijoidensa kera niitä työstämään.

Aineistoissa oli muun muassa kehitysehdotuksia metalliteollisuudelle, puualalle, rakennusalalle sekä tukkukauppaa varten. Vaikka alojen kirjo oli laaja, yhtenäisiäkin osaamispuutteita löytyi. Kielten perustaidot englannissa ja ruotsissa ja jopa norjan kielessä ovat haluttua osaamista, vaikka työntekijä olisi sähköasentaja tai toimitusjohtaja. Aika paljon tarvitaan myös asiakasosaamista, palvelualltiutta, markkinointiosaamista ja liiketoiminnan ymmärtämistä. Tietotekniikan käyttötaidot ovat myös työelämässä tärkeitä.

EKKU oli hyvin tyytyväinen nähtyään esitykset ja luettuaan opiskelijoiden tekemät raportit. Tällaisessa hankeyhteistyössä opiskelijat pääsivät tutustumaan EKKUun sekä EKUn tekemään työhön ja EKKU sai mainioita koulutusideoita opiskelijoiden raporteista.

EKKU-hankkeessa ei ennusteta vaan otetaan selvää koulutustarpeista (kuva: Arttu Tuovinen)

***EKKU = Ennakoinnista koulutukseen ja kumppanuuteen -hanke:**

www.blogi.eoppimispalvelut.fi/ekku/

www.facebook.com/ekkuhanke

Lisäksi opiskelijat taisivat saada tietoa siitä, minkälaista osaamista alalla kuin alalla tarvitaan, kunhan hekin työelämään valmistuvat. EKKU päätti jatkojälöstä opiskelijoiden raportit yhdeksi tiiviiksi koosteeksi alueen toimialojen osaamispuutteista ja koulutustarpeista ja toimitti tiivistelmän Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin osaamisalan maksullista palvelutoimintaa tekeville ihmisille. Heillä kun on valtaa ja voimaa suunnitella ja luoda koulutuksia, tarjoten

niitä juuri näille yrityksille ja toimialoille, joiden osaamista ja tarpeita oli analysoitu.

Koska EKKU oli niin hoppuinen ja varattu, hän ei itse edes käynyt Rovaniemellä asian tiimoilta, vaan kaikki hoidettiin sähköisesti ja verkon välityksellä. EKKU pääsi myös verkon kautta katsomaan opiskelijoiden esitykset analyysistä ja koulutussuunnitelmista.

OPISKELIJAT PROJEKTIMATKOILLA KOKEMUKSIA KERÄÄMÄSSÄ

Kansainvälisen Creative Momentum (NPA) hankkeen aikana olemme voineet tarjota opiskelijoille mahdollisuuden osallistua kansainvälisille projektimatkoille. Ensimmäisen kerran tilaisuus tuli elokuussa 2016 ns. luovan hotspotin (Creative hotspot), Urkult-festivaalien yhteydessä Keski-Ruotsissa, Näsåkerissa.

Urkult on eko- ja hippihenkinen maailmanmusiikkifestivaali, joka on järjestetty Ruotsissa jo vuodesta 1995. Creative Momentumin Luovan hotspotin ideana on tarjota valikoiduille luovan alan yrittäjille mahdollisuutta päästä mukaan etukäteen sovittuihin luovan alan tapahtumiin kumppanimaissa. Esimerkiksi Suomessa luovana hotspottina toimii Arctic Design Week. Mukaan Urkult-festivaaleille haettiin ja valittiin pääasiassa käsityöalan yrittäjiä partnerimaista. Suomesta mukaan lähti Susivillan Annika Konttaniemi sekä muusikot Elina Söderström ja Esa Rautiainen E-City Ky:stä.

Mukaan matkalle lähti myös Rovaniemen liiketalouden opiskelija Nina Niskala. Nina oli päässyt tutustumaan hankkeeseen jo Creative Steps 2.0:n kautta. Creative Steps on osa hankkeen toimenpiteitä. Nina oli osa opiskelijaryhmää, joka innovoi Annikalle ja irlantilaiselle Sallyannelle (Sallyann's Bags) yhteisiä tuotteita. Creative Stepsin aikana Annika tykästyi Ninan ja koko opiskelijaryhmän työskentelyyn. Sovimme, että Nina voisi lähteä Annikan avuksi Urkultiin. Tämä oli loistava mahdollisuus myös opiskelijalle oppia uutta. Saimme Ninan mukaan opiskelijaharjoittelijana, joten hänelle kertyi tästä kokemuksesta myös opintopisteitä.

Annika Konttaniemi Urkult-festivaaleilla (kuva: Kristina Jeppson)

Partnerikokous Keski-Ruotsissa

Toinen projektimatka järjestettiin marraskuussa 2016 Keski-Ruotsiin, Härnösandiin. Ruotsalainen kumppanimme Technichus-tiedepuistosta kutsui meidän luokseen partnerikokoukseen. Mukaan lähti jälleen kerran Rovaniemeltä liiketalouden opiskelija ja harjoittelija Katarina Holla. Katarina on Slovakiasta kotoisin oleva KV-opiskelija. Katarina kirjoitti myös matkamme aikana matkablogia.

Partnerikokouksen tarkoituksena oli käydä lävitse yhdessä kumppaneiden kanssa projektiin

liittyviä ajankohtaisia asioita. Tämä kokemus oli Katarinalle varmasti samalla sekä raskas että silmiä avaava. Keskustelimme hänen kanssaan siitä, kuinka projektimatkat yleensä ovat toki antoisia mutta samalla hyvin, hyvin raskaita; päivät ovat pitkiä ja aikataulu tiukka. Kumppaneiden odotetaan osallistuvan aktiivisesti työskentelyyn läpi pitkän kokouksen. Kokouspäivinä oli normaalia, että aloitimme hotellilta klo 9.00 ja olimme takaisin klo 22.00 paikallista aikaa. Missään välissä ei ollut aikaa rauhoittumiseen.

Joka tapauksessa Katarinan kokemukset vaikuttivat olevan erittäin positiivisia. Omassa matkablogissaan hän kertoo, kuinka myös noin 8 tunnin automatka mennen ja tullen oli opettavainen. Matkustukseen tuntien aikana hän pääsi paremmin tutustumaan niin hankkeeseen kuin meidän projektityöntekijöiden arkiseen työhön sekä hyvine että huonoine puolineen.

Hyviä kokemuksia opiskelijoiden osallistumisesta

Opiskelijoiden mukanaolo hankematkoilla ei mielestäni ole mitenkään harvinaista. En osaa sanoa, kuinka monesti tällainen mahdollisuus opiskelijoille tarjoutuu - riippuu varmasti projektista - mutta omissa hankkeissa opiskelijoiden mukanaolo on ollut normaalia. Yhtenä esimerkkinä mainittakoon aiemmin koordinoimani projekti Arktiset tulet (ESR), jossa mukana oli opiskelijoita silloisesta Kemi-Tornion ammattikorkeakoulusta, ammattiopisto Lappiasta sekä Lapin yliopistosta. Tuolloin tavoitteena oli tuottaa yhdessä elokuva Lars Levi Laestadiuksesta. Lisäksi tehtiin useita pienempiä tuotantoja opiskelijavoimin. Tuosta kokemuksesta syntyi kasa opinnäytetöitä sekä TKI-opintopisteitä.

Toinen esimerkki on Creative Momentum -hankkeen edeltäjä Creative Edge (NPP), jonka aikana järjestimme ensimmäistä kertaa jo aiemmin mainitun kansainvälisen Creative Steps -innovointityöpajan. Tuolloin meillä oli mahdollisuus kuljettaa monialainen ja kansainvälinen opiskelijaryhmä Pohjois-Irlantiin innovoimaan kv-yrityksille tuotteita ja palveluita. Opiskelijat Irlannista, Pohjois-Irlannista ja Ruotsista tulivat myös vastavierailulle Suomeen. Tämä oli erinomainen kokemus kansainvälisestä työskentelystä isolle joukolle opiskelijoita. Tämän johdosta yksi osallistuneista kuvataiteen opiskelijoista lähti vaihtoon Irlantiin.

Emme ole pystyneet Creative Momentum -hankkeen aikana järjestämään vastaavaa tilaisuutta isolle opiskelijaporukalle, resurssien rajallisuudesta johtuen. Matkat ovat yleensä kalliita, erityisesti lentäen. Hanke on suunnattu luovan alan yrittäjille kumppanimaissa, joten opiskelijoiden matkojen tukeminen ei myöskään ollut osa suunnitelmaa. Ruotsi oli meille kuitenkin helppo kohde, koska matkustimme autolla. Ylimääräisiä kuluja ei juuri syntynyt.

“For me the opportunity to go for this trip was really rewarding. Even the ride in a car was giving me a lot of new knowledge about all the real-life problems and experiences happening in real working lives. I was happy to listen all those interesting stories which happened and even receive some advices for my life. During the meetings I have learnt so much more about the whole project of a creative momentum, what is happening and what is about to happen.”

“Every minute of those 5 days was pushing me to learn more and more and I am happy that I had the chance to come as a member of Lapland UAS team - the Finnish member of the team.”

– Katarina Holla, harjoittelija Lapin AMK

Yhtenä ongelmana voisin nostaa ruokailun matkoilla, sillä itselle on epäselvää, voiko koulu tukea opiskelijaa esimerkiksi ruoka-rahalla. Me työntekijät saamme päivärahan, jolloin ruokailu ravintoloissa ei ole ongelma. Opiskelijoilla ei välttämättä ole rahaa ruokailla kalliissa ravintoloissa, mutta heillä ei ole ohjelman puitteissa juuri vaihtoehtoja valita ruoka- paikkaa. Ehkä tähän voisi löytää helpon ratkaisun, jolloin opiskelija saisi arvokasta ja työelämäläheistä kokemusta, samalla hanketoiminta ja opetus lähen- tyvät toisiaan - kuin itsestään.

Opiskelijoiden ottaminen mukaan monipuolisesti erilaisille matkoille on erittäin kannatettavaa, ja omat kokemukseni ovat pelkästään positiivisia. Isojen opiskelijamäärien organisointi matkalla on toki jo ihan toinen tarina. Mielelläni soisin mahdollisuuden ainakin yhdelle opiskelijalle päästä kokemaan projektielämää; ihan sitä käytännön työtä, mitä projekteissa tehdään. Opiskelijat ovat myös voimavara, joka parhaassa tapauksessa antaa uusia näkökulmia ja ideoita projektin suunnitteluun ja toteutukseen.

HANKKEIDEN TOIMEKSIANNOT OSANA MONIMUOTO-OPETUSTA

Hankkeet tarjoavat alueellisia haasteita opiskelijoille, mutta miten saamme integroitua hankkeet myös monimuoto-opetukseen? TKI:n ja opetuksen yhdistäminen luo omanlaisiaan haasteita, kun opiskelijat ovat sijoittuneet ympäri Suomea, ehkä jopa ympäri maailmaa.

Keväällä 2016 minä ja kollegani Seija Salo-oja pohdimme Suomen kieli ja viestintä 2 -opintojakson sisältöjä liiketalouden toisen vuoden monimuoto-opiskelijoille. Opiskelijaryhmä oli jaettu kahteen osaan, joista toista opetin minä ja toista Seija. Tietysti oli tärkeää, että molemmille ryhmille opintojakson sisältö ja arviointi pysyi samana – opettajasta riippumatta.

Muutoin päätimme toteuttaa opintojakson Seijan vahvan kokemuksen tuomien näkemysten mukaisesti, mutta kirjallisen viestinnän osalta oppimistehävä jäi avoimeksi. Koska kyseessä oli julkishallintoon suuntautunut opiskelijaryhmä, niin ehdotin, että kysyisimme tehtävänantoa Tornionlaakson kesäsiika -hankkeelta, jossa Tornion ja Haaparannan kunnat ovat vahvasti mukana. Koska kyseinen tehtävä tulisi eteen vasta myöhemmin keväällä, päätimme lähteä toteuttamaan opintojaksoa olemassa olevien suunnitelmien mukaisesti ja palata kirjallisen tehtävän suunnitteluun vasta lähempänä tehtävänannon ajankohtaa.

Puhuttaako siika kaikkia?

Kun viimein lähdimme pohtimaan sitä, mikä Tornionlaakson kesäsiika -hankkeen tehtävänanto opiskelijoille voisi olla, tuli mieleeni viestintäsuunnitelma. Olin jo itse hankkeen viestinnästä vastaavana tehnyt strategisen viestintäsuunnitelman, mutta se oli melko yleistason dokumentti. Koska meiltä yhä puuttui tarkemmat suunnitelmat siitä, miten hankkeen moninaiset kohderyhmät tavoitetaan, ajattelin opiskelijoiden voivan tarjoavan meille ainutlaatuisen ja monipuolisen näkökulman tähän.

Varsinainen tehtävänanto opiskelijoille oli seuraavalainen:

”Suunnitelkaa ja toteuttakaa ryhmissä (2–3 opiskelijaa) Lapin AMKin koordinoiman Tornionlaakson kesäsiika -hankkeen tai jonkin organisaation hankkeen/kampanjan viestintäsuunnitelma.

Tornionlaakson kesäsiika -hankkeen keskeiset kohderyhmät ovat Tornionlaakson kalastajat, alueen nuorisot ja matkailijat sekä päättäjät. Tehtävänanne on toteuttaa viestintäsuunnitelma, joka ottaa huomioon kaikki kohderyhmät. Suunnitelman tulee sisältää konkreettisia toimenpiteitä, joilla eri kohderyhmät saavutetaan (viestintäväylät, keinot, sisällöt jne.)”

Suunnitelman tuli olla 2–3-sivuinen, ja kohderyhmi- en huomiointia painotettiin. Lisäksi jokainen opiskelija tuotti itsenäisesti huoneentaulun, jossa ohjeistetaan kaupungin hanketoimijoita, miten Tornionlaakson kesäsiika -hankkeesta tulisi viestiä eri kohderyhmille. Opiskelijan tuli tätä varten tutustua Kotimaisten kielten keskuksen virkakieliohjeisiin ja luoda niiden perusteella ohjeistus viestintään eri kohderyhmille.

Opiskelijoita vaikutti hieman hämmäntävän monelle vieras aihe. Vaellussiika ja siihen liittyvä kulttuuri-perintö on arkipäivää Tornionjokilaaksossa, mutta muualta tuleville opiskelijoille tämä ehkä oli aihe, josta he kuuluivat nyt ensimmäistä kertaa. Yritin useaan otteeseen muistuttaa opiskelijoille, että viestinnässä tärkeämpää on kohderyhmä kuin itse viestinnän aihe. Eli sinänsä ei ole tärkeää, että mistä viestitään, vaan pitäisi keskittyä ennemminkin siihen, MITEN viestitään. Nuoret tavoitetaan aiheesta riippumatta tiettyjä kanavia käyttäen, ja vanhemmalle polvelle viestintää pitää suunnata ihan eri kanavien kautta kuin nuorisolle.

Tietysti eroja löytyy myös siinä, minkälainen viestintä tulee olla, jotta se aktivoisi nuoren kohderyhmän tai vanhemman kohderyhmän. Opiskelijoiden tuli miettiä, miten eri kohderyhmät aktivoidaan. Kaksi muuta kohderyhmää, matkailijat ja päättäjät, ovat myös oma lukunsa, ja näille kohderyhmille viestintä sisältö on hyvinkin erityinen verrattuna nuorisoon tai alueen kalastajiin. Matkailijoita kun pyritään saamaan innostumaan alueesta matkailukohteena, ja päättäjille tulee jakaa tietoa siten, että myös viral-

liset tahot saadaan aktivoitua hankkeen puolestapuhujiksi ja sitä kautta toimimaan ainutlaatuisen kalastuskulttuurimme elvyttämiseksi ja vakiinnuttamiseksi.

Vaikeuksista voittoon

Aluksi tuntui, että saimme vain huonoa palautetta oppimistehtävästä. Tehtävänanto tuli liian myöhään, aihe oli liian laaja ja vaikeasti ymmärrettävä, hankkeella oli jo strateginen viestintäsuunnitelma valmiina ja niin edelleen.

Olen itsekkin sitä mieltä, että tehtävänanto olisi voitu esitellä opiskelijoille jo aiemmin. Nyt varsinaisen tehtävän tekemiseen jäi aikaa vain muutama viikko. Haasteena kuitenkin oli, että halusimme linkittää tehtävän hankkeeseen – ja juuri Kesäsiika-hankkeeseen. Kyseinen hanke oli kunnolla käynnistynyt vasta muutama kuukausi aiemmin, joten meillä meni hetki, ennen kuin saimme muotoiltua tehtävänannon niin, että se hyödyttäisi sekä hanketta että opiskelijoiden oppimista.

Pienoisesta valituksesta ja epätoivosta huolimatta lopputulokset olivat vallan mainioita! Saimme hankkeen näkökulmasta opiskelijoilta aivan uudenlaisen näkökulman siihen, miten eri kohderyhmiä tulisi lähestyä. Kun opiskelijat esittelivät työnsä lopputuloksia, niin paikalla livat kuuntelemassa ja kommentoimassa hankkeen projektipäällikkö Eila Seppänen, Tornion kaupungin edustaja Jarno Niskala ja Haaparannan edustajana Pia Suonvieri. Toimeksiantajien palaute opiskelijoiden työstä oli pelkästään positiivista. Kaiken kaikkiaan saimme paljon sellaisia ideoita, joita voimme hankkeessa hyödyntää viestinnän osalta. Samalla opiskelijat saivat kosketuksen Lapin AMKin TKI-toimintaan. Tehtävännannon yhteydessä Eila Seppänen kävi myös alustamassa opiskelijoille TKI-toiminnan ja Kesäsiika-hankkeen sisällöistä.

Hankeintegrointi monimuoto-opintoihin

Jo lyhyellä opekokemuksella voin sanoa, että monimuoto-opiskelijat haluavat kaikin voimin vältellä ryhmätöitä. Kun arkea, työelämää ja opintoja koetaan yhdistellä, niin ryhmätyö tuntuu olevan jonkinlainen kirosana, vaikka tehokkaasti toteutettuna se voi jopa vähentää opiskelijan työmäärää.

Kevään tehtävän osalta saatiin kuitenkin loistavia tuloksia Tornionlaakson kesäsiika -hankkeen hyödynnettäväksi. Kuten mainitsin, niin tehtävänanto herätti aluksi hämmennystä. Halusimme saada ideoita, miten tietyt kohderyhmät saavuutetaan ja mikä olisi se kärkiviesti eri kohderyhmille. Opiskelijat jumittuivat tässä vaiheessa ajatukseen, että heidän pitää tietää Tornionlaakson siikakulttuurista kaikki, jotta toimenpide-ehdotuksia voidaan tehdä. Ikään kuin unohtui se fakta, että nuoret ovat nuoria jne. aiheesta riippumatta. Ongelmaperustaisen oppimisen hengestä painotin ehkä turhankin usein sitä, että opiskelijoiden tulisi ensisijaisesti miettiä kohderyhmiä, ei viestinnän aihetta. Ne jotka eivät olleet iLincissä kuulolla, eivät ehkä tuottaneet niin hyviä raportteja kuin muut. Pääosin kuitenkin hankkeen näkökulmasta saimme erinomaisia uusia ideoita ja ajatuksia sen suhteen, miten meidän pitäisi viestintäämme kehittää jatkossa. Koska lopputulokset esiteltiin hanketoimijoille, niin kehitysehdotukset pystyttiin ottamaan suoraan hankkeen käyttöön.

Usea monimuoto-opiskelijoista omaa vahvan työelämätaustan ja työkokemuksen. Tämä osaaminen olisi hyvä saada tiukemmin osaksi myös hanketoimintaamme. Jatkossa meidän tulee ensisijaisesti miettiä sitä, mitä hankkeet voivat tarjota monimuoto-opetukseen, mitä monimuoto-opiskelijat voivat tarjota hankkeillemme ja miten saamme aikuisopiskelijat sitoutumaan uuden oppimismallin mukaiseen projektityöskentelyyn, jossa ryhmätyöskentely on opiskelun keskiössä.

CANVAS-TYÖKALUN INTEGROITU KEHITYSTYÖ TAIDEART-HANKKEESSA

TaideART-hankkeen keskeisenä tavoitteena on luoda toimiva yhteistyöverkosto taidealaa kouluttavien ammattikorkeakoulujen sekä yritysten ja yhteisöjen välille sekä luoda työkaluja, joilla taiteilija voi määrittää itsensä suhteessa työelämään. Näiden tulosten avulla toivotaan, että yhä useampi taiteilija kykenisi jatkossa ansaitsemaan elantonsa omalla taiteellaan.

Luovien alojen osaamisen, tuotteiden ja palvelujen hyödyntämisestä muilla aloilla on tullut merkittävä kilpailutekijä. Oman taiteen esilletuominen ja tuoteistaminen edellyttävät kuvataiteilijoilta taitoja, jotka eivät suoranaisesti liity taiteen luomisprosessiin. Ne kuitenkin tukevat taiteilijan menestystä ja ovat siksi välttämättömiä. Taiteilijan ansaintamallit, roolit ja toimeentulo (TaideART) on kuuden ammattikorkeakoulun yhteishanke. Hankkeen aikana (1.11.2015–31.10.2017) kehitetään ja pilotoidaan taiteilijoille tuotteistamisen keinoja ja tuotemalleja yhteistyössä työelämän (mukana yrityksiä, kuntia ja yhdistyksiä) ja useiden eri taidealojen kanssa.

Lapin AMKin vastuulla hankkeessa on mm. Canvas-työkalun/mallin kehittäminen, jonka avulla kuvataiteilija voi visuaalisesti havainnollistaa osaamisensa myyvässä muodossa. Canvas-työkalun kehittämistyöhön Lapin AMKin henkilökunnasta ovat osallistuneet Antti Haase, Yrjö Koskenniemi, Jari Penttinen, Zoltan Fodor sekä kuvataiteen opiskelija Arttu Tuovinen. Työryhmän tehtävät ovat jakautuneet seuraavasti: Yrjö Koskinen ja tietojenkäsittelyn opiskelijat (tietokanta ja ohjelmointi), Jari Penttinen ja Zoltan Fodor (3D mallinnus ja käyttöliittymä), Arttu Tuovinen (visualisointi ja asiakaspaute), Antti Haase (projektin johtaminen, konseptointi ja kuvataiteen osaamisen määrittely).

TaideARTin hankehakemuksessa Canvas-työkalua on määritelty mm. seuraavasti: ”Vapaasti jaettavissa oleva työkalu. Kuvataan liiketoimintaosaaminen taiteilijan termistöllä ja kielellä: Mistä taiteilijan ammattitaito koostuu? Missä liiketoimintamahdollisuudet ovat? Mitkä ovat kaupallisuuden ja taiteellisuuden roolit?” Lisäksi hankehakemuksessa mainitaan työkalun referenssiksi ns. Business Model Canvas (BMC), joka on Alex Osterwalderin ja Yves Pigneurin ”Business Model Generation”-kirjassaan

Varsinkin kuvataiteen opiskelija Arttu Tuovisen innostus kehitystyöhön ja ”asiakasnäkemyksen” työkaluun tarvittavista ominaisuuksista ja käytettävyydestä on ollut ratkaisevassa asemassa.

tunnetuksi tekemä liiketoimintamallien suunnittelupohja. BMC ohjaa käyttäjiä ideoimaan ja tarkentamaan liiketoimintamallia tehokkaasti eri näkökulmista. Lopputuloksena muodostuu tiivis yhteenveto liiketoiminnan tärkeimmistä linjoista.

Canvas-työkalun kehittäminen etenee seuraavalla aikataululla:

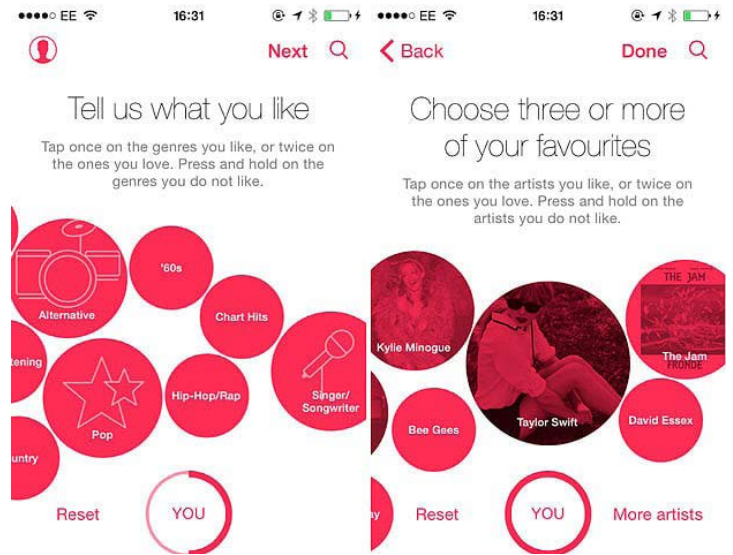
- benchmarkkaus ja määrittely 3–7/2016
- konseptointi 8–9/2016
- käyttöliittymän suunnittelu 9–12/2016
- ohjelmointi, 1. versio valmis, testaus 1–3/2017
- jatkokehitys, Canvas-työkalu valmis, työkalun esittelyvideo 4–6/2017.

Työryhmä on kokoontunut noin 2–3 viikon välein noin 1–2 tunnin mittaisiin kehitystuokioihin. Työryhmän jäsenten osaamiset täydentävät hyvin toisiaan. Varsinkin kuvataiteen opiskelija Arttu Tuovisen innostus kehitystyöhön ja ”asiakasnäke-

mys” työkaluun tarvittavista ominaisuuksista ja käytettävyydestä on ollut ratkaisevassa asemassa.

Canvas-työkalun määrittelyvaiheessa totesimme hyvin nopeasti, että työkalun tulisi toimia verkkosovelluksena. Luovuimme myös Artun palautteen perusteella BMC-mallista sellaisenaan, koska suurin osa BMC:n termistöstä on kuvataiteilijoille vierasta. Otimme tavoitteeksi mahdollisimman yksinkertaisen ja helposti käytettävän mallin, jossa kuvataiteilija pystyisi hahmottamaan oman osaamisensa selkeän käyttöliittymän avulla.

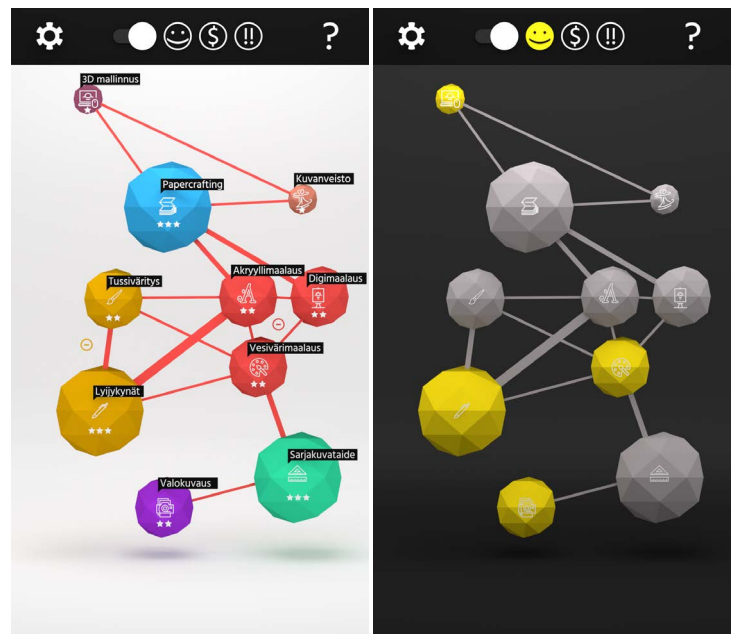
Benchmarkauksen aikana keskeiseksi referenssiksi valikoitui Apple Music -sovellus, jossa käyttäjä voi valita preferoimaansa musiikkia musiikkityylien ja artistien ”palloista”. Näiden valintojen perusteella sovellus sitten ehdottaa käyttäjälle tälle sopivaa musiikkia.

Zoltan ja Arttu hahmottelivat Canvas-työkalun kehityksen ensimmäisessä vaiheessa seuraavan käyttöliittymän.

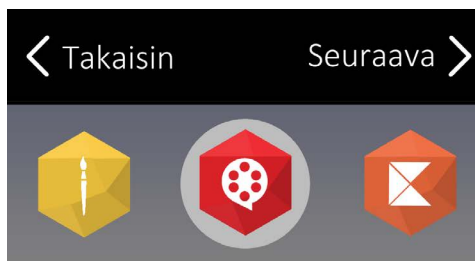
Tässä vaiheessa käyttöliittymän oli tarkoitus hyödyntää kolmiulotteisuutta siten, että ”osaamispallot” ovat kolmiulotteisessa tilassa, jossa niitä voi tarkastella. Osaamispallojen päälle Arttu piirsi osaamiskuvakkeita kuvataiteilijan tärkeimmistä osaamisalueista. Päädyimme tässä vaiheessa siihen, että varsinkin kännykkäversiossa osaamisalueiden määrä tulisi rajoittaa maksimissaan kymmeneen ja niillä voisi olla saman verran tarkentavia alakategorioita. Yllä olevissa kuvissa oikeanpuoleisessa on valittuna editoinnin osaamisalue, joka pitää sisällään kolme tarkentavaa alakategoriaa.

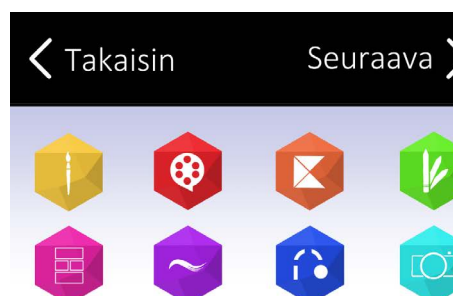
Kehitystyön seuraava vaihe toi mukanaan osaamisten välisten suhteiden hahmotuksen eri vahvuisilla linkityksillä. Lisäksi mukaan tuli mahdollisuus havainnollistaa (oikeanpuoleinen kuva), onko henkilön osaaminen painottunut vapaaseen taiteeseen (hymynaama) vai tilaustöihin (dollari). Testasimme osaamisen tason merkintää tähdillä ja lisäsimme osaamiskuvakkeiden päälle mahdollisuuden osaamistekstiin. Tässä vaiheessa totesimme, että kuvasta voi helposti muodostua sekava, jos linkkejä on paljon osaamisten välillä. Lisäksi rajasimme osaamisten määrän kuuteen osaamisalueeseen ja alakategoriaan sekä yhteen jokeriin, jonka henkilö voi vapaasti määrittellä. Alla tämän hetkinen hahmotelma osaamisalueista, joka on lähetetty hankepartnereille jatkojalostettavaksi.

1. MAALAUUS:	3. KÄSITYÖT	5. 3D	7. +MUU
1.1. Akryylimaalaus	3.1. Papercrafting	5.1. 3D-mallinnus	7.1. ...
1.2. Digitaalinen maalaus	3.2. Korujen valmistaminen	5.2. 3D-animaatio	7.2. ...
1.3. Vesiverimaalaus	3.3. Veistäminen	5.3. Rigging	7.3. ...
1.4. Öljymaalauk	3.4. Nahktyöt	5.4. 3D-veistäminen	7.4. ...
1.5. Pastellimaalaus	3.5. Puutyöt	5.5. High poly/Low poly	7.5. ...
1.6. ...	3.6. Neulominen	5.6. Hard surface modeling	7.6. ...
1.7. Muu	3.7. Muu	5.7. Muu	7.7. ...
2. PIIRTÄMINEN	4. VALOKUVAUS	6. LIIKKUVA KUVA	
2.1. Tussiväritys	4.1. Valokuvaus	6.1. Elokvvat	
2.2. Lyijykynät	4.2. Luontokuvaus	6.2. Perinteinen animaatio	
2.3. Sarjakuvataide	4.3. Mainoskuvaus	6.3. Stop motion animaatio	
2.4. Hiilikynät	4.4. Tuotokuvaus	6.4. Flash animaatio	
2.5. Mustekynät	4.5. Dokumentaarinen kuvaus	6.5. Videokuvaus	
2.6. Väriliidut	4.6. Pimeäkuvaus	6.6. ...	

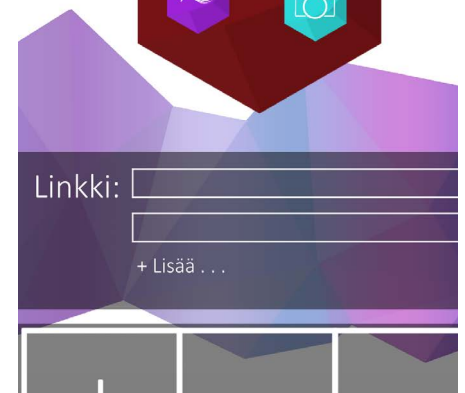
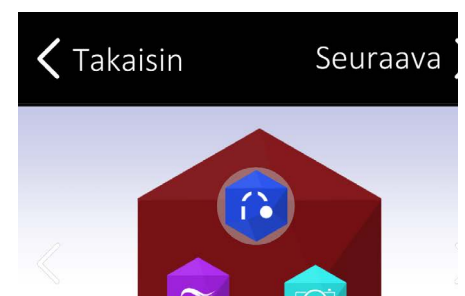
Käyttöliittymän kehitystyön viimeisimmässä vaiheessa (marraskuu 2016) olemme luopuneet yksinkertaisuuden vuoksi kolmiulotteisuudesta ja osaamisten välisistä linkityksistä. Kuvataiteen opiskelija Arttu Tuovisen mestari-idea oli ehdottaa osaamisallojen kuusikulmaisuuden hyödyntämistä osana osaamisalueiden välisten suhteiden kuvausta. Kun osaamisalueet liittyvät toisiinsa, niiden kyljet kiinnittyvät toisiinsa (ei vielä täysin havainnollistettu seuraavissa kuvissa).

Pääkategoriat

Alakategoriat

Lisää kuvia

Portfolio

Kuten edellisen sivun kuvista hahmottuu, Canvas-työkalun käyttäjä voi valita osaamisalueet helposti kosketusnäytöltä ja sitten ”vetää” niihin liittyvät tarkentavat osaamisalueet eli ”alakategoriat” osaamiskuution sisälle. Tässä vaiheessa lisäsimme käyttöliittymään myös mahdollisuuden lisätä oman osaamisen todisteeksi linkkejä ja kuvia portfolioon. Alla Arttu Tuovisen suunnittelemaa hienoja taustakuvia, joista olemme päätyvässä kuusikulmaisen visuaalisen teeman pohjalta oikeanpuolimmaiseen vaihtoehtoon.

Käyttöliittymän valmistuessa joulukuussa 2016 Yrjö Koskenniemi ottaa viestikapulan ja aloittaa soveluksen ohjelmointityön opiskelijoidensa kanssa tammikuussa 2017. Canvas-työkalun valmistuessa ennen kesää 2017 sen käyttöä koulutetaan ja testataan räätälöidysti hankkeen kohderyhmien kanssa hankkeen loppuaikana (hanke päättyy 31.10.2017). Keskeisiä kohderyhmiä ovat Lapin AMKin kuvataiteen henkilökunnan ja opiskelijoiden lisäksi erityisesti Lapissa toimivat ammattikuvataiteilijat. Työkalun lanseerausta varten siitä tehdään myös esittelyvideo nettijalkeluun.

Tutustu TaideART-hankkeen muihin tuloksiin ja materiaaleihin:

www.taidearthanke.fi/materiaaleja.html

KANSAINVÄLISTYVÄ TAITEILIJA KURKOTTAU KAUAS

TaideART-hankkeen Kohti kansainvälistyvää taiteilijuutta -seminariin Turkuun oli kokoontunut kiinnostunut joukko ammattitaiteilijoita, opiskelijoita sekä koulutuksen parissa toimivia henkilöitä. Kokemuksen kautta hankittua näkemystä välittivät taiteilijat ja tahot, jotka toimivat eri muodoin taiteen kansainvälisessä kentässä ja kansainvälisyyden parissa.

Kansainvälistymisen aihetarjotin oli katettu monimuotoisella sisällöllä. Seminaarin aikana tuli esille, minkälaisista apua, tukea ja rahoitusta on saatavilla, kun taiteilijalla on tähtäimessä kansainvälistyminen. Seminaarissa myös avattiin näkökulmaa siihen, mitä verkostoitumisen väyliä löytyy gallerioiden, residenssien, kuraattorien ja taidelähtöisten toimijoiden kautta. Kansainvälisellä kentällä luoviminen on oma haasteensa, ja siihen esiteltiin erilaisia välineitä, kuten Framen tarjoama apu tai residenssien mahdollisuudet. Esimerkkien kautta tuli esiin hyviä näkökulmia kansainvälisen toiminnan monista puolista, ja samalla valotettiin, miten kannattaa toimia kansainvälisellä arenalla, sekä pohdittiin, kannattaako taiteilijan kurottua kauemmas ja kuinka kauas.

Kuvataiteilijan kansainvälistyminen ja kansainväliset mahdollisuudet herättivät kiinnostukseni osallistua TaideART-hankkeen järjestämään seminaariin keväällä 2016. Parhaillaan Lapin ammattikorkeakoulu on mukana kansainvälisessä Creative Momentum -hankkeessa, jossa keskeisenä kehittämisen kohteena on luovan alan osaajien kansainvälistymisen lisääminen, vienti ja verkostoituminen.

Samalla ammattikorkeakoulussa pyritään enenevässä määrin kannustamaan opiskelijoita vaihtoon ja hankkimaan kansainvälistä kokemusta, jonka osalta kuvataiteen koulutuksessa on selkeitä kehittämis-kohtia. Kotikansainvälisiä mahdollisuuksia on myös tarjolla. Mitä kansainvälistymisen kautta kuvataiteilija voisi saada? Miten toimia kansainvälisesti? Miten verkostoituminen onnistuisi parhaiten, ja mitä se antaisi taiteilijalle? Seminaarin pääteema kulki otsikon mukaan kohti kansainvälis-

tyvää kuvataiteilijuutta. Sen keskeiseksi avainasiaksi nousi kansainvälistymisen moninaiset mahdollisuudet ja hyödyt.

Seminaarin alustuksessa nostettiin esille, että taiteilijalle kuuluu maksaa palkka tehdystä työstä, ja sen tukeminen on yksi keskeinen seikka, jota TaideART-hankkeen kautta pyritään huomioimaan. Mielenkiintoista oli havaita puheenvuorojen osalta, kuinka osa taiteilijoista piti tulonmuodostusta tärkeänä ja siihen löytyviä mahdollisuuksia myös kansainvälisellä kentällä. Toisaalta osa taiteilijoista oli valinnut selkeästi suunnan, jossa oma taide ja oman näkemyksen välittäminen oli keskeisempi oman tekemisen moottori. Työskentelyyn tehtiin selkeitä valintoja siitä, mikä on riittävä toimeentulo, jotta pystyy toteuttamaan omia henkilökohtaisia tavoitteitaan. Usein kuitenkin taiteilijalla oli taiteen lisäksi muu tulonlähde, joka mahdollisti myös kansainvälisen toiminnan. Usein se on opettaminen.

Kansainvälisten puheenvuorojen kattaus

Apurahakoordinaattori Maikki Lavikkala esitteli Framen toimintaa ja näkemyksiä kansainvälisellä kentällä toimimisesta. Puheenvuorosta pääajatuksena nousi se, että ketään ei voi viedä, vaan voidaan tukea niitä, jotka haluavat kansainvälistyä ja auttavat myös itse itseään. Tärkeintä on miettiä, mihin tähtää ja miten oman polun voisi rakentaa.

Laura Köönikkä, kuraattori Finnish Art Agencyssä, avasi omassa puheenvuorossa yhteistyön mahdollisuuksia kansainvälisessä toiminnassa taideagentin näkökulmasta. Kansainvälistymisen näkökulmasta Köönikkä tiivistikin asian rohkeuteen. On uskallettava lähteä pois aktiivisesti katsomaan omia mahdollisuuksia kansainvälisellä arenalla. Hän kannustikin taiteilijoita tekemään itsensä näkyväksi kansainvälisellä kentällä ja luomaan kontaktiverkostoja.

Kuvataiteilija Mikko Kuorinki esitteli oman työskentelynsä pääpiirteet ja toimintansa ulkomailla esimerkkinä kansainvälisellä kentällä toimimisesta. Aihe oli otsikoitu ”Calling out of context”, ja Kuorinki astuukin taiteellaan ulos kontekstista luoden uudenlaisia näkökulmia teoksillaan. Työharjoittelu, jonka Kuorinki teki Berliinissä, toimi ensimmäisenä kontaktina ulkomaille ja siihen, mitä taiteilijuus voi olla Suomen ulkopuolella. Puheenvuorossa korostui systemaattisen tekemisen lisäksi inhimillisten kontaktien tärkeys eli keskustelu, juttelu, kohtaaminen ja tutustuminen, jonka kautta voidaan luoda mahdollisuuksia tarjoavia yhteyksiä.

Taiteilijapuheenvuorossa oman kokemuksensa kansainväliseltä kentältä tarjosi Antti Laitinen. Tukholman taidemessujen kautta hän sai kansainvälisiä yhteyksiä. Näyttelykutsut perustuivat teoksiin, jotka olivat messuilla esillä. Tämän jälkeen hänen kansainvälisyytensä lähti vahvistumaan residenssikierroksen kautta. Kuraattoritapaamiset edesauttoivat hänen uraansa. Parhaillaan Laitinen työstää kahta uutta työtä Kiinassa, johon hän on ottanut mukaan työharjoittelijoita Virosta.

Asiakkaiden kontakti itse taiteilijaan tulisi tehdä Laitisen mielestä helpoksi. Harva taiteilija pitää verkosivuja, ja harvoin itse tulee myytyä töitä, sillä yleensä galleristit myyvät töitä. Kuitenkin täytyy olla tarkkana, minkälaisen sopimuksen allekirjoittaa, painotti Laitinen. Tämä on asia, jota Lapin AMKin kuvataiteilijoiden kohdalla pyritään kehittämään: digitaalisten työkalujen hallintaa, eikä vain sitä, vaan digitaalisuuden kautta esille tuloa ja mahdollisuuksien rakentamista, jotta opiskelijalla olisi valmiudet brändätä itse omaa tekemistään ja mahdollistaa omien töiden myynti. Tämä vaatii myös liiketoiminnallisen osaamisen kehittämistä.

Kansainvälisyys on huomaamattomana osana arkea, ja taidepiireissä se on hyvinkin luonteva tapa toimia. Internetin sekä erityisesti sosiaalisen median tarjoamien alustojen kautta opiskelijoilla se on mukana arjessa usein jo ennen kuin he tulevat opiskelemaan kuvataidetta.

Yhteisötaiteilija Pia Bartsch avasi residenssinä toimivan Saaren kartanon moninaista toimintaa puheenvuorossaan. Saaren kartanossa kansainvälinen kohtaaminen on arkea ja toiminta näkyynkin tapahtumina, ryhmätoimintana sekä työskentelynä yhteisötaiteilijoiden kanssa. Taiteilijalle olisi tärkeää kansainvälisen toiminnan osalta tehdä seuraavat kysymykset: Vastaako kenen tarpeeseen? Syntyykö yhteys? Onko todellinen yhteistyö?

Kansainvälisyys on Arttu Merimaan ja Miina Hujalan näkökulmasta haasteellinen. Heidän puheenvuoronsa oli otsikoitu ”Eriolaiset kansainvälisyydet – mene & tiedä / kokemuksia, kontakteja, aukkoja”. Taiteen toimintakentällä heillä on käsissään projekteja, hankkeita ja näyttelyitä. He esittivät puheenvuoronsa sisällössä sen, miten käsittelevät kansainvälisyyttä ja miten se määrittelee heidän toimintaansa.

Merimaan ja Hujalan mukaan jos työssään hyödyntää apurahaa, on panostettava apurahahakemuksessa selkeyteen: mihin on hakemassa apurahaa ja mikä se oleellinen asia on? Hakemuksen olisi oltava kompakti, asiakeskeinen ja selkeä. On osattava sanallistaa oma tekeminen, ja sen kautta syntyy myös hakemistekniikka. Heidän mukaansa Kulttuurirahasto ja koneen säätö ovat ehkä parhaiten tukeneet pientoimijoita.

Taiteilija Janika Herlevi esitteli nykytaideyhdistys Platformin

(Kuvat: Anitra Arkko-Saukkonen)

toimintaa, kansainvälistä taiteilijaresidenssiä Vaasassa ja performanssifestivaalia. Plattformin ohjenuorana on ”active locally thinking globally”. Sama tapa, miten Platformissa toimitaan, on hyvä myös opiskelijalle ja aloittavalle taiteilijalle. On astuttava ihmisten keskelle ulos tiloista. Teoksia ja töitä voi tehdä kaupunkitiloissa ja ihmisten keskellä, jolloin ihmisiä voidaan osallistaa töihin. Miten vasta valmistunut opiskelija voi päästä mukaan? Plattformin ovet ovat avoinna jäsenille, joille Vaasan seutu on tärkeä ja heillä on jokin yhteys seutuun. Lisäksi taiteilijan on oltava valmis tekemään paljon töitä, hänen on haluttava olla mukana ja kertoa omista näkemyksistä, sanoo Herlevi.

Cuporen tutkija Sari Karttunen johdatti yleisöä aiheeseen ”Viennistä vuoropuheluun, vaikutteista verkostoihin: kuvataiteen kansainvälisen toiminnan trendit”. Kuvataidekenttä on muuttunut enemmän soveltavaksi kentäksi, jossa toiminta laajenee eri sektoreiden kanssa yhteiseen toiminnan tilaan. Taide ja taitelijat eivät kiinnity kansalaisuuteen, vaan taide on itseisarvo. Kuitenkin kansainvälisyyden nimissä Karttusen saamista vastauksissa tuli ilmi, että osa pitää kansainvälisyyttä niin luontevana osana omaa toimintaansa, että tutkimuksen vastaajalla oli haastavaa kertoa siitä.

Kuvataiteilija Mikko Paakkola loistava värikäs persoonallinen puhe kansainvälisyydestä hykerrytti kuulijoita. Asiaa ja kokemuksia tuli paljon, mutta tärkein asia voidaan tiivistää tähän: networking – networking – networking.

Opiskelija ja kansainvälisyys

Kansainvälisyys on huomaamattomana osana arkea, ja taidepiireissä se on hyvinkin luonteva tapa toimia. Internetin sekä erityisesti sosiaalisen median tarjoamien alustojen kautta opiskelijoilla se on mukana arjessa usein jo ennen kuin he tulevat opiskelemaan kuvataidetta. Useat ovat vieneet oman tekemisensä näkyvästi kansainväliseen keskusteluun ja kommentointiin eri kanavien kautta, joista esimerkkinä mainittakoon DeviantArt ja Tumblr. Osa on rakentanut, jos ei omalla nimellään niin taiteilijanimellään, henkilökohtaista brändiä tietoisesti tai tietämättään. Osalle se on jo tarjonnut myyntimahdollisuuksia.

Se mikä kansainvälisessä toiminnassa on tärkeää, ovat yhteen niputettuna verkostot ja mahdollisuudet työskennellä ei vain kotimaasta käsin vaan myös ulkomailla ja kansainvälisen verkoston kanssa. Kuvataiteilijan mahdollisuudet tulonmuodostuksen näkökulmasta vaativat aktiivisuutta löytää yleisöä,

toimijoita, verkostoja ja yhteistyömahdollisuuksia. On oltava näkyvillä, jotta tulee nähdyksi.

Verkkopreesensin rakentaminen omia tavoitteita tukeväksi on tärkeä apuväline kuvataiteilijalle. Sitä voidaan taiteilijan kohdalla kutsua myös henkilöbrändin rakentamiseksi: kuka hän on taiteilijana, miten hän on näkyvissä, minkälaisella osaamisella hän tulee esille ja mitä hän voi tarjota yleisölle sekä mitä kanavia hyödyntää osaamisensa esille saattamiseksi, kuinka aktiivisesti hän toimii valitsemisissaan kanavissa ja miten hän osaa rakentaa tulonmuodostustensa kautta? Digitaalisten väylien kautta kuvataiteilija on suoraan globaalissa kentässä mukana. Oikeat kanavat ja ajatuksella rakennettu henkilöbrändi on se aura, jolla voidaan raivata tie suurempien yleisöjen luo.

Opintojen aikana olisi tärkeää tuoda tieto kansainvälisistä mahdollisuuksista ja erilaisista väylistä ja tukikanavista kuvataiteilijalle esille. Tämä sopisi opintojen loppuvaiheeseen kolmannen ja neljännen vuoden sisälle, jolloin kuvataiteen soveltaminen yrittäjyyden sekä kansainvälisen tekemisen kautta on mukana opinnoissa. Harjoittelu ja opinnäytetyö voivat olla paikkoja avata ovia kansainvälisesti. Harjoittelu voi olla myös kansainvälinen harjoittelu, jolloin opiskelija konkreettisesti lähtisi ulkomaille hakemaan lisää kokemusta sekä näkökulmaa omaan tekemiseensä. Opinnäytetyötä voidaan työstää joko kansainvälisen toimeksiannon tai yhteyksien kautta tai ihan toimien ulkomailta.

Lisäksi kansainvälisellä kentällä toimivien kuvataiteilijoiden esimerkit ja vierailut avaisivat näkökulmia erilaisista toimijoista omine toimintatapoineen; siitä miten taiteilijat ovat oman kansainvälisen polkunsu rakentaneet. Mielenkiintoisinta seminaarin puheenvuoroissa oli se, että kuvataiteilija ei itse asiassa ajattele, onko kansainvälinen vai ei. Se on jo niin luontainen osa toimintaa. Taiteilijat ovat sulautuneet globaaleiksi toimijoiksi eivätkä määrittele sitä erikseen, koska se on luonnollinen osa heidän olemistaan taiteen kentällä.

Kansainvälisyys voidaan liittää mukaan opintoihin myös yhteisten kansainvälisten taideprojektien myötä, jotka voitaisiin rakentaa etäyhteyksienkin avulla. Tämä vaatii yhteistyön järjestämisessä rohkeutta, joustavuutta ja aktiivisuutta koulutusohjelman henkilökunnalta. Uusi semesterimalli kuvataiteen koulutuksessa mahdollistaa aiempaa paremmin

tämän kaltaiset pilottikokeilut, esimerkiksi kuvataiteen koulutuksessa ”luovan laboratorion” eli viiden semesterin aikana. Yhteistyötahoja olisi hyvä kartoittaa ja lähteä pilotoimaan kansainvälistä työkentelyä esimerkiksi yhteisen teeman kautta. Opiskelijat tuottaisivat omat teoksensa yhteiseen projektiin, ja samalla voidaan tuoda omaa kulttuuria heijastavia piirteitä näkyviin teosten kautta, jolloin saadaan teoksiin myös kansainvälinen ”kuvakulma”.

Lapin AMKin kuvataiteen koulutuksessa emme nosta apurahataiteilijuutta ensisijaisesti esille vaan lähdemme viemään tekemistä eri tarkoituksiin, monimuotoisia taitoja kasvattaen, ja soveltavalle alueelle yrittäjämäisen ajattelun kautta, unohtamatta kuvataiteilijaidentiteetin tukemista. Olemme kuvataiteen koulutuksen askeleissa jo kansainvälisellä kentällä digitaalisen profiloitumisemme kautta. Pelkkä digitaalisten työkalujen hyödyntämien ei ole sitä, vaan silloin kun toiminta viedään vahvemmin digitaalisuuden kautta muiden saataville, voidaan löytää mahdollisuuksia. Digitaalisuus tarjoaa suoraan kansainvälisen toiminnan kentän tai ainakin mahdollisuuden, jos kuvataiteilijaa rohkaistaan tarttumaan siihen. Aktiivisuus, rohkeus ja usko omaan tekemiseen sekä kantavat verkostot, se on menestyksen resepti.

LIIKETALouden OPISKELUA UUDEN OPSIN MUKAISESTI

Lapin ammattikorkeakoulussa on otettu käyttöön uusi opetussuunnitelma syksyllä 2016 kaupan ja kulttuurin toimialalla liiketaloudessa. Uusi opetussuunnitelma on lukukausittain 30 opintopistettä ja muodostaa kokonaisuuden, johon liittyy 5 opintopisteen opintojaksot linkittyen kiinteästi oppimisprojektiin.

Opetussuunnitelman mukaan ensimmäisen lukukauden aikana opiskelijat perehtyvät koulutus- ja ammattialaansa. Opiskelijat tunnistavat oppimisympäristönsä sekä opiskelujen alkaessa oman tietojen ja taitotasonsa. Lukukauden aikana he oppivat tuntemaan alueen elinkeinorakennetta ja ymmärtämään sen vaikutukset liiketalouden ammattialaan. (Lapin AMK 2016.)

Tiedonhankinnan merkitys korostuu opiskelussa, kun opiskelija oppii ymmärtämään liiketoimintaprosesseja sekä kannattavan yritystoiminnan perusteita. Opiskelija toimii tiimissä aktiivisena jäsenenä ja oppii reflektoimaan omaa toimintaansa sekä tiimin jäsenten toimintaa. (Lapin AMK 2016.)

Lapin ammattikorkeakoulussa oppimiskäsityksenä on, että oppimisessa ei ole tärkeintä vastauksen löytäminen ratkaistavaan ongelmaan. Olennaisempaa on ongelmanratkaisun aikana tapahtuva oppiminen, kun opiskelijat yhdessä ohjautusti etsivät, jakavat sekä käsittelevät tietoa. Vaikka ongelmaan ei sillä hetkellä löy-tyisi ratkaisua, opiskelijan osaaminen kehittyy ja näin oppiminen jatkuu erilaisissa käytännön tilanteissa. Oppimis-prosessia toteutetaan jo ensimmäisenä lukukautena työelämäläheisesti ja sitä ohjataan kehittävän arvioinnin menetelmien avulla. (Kangas & Mastosaari 2016, 17.)

Lapin AMKin liiketalouden ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat ovat syksyn aikana työstäneet perustamalleen virtuaaliyritykselle liiketoimintasuunnitelman. Liiketoimintasuunnitelma oli syksyn lukukauden projekti, ja tähän oli linkitetty lähes kaikki syksyn opinnot. Opiskelijatiimeillä on alueelta mentoriyritykset, jotka antoivat vinkkejä opiskelijoille yrittämisestä. Tiimit ovat tavanneet yrityspankinjohtajan sekä käyneet rahoitusneuvottelut, ja näin he ovat saaneet palautetta työelämän edustajalta liikeideastaan ja rahoitussuunnitelmastaan. Lisäksi tiimit esittelivät yritystään Rovaniemellä Yritystref-

feillä toisille tiimiyrityksille. Tiimit ovat tehneet yrityksillensä nettisivut sekä esittelyvideon hyödyntäen SmartSet-virtuaalitudiotekniikkaa. Tämän jälkeen he ovat valmiita käymään kauppaa muiden virtuaaliyritysten kanssa Rovaniemeltä, Tampereelta sekä Kuopiosta. Tässä kaupankäynnissä hyödynnetään toiminnanohjausjärjestelmä Pupesoftia, jolloin tutuksi tulee myös liiketoimintaprosessit. Viestintään ja työvälineisiin liittyvät opinnot sekä englannin kieli on linkitetty eri opintojaksoille sekä projektiin.

Seuraavaksi esittelen muutamia opiskelijoiden kokemuksia syksyn opinnoista. Eräs opiskelija toteaa, että ennen opintojen alkua hänellä oli ollut motivaation puutetta, koska hän ei ollut päässyt opiskelemaan Ouluun. Opiskelijalla oli odotus, että opiskelu on luentoja ja tehtävien tekemistä. Työskentely on ollutkin tiimityöskentelyä. Opiskelija oli oppinut tiimityöskentelyssä sitä, miten on itse vastuussa siitä, kuinka paljon haluaa oppia. Tämä kokemus on ollut opiskelijan näkökulmasta positiivista.

Toinen opiskelija vastaavasti oli jo tiennyt kaverien kertomana ennen opiskelujen alkua, että opiskellaan tiimeissä, ja tämä ahdisti hieman opiskelijaa. Kuitenkin ryhmäytymistehtävät auttoivat opiskelijaa tutustumaan opiskelijakavereihin, ja näin ahdistus helpottui. Opiskelijan mielestä tiimityö on ollut syksyn aikana positiivinen yllättäjä, ja hänen mielestään siinä on oppinut yllättävän hyvin. Hänen huomioitaan oli, että tiimityössä huomaa, kuka panostaa töihin enemmän ja kuka vähemmän. Hänen mielestään kaikkien tasapuolinen panostus luonnollisesti vähentäisi muiden töitä, mutta aina on joku, jolla on vähemmän motivaatiota tai aikaa. Opiskelijan mielestä tiimeissä opiskelu on ollut hyvä keino oppia.

Yhden opiskelijan mielestä 30 opintopisteen kokonaisuus on suurimmaksi osaksi selkeä, kuuteen osa-alueeseen jakautuva paketti. Alussa opiskelija ei

ollut ymmärtänyt, miten kaikki asiat liittyvät toisiinsa, kun hänen mielestään lähes kaikki osa-alueet poikkesivat toisistaan. Kuitenkin viikkojen kuluessa hän huomasi, kuinka kaikki opinnot linkittyvät toisiinsa, erityisesti yritysprojektiin.

Eräs opiskelijoista kertoo, että aloittaessaan syksyllä opinnot hän odotti, että pääsee nopeasti opiskelemaan ja työskentelemään ”tosi elämän harjoitusten” parissa, mikä hänen mielestään on toteutunut hyvin syksyn opinnoissa. Napalaaakso-yrityksen perustaminen ja siinä toimiminen on opettanut opiskelijalle paljon todellisen elämän tilanteista. Opiskelijan mukaan toiminta ei kuitenkaan alussa alkanut niin helposti kuin olisi ajatellut vaan vasta monen viikon ponnistelun jälkeen.

Yhden opiskelijan mielestä vastaavasti esimerkit auttoivat ymmärtämään aihetta ja muistamaan asian, kun hänellä ei ollut aikaisempaa kokemusta yrityselämästä. Opiskelija pohti, että jälkepäin ajateltuna asiakokonaisuudet tuntuivat jo paljon selkeämmiltä. Kaikki aineet liittyvät enemmän tai vähemmän projektiin, jota toteutetaan tiimissä. Opiskelijan mielestä kaikkia yhteyksiä ei ollut alussa helppoa havaita ja tehtävät tuntuivat turhalta. Kuitenkin opiskelija huomasi syksyn loppupuolella sen, miten opinnot linkittyivät projektiopintoihin.

Opiskelijat kokevat ryhmätyön haasteena sen, että kaikki ryhmän opiskelijat eivät mitenkään voi olla samalla tasolla osaamisen ja oppimishalun kanssa. Opiskelija toteaa, että mukavia ja kiinnostavia asioita oppimisen kannalta on ollut entisten opiskelijoiden vierailut ja esittelyt. Opiskelijoiden mielestä oli ollut hienoa nähdä, mihin kaikkeen koulun jälkeen voikaan päätyä.

Eräs opiskelija toteaa, että opinnot etenevät pääosin ryhmätöiden varassa, joten on ollut opeteltava muiden kanssa tekemistä. On helppo nojata siihen, että kun itse tekee, työt tulee ainakin tehdyksi. Pitäisi oppia enemmän päästämään muitakin tekemään projektiin liittyviä asioita. Opiskelijan mielestä on mukavaa, että heille on järjestetty erilaisia tapahtumia ja infoja. Esimerkiksi TRAL-info, Yritystreffit Rovaniemellä sekä messut Ruotsissa oli mukavia kokemuksia.

Mielestäni ongelmaperusteisen oppimisen periaatteet ovat toteutuneet tämän syksyn opinnoissa erittäin hyvin. Tähän voi myös todeta, miten tärkeää

Liiketalouden opiskelijat kaupanteossa toisten tiimiyritysten kanssa Tornion kampuksella (kuva: Satu Valli)

opiskelijoiden on oppia jakamaan töitä muiden kanssa, ja tämä opettaa opiskelijoille juuri niitä tärkeitä työelämän delegointitaitoja. Työelämässä pitää pystyä luottamaan siihen, että kaikki tekevät oman osansa työtehtävistä. Opiskelijat ovat päässeet tekemään opintoja ongelmien kautta, ja näin ollen asiat eivät ole olleet valmiiksi pureskeltuja. Näin opiskelijat ovat päässeet keskenään pohtimaan ratkaisuja liiketalouden eri osa-alueisiin. Opiskelijat eivät ole kokeneet asioita helpoksi, ja asioiden oppimisen eteen on joutunut ponnistelemaan. Tämä osoittaa sen, että oppimista on tapahtunut työskentelyn ja pohtimisen kautta. Opiskelijat ovat myös oppineet refleктоimaan tiimin toimintaa sekä omaa toimintaansa tiimissä. Lukukauden lopussa opiskelijat antavat palautetta tiimikavereiden toiminnasta tiimipalautteessa. Lisäksi he pohtivat omaa oppimistaan oppimisportfoliossa ja sitä, miten he ovat panostaneet omaan oppimiseen ja miten tiimissä työskentely on tukenut heidän oppimistaan.

Me opettajat olemme toimineet tiimissä ja keskustelleet lähes päivittäin siitä, mitä opiskelijat milloinkin ovat tekemässä. Näin opiskelijan polku on saatu näyttäytymään opiskelijalle yhtenä kokonaisuutena. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin kehittämällä uutta opetussuunnitelmaa yhä paremmaksi.

LÄHTEET:

- Lapin AMK 2016. Opetussuunnitelmat. Viitattu 9.12.2016 <https://soleops.lapinamk.fi/opsnet/dis/fi/welcome/nop>.
- Kangastie, H. & Mastosaari, P. 2016. Oppimisen organisointi – opas opettajille. Osaamis- ja ongelmaperustainen oppiminen Lapin ammattikorkeakoulussa. Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja, Sarja C. Oppimateriaalit 1/2016. Rovaniemi: Lapin AMK. Viitattu 9.12.2016 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-123-8>.

ENHANCING INNOVATION AND ENTREPRENEURSHIP COMPETENCES: INNOBARENTSLAB INTEGRATION WITH STUDIES

Innovation and Entrepreneurship have become central words and daily terms in many development processes and activities. These terms have become also central in the strategy of Lapland University of Applied Sciences and since the development of new curricula of year 2016, it has become a common competence to all degree programmes at the university.

The integration of innovation and entrepreneurship competence across disciplines at the university is driven by many local and global processes and strategic developments. On the one hand processes such as regional development in the local context of Lapland and wider regional Arctic prospective, as well as more global events determine the need for more innovative and entrepreneurial people and mindset. On the other hand youth and young graduate unemployment as a long lasting problem calls for sustainable and real solutions. Therefore university becomes a platform where students are offered to consider the entrepreneurship as a career choice. It is also recognized that new economic realities at the global scale has led to a new paradigm of socio economic development. Within this paradigm as noted by Blokker and Dallago, greater appreciation is made of entrepreneurial activities, their role in economic growth and innovation and the consequent need for promoting entrepreneurship and entrepreneurial activities. (Blokker & Dallago 2008.)

Various initiative have been undertaken in order to promote the development of entrepreneurial skills and activities as well as to encourage innovation within Lapland UAS. Often it is done with the help of various learning and development environments, known also as living labs or hubs. Living Labs are defined as user-centred, open innovation ecosystems based on a systematic user co-creation approach integrating research and innovation processes in real life communities and settings (European Network of Living Labs 2016). Similar concepts or innovation ecosystem models can be found across Lapland UAS, for instance well known pLab, Software Engineering Laboratory specialized in software and measurement technologies and real-time integrated 3D visualization environments, LiikeAkademia (Business

Academy) that focuses on actual enterprise and start-up development as a part of studies and InnoBarentLab as a platform for innovation and entrepreneurship projects at the school of Business and Culture. (Development Environments 2016.)

InnoBarentsLab (IBL) is a physical and virtual entity where entrepreneurship and innovation are a daily activity performed by young people (students at Lapland UAS) and existing or aspiring entrepreneurs, experts and teachers, as well as all relevant stakeholders from the business world or public institutions. IBL was established as a response to many challenges as described earlier and differs from many similar concepts of hubs or labs offering for the students a platform for the initial testing of their business idea. This is considered to be a first step before the start-up, or general entrepreneurship training for the future. In addition it supports all types of project work with the aim to give a possibility for the students to experience entrepreneurial challenges. In practice, IBL has become a “safe place to fail at” and at the same time it offers an educational environment in order to better understand how business is established, developed and how products or services are developed and then tested in the real marked. Eventually some of the business and entrepreneurship projects result in an actual enterprise or a company.

The active development and work of IBL started in fall 2012 within the ENPI Kolarctic project “Young Innovative Entrepreneurs”. After project ended in fall 2014, IBL successfully continues its life and nowadays is directly integrated with International Business study programme. However, often students from other faculties such as Tourism and IT programmes get actively involved with the lab projects.

IBL plays very important role nowadays in RDI processes and work, especially within the School of Business and Culture of Lapland UAS. From its establishment in fall 2012 there was constant development of operations of IBL, systematic development of work methods and integration principles with education processes. IBL has become a known support structure for innovation, business and entrepreneurship projects.

Organisational Principles of IBL and integration with the studies

IBL is supervised by an assigned teacher or a team of teachers from the School of Business and Culture of Lapland UAS. IBL has a core team of the students, usually five to six students and these are senior students in their 3rd study year. They are considered as a board of management of IBL. At the beginning of each semester there is selected the team leader to the core team (with similar functions of a CEO). The core team under the supervision of the teacher develops a strategy, action and project plan for entire fall or winter semester. Students are in charge of implementation of the strategy. They decide what kind of projects will be implemented within specific semester and recruit other students for the projects. Projects decided for the implementation can be various initiatives of an entrepreneurial character. Business idea development, an event organization, work with companies/organisations on product/service development, social entrepreneurship based

on societal challenges and many other. In addition, it must be emphasized, that at the beginning of each semester students who have their own business, product or service idea are invited to submit their proposals and also become a part of IBL. These individual business idea development projects also recruit other students if needed. All the project activities are carried out by the students under the lead of IBL core team and its leader, however with permanent supervision and support of a tutor teacher or a coach as we used to call them in IBL. Also other teachers with their specific expertise can be involved whenever specific task requires special knowledge or help. In order to make it possible for the students to receive the study credits for their work there is signed a special agreement which defines the project scope, goals, tasks of the student, expected outcomes and the workload. In addition specific learning commences are identified. At the end of each project, student provides a report. Student work is assessed based on the process and outcome report, actual product or service delivered and based on written report criteria.

Innovative minds are exploding once the gates are open

Students that participate in IBL project most of the time have basic knowledge and competence for many tasks. During their theoretical studies they have learnt what innovation is and what it is not, what is innovation process, they know well project manage-

ment process and often needed basic marketing principles, they have also learnt some basic HRM and people skills. IBL becomes as a platform where they have a great opportunity to test and develop further these skills in practice and real life at the same time exercise the entrepreneurship and learn to take the risks. Innovation and entrepreneurship, as well as many other skills such as teamwork and leadership is rather difficult to practice and develop solely in the class room. IBL as a lab now gives an opportunity to dive into the “testing” process without any fear.

As a university educator for almost 15 years, I truly believe that young people have great inner potential for entrepreneurship and innovations. It is our task to unlock this potential and create an environment where young talents can flourish.

Often the fear to make a mistake and fail is a greatest barrier to all great entrepreneurial ideas and innovations. I have noticed this fear among young people – fear of an action that will result in failure, disappointment, frustration and judgment. Entrepreneurship and innovation is about overcoming that deepest fear, but it is possible only through an action, by getting out of own comfort zone – traditional class room. Business success is a result of lessons learnt from past failures.

Therefore the lab becomes a safe place to fail. Not necessarily, all of IBL participants will become entrepreneurs, but certainly all of them will become more entrepreneurial, they gain the skill that will be needed in their life in any kind of endeavor. This unique opportunity of giving students a possibility to experience innovation and entrepreneurship outside traditional class-room setting has been great experience so far. Looking back what kind of projects and innovation exercise have taken place in past years, it is a long list of many interesting and educational entrepreneurship projects.

Northern Stars seminar with the slogan “Strengthening the North – Let’s Stay Here” has been an initiative by the students of Innovative Business Service and it has become a brand - an international event

with the aim to encourage entrepreneurship in European Arctic has become an annual event, where young students and aspiring entrepreneurs learn from the most encouraging success stories of Arctic entrepreneurship as well as have an opportunity to present own innovations, experiences and participate in an innovation workshop with multiple stakeholders. In practice this event was an innovation by itself created by the students ones they realized actual opportunities in the northern regions for entrepreneurship careers. (InnoBarentsLab 2016)

Another example is social innovation project initiated by international students, but carried out together with Finnish students – “Give Back to Finland” project has had already three editions: “Senior Citizens”, “Schools”, “Children” (Give Back to Finland 2016). Primary aim of the project is to promote social interaction between foreigners and locals in Finland and in particular in Finnish Lapland and encourage international students to integrate into Finnish society. The main idea of international students involved in the project was to show their willingness to give back to the community demonstrating their appreciation towards the Finnish society as well as sharing their own culture and meeting local people.

There are many other innovative project examples and business idea testing projects, just to name few examples: City bus map digitalization, Russian Restaurant in Rovaniemi, Meeting Minutes Transcribing technology development, Cross-Border business innovations, Arctic Cuisine Tourism project idea development, Northern Light Hunter project, Broken Repairing project, Bonum Education Recruiting Company, many product and service marketing campaign projects. In addition IBL students are actively involved in various regional and international activities, contributing with their innovation efforts. Recently students involved in IBL have been successfully assisting the organization of annual Arctic Business Forum hosted by Lapland Chamber of Commerce (InnoBarentsLab 2016). Four IBL students were invited to participate in Arctic Model Council with other 40 young leaders coming from 26 research institutions located across 14 countries, including 8 Arctic states to simulate as Arctic Council ministerial meeting (Arctic Encounter Paris 2015).

Once again it demonstrates that being active and getting involved with various development and innovation projects opens the door of real life work and entrepreneurship experiences to many students already during their studies.

Enhancing real life work and entrepreneurship competences

Main aim of InnoBarentsLab is to function as a media and platform where students can advance their entrepreneurship and innovation competence outside traditional classroom setting. Entrepreneur-

ship competence can be defined in many ways. European Commission (EC) is in particular emphasizing the importance of the development of entrepreneurship competence in recent years and in order to serve the need, EC has developed a framework for this competence called EntreComp. It defines entrepreneurship competence consisting of three main aspects. First, Ideas and Opportunities include such skills as creativity, vision, sustainable and ethical thinking. The second aspect of Resources include self-awareness, motivation, teamwork. Third aspect is called Into Action and consists of taking initiative, planning and management, learning through experience and other. (Bacigalupo, Kampylis, Punie & Van den Brande 2016.)

At the end of each project, students provide a report, where they reflect their entrepreneurial learning. In their reports and feedback it is obvious, that the learning through IBL and project work has been very valuable for them. From the reports and feedback it can be seen that many of the skills learnt are related to the entrepreneurial framework defined by European Commission and competences defined in the study programme curriculum. The feedback collected between fall 2015 and spring 2016 can be summarized within EntreComp framework. Students mention more often the following skills being developed, that are related to the entrepreneurship competence:

Ideas and Opportunities

- curiosity and creativity, sense of observation, design thinking approach, prediction skills

Resources

- teamwork, communication, social networking, ability to be productive, ability to work in stress situations, use of various software (Microsoft skills), presentation skills, time management skills, self-management, working in multicultural groups

Into Action

- Planning skills, managerial skills, planning the budget, use of the budget, marketing planning, problem solving management, research skills, organizational skills, soft skills

When asked if they have learned anything in addition to what they have learned in the classroom, students usually answer with confident “yes”.

”Yes! We set up the company from the scratch. So, first and foremost we learnt all the juridical factors, financial and marketing approaches in order to develop it. Secondly, it’s the action of business itself, how it works and what should be done to make it work better!”

Currently two final thesis have been developed related to the study of the effects of IBL operation and integration into studies in past four years. One will focus on leadership issues, reflecting how IBL has influenced leadership skills’ development by the former student group leaders. The other one will study more in depth the influence of IBL on overall entrepreneurial learning of the students. Having these studies, it will be easier to conclude about actual importance of such type of a learning approach as offered by IBL through learning by doing and project development. However from current observations several conclusions can be made. Lab refers to the place for the experimentation – we can have good results from an experiment, or no results at all. Still we learn, gain new experience and grow. We then get to the next level, taking into account past failures looking for new solutions to the problem. IBL is in constant development process and is an innovation in itself.

REFERENCES:

- Arctic Encounter Paris 2015. Accessed 6.12.2016 <http://aep15.strikingly.com/>.
- Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y. & Van den Brande, G. 2016. EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework. Luxembourg: Publication Office of the European Union.
- Blokker, P.& Dallago, B. (Eds.) 2008. Youth Entrepreneurship and Local Development in Central and Eastern Europe. Bodmin, UK: MPG BOOK Ltd.
- Development Environments 2016. Accessed 4.12.2016 <http://www.lapinamk.fi/en/Employers/Development-environments>.
- European Network of Living Labs 2016. Accessed on 2.12.2016 <http://openlivinglabs.eu/node/1429>.
- Give Back to Finland 2016. Accessed 5.12.2016 <https://www.facebook.com/givebacktofinland/>.
- InnoBarentsLab 2016. Accessed 3.12.2016 <http://www.innobarentslab.org/>.

SAMASSA VENEESSÄ OLLAAN: OPISKELIJAT KEHITTÄMÄSSÄ TOIMIVIA HARJOITTELUKÄYTÄNTEITÄ

Smart Practice - Empowering Entrepreneurial Skills in Higher Education on Erasmus + -projekti, jonka tavoitteena on kehittää käytänteitä, jotka vahvistavat korkea-asteen opiskelijoiden taitoja ja yrittäjyyteen liittyvää osaamista harjoittelujakson aikana. Kohderyhmät koostuvat korkea-asteen opiskelijoista, opetushenkilökunnasta ja yritysten edustajista.

Mukana hankkeessa ovat:

- Kaunas CCIC
- Vytautas Magnus University
- G. G. Eurosuccess consulting LTD
- Lapin ammattikorkeakoulu Oy
- European University Cyprus
- Università Degli Studi di Verona.

Kilpailu työpaikoista edellyttää opiskelijoilta vankan ammattiosaamisen lisäksi monenlaista osaamista ja ymmärrystä eri työyhteisöjen työskentelykulttuureista. Parhaiten nämä taidot hankitaan työskentelemällä koulutusalaan vastaavissa työtehtävissä yrityksissä, ja opiskelijan opinnoissa yhä suurempi osa käytännön ammatilliseen osaamiseen liittyvästä oppimisesta tapahtuukin harjoittelupaikoissa. Harjoittelujakso ei kuitenkaan aina johda tarvittavaan ammatillisen osaamisen karttumiseen, jolloin arvokas harjoittelujakso on menetetty. Yrityskään ei enää uskalla ottaa uusia harjoittelijoita, jos kokemukset ovat olleet huonot.

Opiskelijalle ja yritykselle on tärkeää, että tarpeet kohtaavat ja opiskelija oppii ammatilliseen osaamiseen liittyviä asioita ja harjoitteluyritys puolestaan saa tukea omien prosessien kehittämiseen. Yksinkertainen tavoite, joka ei aina toteudu. Pahimmassa tapauksessa koko harjoittelujakso ei tuota kummallekaan osapuolelle tarvittavaa hyötyä. Vaikeat koulutus-sällöt niitä kuvaavine termeineen ja uudet osaamisvaatimukset eivät avaudu yrityksen henkilöstölle, mutta harjoittelijakaan ei oikein

tiedosta omia osaamisaloja tai harjoittelupaikan vaatimuksia.

Smart Practice -verkosto halusi löytää vastauksia jäsenmaissa havaituille haasteille. Verkoston jäsenet aloittivat työnsä hakemalla hyviä harjoittelukäytänteitä haastattelemalla oppilaitoksen ja yrityksen edustajia. Useissa koulutusorganisaatioissa harjoittelua tuotettiin hyvin ja monenlaisilla malleilla tuotettiin hyvää osaamista.

Koska harjoittelujakson onnistuminen koskettaa yritysten lisäksi opiskelijoita, Lapin ammattikorkeakoulun kaupan alan opiskelijoita otettiin jo alkuvaiheessa mukaan kehittämiseen. Opiskelijoilta kerättiin ideoita ja palautetta heti harjoittelujakson jälkeen, ja hyviä käytänteitä löytyikin paljon. Parhaat tulokset harjoittelujaksoista opiskelijat saivat pienissä harjoittelupaikoissa, joissa he toimivat tiimin jäsenenä ja saivat tukea haastavissa tehtävissä. Pienissä yrityksissä harjoittelijat saivat lisäksi tehdä monipuolisia tehtäviä, jolloin omat ammatilliset taidot vahvistuivat. Opiskelijat kuitenkin kokivat olevansa yksin, kun ongelmia syntyi, ja toivoivat enemmän panostusta oppilaitoksen tuutorilta. Kansainvälisillä opiskelijoilla oli puolestaan vaikeuksia löytää alan harjoittelupaikkoja, mutta jos työpaikan tilat mahdollistavat, opiskelijat voisivat toimia pareittain, jolloin kielitaidon puute ei haittaisi yrityksessä. Opiskelijat ja yritykset saisivat parhaan hyödyn jaksosta, jos harjoittelujaksoon liitettäisiin jokin yritystä kehittävä haastava oppimispro-

**SMART PRACTICE
FACEBOOKISSA:**

[www.facebook.com/
smartpracticeEU/](http://www.facebook.com/smartpracticeEU/)

(Kuva: Seija Jäminki)

jekti, johon yrityksillä ei ole joko osaamista tai riittävä resurssia.

Haastattelujen lisäksi opiskelijat osallistuivat tasavertaisina jäseninä Rovaniemellä ja Torniossa pidettyihin kansainvälisiin seminaareihin, joissa tavoitteena oli tunnistaa yrittäjyyteen liittyviä osaamiskuvauksia. Tiedonkeruuta varten osallistujat jaettiin pienryhmiin, ja opiskelijat olivat mukana ryhmien tasavertaisina jäseninä. Parhaat tulokset saatiin vuorovaikutuksellisista Learning Café- sessioista, joissa opiskelijat toivat arvokkaan panoksensa työskentelyyn. Harjoittelussa kyse on todellakin kahden kaupasta, ja myös opiskelijoilla oli toiveita harjoittelun toteutuksesta. Tiimityötaitoja ja yhteisöllisyyttä korostetaan Lapin ammattikorkeakoulun tutkimuksissa, ja opiskelijat kaipaavat harjoittelupaikkoja, joissa he pystyisivät käytännössä soveltamaan oppimaansa. Usein kuitenkin tieto yhteisöllisestä tai yksilöllisestä työskentelytavoista ei näkynyt yritysten tiedoissa. Tällaisia tietoja olisi ollut vaikea saada ilman opiskelijoiden läsnäoloa, ja ohjeistukset olisivat olleet puutteelliset. Kumppanimme havaitsivatkin, että monialaisuus tiimeissä toimii hyvin, ja aikoivat soveltaa hyvää käytäntöä eli opiskelijoiden osallistamista kotimaassaan.

Alkuvaiheen tiedot kootaan Smart Practice -viitekehikseen ja ohjeistusta pilotoidaan kolmessa monialaisessa harjoittelijoiden ryhmässä kaikissa maissa keväällä 2017. Kokemukset ja tiedot kootaan lopuksi käsikirjaksi, jota voidaan hyödyntää eri maiden harjoittelussa.

Mitä hyötyä yhteiskehittämisellä on? Eri maiden käytännöt poikkeavat paljon, ja koulutusorganisaatiot tulivat tietoisiksi niistä ongelmista, joita opiskelijamme voivat kohdata harjoittelun aikana. Verkoston jäsenet hyötyivät opiskelijoiden panoksesta, mutta kyllä osallistuminen hyödytti opiskelijoitakin. Osallistavaa kehittämistä ja itse toimijoista kumpuaavaa kulttuuria ei opita muuten kuin osallistamalla toimintaan. Eri toimijoiden reunaehdotkin avautuvat konkreettisella tavalla. Opiskelijat oppivat muiden maiden käytännöistä ja saivat kokemusta kansainvälisestä hanketoiminnasta. Englannin kielitaito ja esitysten pitäminen ovat tärkeitä taitoja työelämässä, ja opiskelijat saivat arvokasta kokemusta näistä taidoista.

Hankkeita voidaan integroida hyvin monella tavalla opiskelijoiden arkeen ja eräs keino on osallistaa heitä kehittämisprosesseihin. Luottamus omiin taitoihin kasvaa ja kehittämistavoitteet saavutetaan paremmin kun kaikki kohderyhmät ovat mukana ideoimassa ja tuottamassa hyviä käytänteitä.

ANITRA ARKKO-SAUKKONEN, LEHTORI,
KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALA, LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU

ANZELIKA KRASINA, LEHTORI,
KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALA, LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU

KANSAINVÄLISTÄ KEHITTÄMISTYÖTÄ YLI RAJOJEN

**Creative Steps 2.0 (CS 2.0) tarjosi opiskelijoille loistavan paikan harjaan-
nuttaa osaamistaan kansainvälisessä haastavassa innovaatioyhteistyössä
luovan alan yritysten kanssa.**

CS 2.0 -malli kehitettiin Creative Edge -hankkeen aikana syntyneen aiemman Creative Steps -mallin perusteella (ks. Arkko-Saukkonen & Merivirta 2013). Taustalla on myös Lapin ammattikorkeakoulusta tutut innovaatiokonseptit. Kyseessä on innovaatiomalli, jonka avulla opiskelijat aktiivisesti kehittävät kahdelle yritykselle yhteisiä tuote- tai palveluideoita, joilla on lisäarvoa molemmille yrityksille. Kehittämistyön avuksi otettiin palvelumuotoilusta tuttu yhteissuunnittelu, jonka avulla saatiin yrittäjiltä tärkeää tietoa CS 2.0 -mallin muotoilun avuksi.

Creative Momentum -hanke mahdollisti CS 2.0 -mallin kehittämisen, johon lähdettiin rakentamaan strukturoidumpaa 10+1-menetelmää tukemaan luovan alan yritysten kehittämistyötä ja kansainvälistymistä.

Innovaatiotyöskentely Creative Steps 2.0 -mallin avulla

CS 2.0 -mallin peruselementit muodostuvat innovaatiotyöskentelystä ja luovista menetelmistä työprosessin tukemiseksi. Eriytynyt rooli rakennettiin etätyöskentelylle, josta tuleekin ”2.0” nimen perään. Työskentely tapahtui blended-muodossa. Yritykset olivat mukana etäyhteyksien välityksellä, ja opiskelijoiden työ jakautui sekä kontaktityöskentelyyn että erimuotoisiin etätyöskentelyn versioihin. Tärkeässä osassa olivat myös ulkopuoliset asiantuntijat, jotka tukivat kehittämistyötä sparrauksen ja palautteen kautta.

Kansainvälisistä luovan alan yrityksistä muodostettiin yritysparit, joiden kehitystyötä tukemaan tuli monialainen, samalla myös kansainvälinen, opiskelijatiimi (creative team). Suomessa järjestettyyn pilottiin keväällä 2016 valittiin kahdeksan yritystä ja 16 opiskelijaa, joista muodostettiin neljä tiimiä neljän yrittäjäparin tueksi. Opiskelijoita oli mukana seitsemästä eri maasta.

10+1-menetelmän avulla edistettiin prosessia (Arkko-Saukkonen & Krastina 2016):

- (o.The framework of a Business Case)**
- I Identifying the Business Case**
- II Enabling Online Tools**
- III Formulating Potential Business Idea**
- V Idea Evaluation Checkpoint**
- VI Enhancing Business Expertise**
- VII Creative Clinic**
- VIII Business Idea Prototyping**
- IX Proving Market Demand**
- X Pitching**

Opiskelijatiimit tapasivat yritykset alussa etäyhteyksin. Kymmenen kysymyksen (10Q) avulla opiskelijatiimit saivat yrityksiltä tärkeää taustatietoa. Samalla yritykset tutustuivat myös toisiinsa. Tiedon avulla opiskelijatiimit lähtivät muodostamaan yhteistä kehitystehtävää, jonka tavoitteena oli tuottaa kummallekin yritykselle lisäarvoa oman olemassa olevan toiminnan rinnalle. Työskentely näyttäytyi 10 päivän työpajana, joka vietettiin valmentajien ohjauksessa aktiivisesti eteenpäin.

Työprosessissa tärkeä kulminaatiopiste oli luova klinikka, jossa opiskelijat saivat ulkopuolista sparrausapua omalle työlleen ”go around”-menetelmän kautta. Neljä eri alan asiantuntijaa kuunteli tiimin pitsauksen, johon he toivat omia näkökulmia ja kehittämisehdotuksia. Lopuksi asiantuntijat tarjosivat ammatillisen lisäherkun pitämällä puheenvuorot, joiden kautta he avasivat uusia näkökulmia tekemisen tueksi. Suomessa järjestetty pilotti ajoitettiin Barents Reunionin aikaan, jotta opiskelijoille tarjoutui mahdollisuus laajentaa näkemyksiään kuulemalla seminaarin puheenvuoroja yrittäjyyden ympäriltä.

Prototyypinnin kautta innovointityö kehittyi lopulta valmiiksi esitykseksi, joka järjestettiin etäyhteyksin

kansainvälisen raadin (creative cave pool) ollessa paikalla antamassa arvionsa idean elinkelpoisuudesta ja kannattavuudesta. Raati edusti yritysneuvonnan ammattilaisia. Yritykset olivat myös paikalla kuulemassa lopputuloksen.

Creative Steps 2.0 ei tarjonnut vain kehittämissympäristöä yrityksille ja oppimisympäristöä opiskelijoille vaan paikan, jossa oli mahdollisuus verkostoitua kansainvälisesti ja oppia tulevaisuuden taitoja, joihin etäisyyksien hallinta ja uudenlainen monialainen toiminta kuuluu. Tämän kaltainen hankkeen tarjoama mahdollisuus näyttättyy opiskelijalle lisäarvona, jota hanke- ja opetusintegraation avulla voidaan tuoda opiskelijan arkeen (Arkko-Saukkonen 2016).

Kokemukset ja jatkokäyttö uudesta pedagogisesta menetelmästä

Opiskelijoilta kerätty palaute nivoo yhteen opiskelijoiden näkemyksiä työprosessista. Vastauksissa heijastui positiivinen vire luovaan ja kannustavaan tekemiseen, juuri prosessin selkeän rakenteen myötä. Etätyöskentely nähtiin todella tärkeänä taitona, vaikka se haastaa myös teknisesti ja ongelmilta ei voida välttyä. Lisäksi etätyöskentelyssä vaarana on työprosessista katoaminen tavoittamattomuuden takia tai väärinymmärrykset, kun ollaan etäyhteyksin läsnä ja kielikään ei ole kaikille oma äidinkieli. Kuitenkin prosessiin valitut menetelmät auttoivat opiskelijoita edistämään ideointia ja työn eri vaiheita. Ulkopuolelta tullut ammattilaisten antama apu nähtiin tarpeellisena. Useat mainitsivat sen antaneen uusia näkökulmia ja auttaneen oman sisällön kehittämisessä.

CS 2.0:n liittäminen oppimisen prosessiin oli hieno edistysaskel yrittäjämäisen opetuksen kehittämisessä ammattikorkeakoulussa. Mallin kehittämisessä hyödynnettiin moninaisia menetelmiä, jotka ovat hyvin samankaltaisia, joita työelämänsäkin hyödyntää omassa kehittämistoiminnassaan.

CS 2.0 -työpaja on toiminut myös uuden pedagogisen menetelmän testauspaikkana. Menetelmää voidaan käyttää tulevaisuudessa osana yrittäjyyteen liittyviä opintoja. CS 2.0:n sisään integroituu erilaisia yrityksen kehittämiseen käytettyjä innovointimenetelmiä kuten Business Model Canvas (Osterwalder & Pigneur 2010), ketterät innovaatiot (Morris 2015) ja Scrum-menetelmä (Rubin 2013). Tämän lisäksi on olemassa paljon soveltavia pedagogisia menetelmiä, jotka helpottavat kouluttamaan nuoria ihmisiä paremmin työelämän haasteisiin, kuten ongelmälähtöinen oppiminen (Poikela & Nummenmaa 2006), projektioppiminen (Boss 2015) ja kehittämällä oppiminen (Raij 2014). Pedagogisena lähestymistapana CS 2.0 -mallissa haluttiin tavoittaa sellainen toimintaympäristö, jossa opiskelijat voivat harjaanuttaa yrittäjyys-, innovaatio- ja kehittämistaitojaan.

Tulevaisuudessa CS 2.0 -mallia tullaan integroimaan muihinkin opintojaksoihin. Syksyllä 2016 tarjoutui jo mahdollisuus hyödyntää kehitettyä mallia Entrepreneurship project -opintojaksolla (10 op). Strukturoitu työelämäläheinen oppimisen tapa toimi lähestymiskulmana innovaatioprojektiin kansainvälisten opiskelijoiden kanssa. CS 2.0 -malli kiinnitetään oppimisen muodoksi myös tulevaan Arctic Business Winter School -kokonaisuuteen keväällä 2017. Tämä osoittaa selkeästi sen, kuinka Creative Momentum aikana kehitetty menetelmä, Creative Steps 2.0, tuottaa todellista vaikutusta työelämäläheiseen oppimisen prosessiin. Opiskelijoille tarjoutuu hieno tilaisuus kiinnittyä työelämän yhteyteen ja kasvattaa juuri niitä taitoja, joita he asiantuntijoina ja ammattilaisina tarvitsevat lähitulevaisuudessa.

LÄHTEET:

- Arkko-Saukkonen, A. 2016. Aktiivinen dialogi avaa hankeintegroinnin väylät opetukseen. Teoksessa H. Kangastie (toim.) Tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminnan ja opetuksen integrointi Lapin ammattikorkeakoulussa. Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja. Sarja B raportit ja selvitykset 20/2016, 81–88. Viitattu 20.11.2016 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-149-8>.
- Arkko-Saukkonen, A. & Krastina, A. 2016. Creative Steps 2.0 Step by step guidelines to business idea. Lapland University of Applied Sciences. Serie C. Study Material 5/2016. Viitattu 20.11.2016 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-154-2>.
- Arkko-Saukkonen & Merivirta 2013. Creative Steps: Innovatiivinen polku kohti ideaa. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun julkaisu. Sarja B Raportteja 18/2013. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-5897-87-6>
- Boss, S. 2015. Implementing Project Based Learning. Bloomington: Solution Tree Press.
- Morris, L. 2015. Agile Innovation: The Revolutionary Approach to Accelerate Success, Inspire Engagement, and Ignite Creativity. Viitattu 3.9.2016. <http://www.innovationmanagement.se/2015/01/12/agile-innovation-the-revolutionary-approach-to-accelerate-success-inspire-engagement-and-ignite-creativity/>.
- Osterwalder, A. & Pigneur, Y. 2010. Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers. New Jersey: John Wiley&Sons Inc.
- Poikela, E. & Nummenmaa, A.R (eds.) 2006. Understanding Problem Based Learning. Tampere: Tampere University Press.
- Raij, K. (ed.). 2014. Learning by Developing Action Model. Espoo: Laurea University of Applied Sciences.
- Rubin, K.S. 2013. Essential Scrum: A Practical Guide to the Most Popular Agile Process. Boston: Addison-Wesley.

TKIO:TA JA YHTEISKEHITTÄMISTÄ KÄYTÄNNÖSSÄ - TORNIOSTA ÄLYKÄS KAUPUNKI

Lapin ammattikorkeakoulun kaupan ja kulttuurin osaamisalalla on alkanut DÄM (Digitaaliset älykkäät mobiiliratkaisut) -hanke. Hankkeen toiminta singahti käyntiin lokakuun lopulla pidetyssä ”Kick off”-tilaisuudessa Torniossa. Lapin AMKin tiloihin oli päiväksi kokoontunut joukko hankkeen kohderyhmän edustajia sekä opettajia ja opiskelijoita suuntaamaan hankkeen tulevia tekemisen kohteita.

DÄM-hanke kuuluu ”Smart City”-teeman alle. Smart City eli älykäs kaupunki, tai fiksu kaupunki, -käsitettä käytetään kuvamaan toimintaa, joka pyrkii kehittämään ja parantamaan ihmisten elämänlaatua ja palveluita sekä vähentämään ympäristön kuormitusta. Käsite on hyvin laajalle levinnyt varsinkin suurissa eurooppalaisissa kaupungeissa, ja teemaan liittyvissä keskusteluissa voidaan mm. kaupunkisuunnittelua, taloudellisuutta, teknologiaa ja onnellisuutta. Suomesta älykkäitä kaupunkeja löytyy etelästä; Helsinki, Tampere ja Oulu tekevät yhteistä kehittämistyötä fiksujen kaupunkiratkaisujen eteen. Mikä tekee kehittämisestä fiksua? Vastaus on yhteiskehittäminen ja ICT:n mahdollisuudet. Yhteiskehittämiseen kuuluu se, että eri sidosryhmät muun muassa yrittäjät, asukkaat, kaupunki ja kehittäjät, kuten korkeakoulut, ovat yhdessä avoimesti tekemässä kehittämistyötä saman päämäärän eteen. Yleensä kehittämisen keinoina ovat informaatio- ja viestintäteknologian (ICT) luomat uudet mahdollisuudet.

DÄM-hankkeen tavoitteena on luoda älykästä kaupunkikulttuuria ja toimintatapoja elinkeinoelämän ja eri alojen yhteistyöhön sekä tuottaa mobiilisovellus Lapin AMKin opiskelijoiden toimesta. Hankkeen konkreettisen yhteisen tekemisen ja kehittämisen kohteena on mobiilisovellus, joka tarjoaa perustan ja puitteet innovaatioympäristön syntymiselle. Hankkeessa Tornio on määritelty pilotointialueeksi, sillä Tornion sijainti rajakaupunkina ja sen kautta kulkeva merkittävä määrä matkailijoita tarjoaa puitteet mobiilisovelluksen pilotoimiselle. Sovelluksen kautta pyritään tavoittamaan matkailijoita ja kuntalaisia sekä heidän avullaan liittämään sovellukseen olemassa olevaa ja uutta sisältöä.

Tornion kaupungin arkkitehti Jarmo Lokio on hyvin lään Lapin AMKin konkreettisesta ”Smart City”-teemaan liittyvästä hankkeesta, jossa toimintoja pilotoidaan opiskelijoiden toimesta Tornion kaupungissa. Hänen mielestään DÄM-hankkeessa on hyvin huomioitu Tornion kaupungin koko ja toimintaympäristö suhteessa älykkään kaupunkikulttuurin tavoitteisiin. DÄM-hankkeessa lähdetään ensin pilotoimaan, testaamaan ja digitalisoimaan mobiileihin ratkaisuihin olemassa olevia kohteita yhdessä kaupungin toimijoiden kanssa. Tulosten perusteella kehittämistyötä ja kohteita voidaan laajentaa. Yrjö

DÄM-HANKKEEN TAVOITTEENA ON LUODA ÄLYKÄSTÄ YMPÄRISTÖÄ OLEMASSA OLEVIEN ELÄMYS-, KULTTUURI- JA MUIDEN PALVELUJEN SAAVUTETTAVUUDEN JA MARKKINOINNIN LISÄÄMISEKSI. HANKKEEN YHTENÄ KONKREETTISENA TULOKSENA SYNTYY MOBIILISOVELLUS. HANKE RAHOITETAAN EUROOPAN ALUEKEHITYSRAHASTOSTA (EAKR) TOIMINTALINJASTA ”UUSIMMAN TIEDON JA OSAAMISEN TUOTTAMINEN JA HYÖDYNTÄMINEN”. HANKKEEN TOIMINTA-AIKA ON 1.8.2016-30.8.2018.

(Kuvat: Marika Saranne)

Koskenniemi, tietojenkäsittelyn lehtori, on mukana hankkeen käytännön kehittämistyössä yhdessä opiskelijoiden kanssa. Hankkeen avulla luodaan uudentyyppinen mobiili kehittämissympäristö, jonka kautta opiskelijat pääsevät aitoon arjen kehittämistoimintaan yhdessä torniolaisten kanssa.

DÄM-hankkeen sidosryhmiä, yrittäjiä, edustaa TEKK (Tornion elävä kaupunkikeskusta ry), jonka toiminnanjohtaja Eija-Sinikka Juho näkee hankkeen tärkeänä torniolaisille yrittäjille. Hankkeen kautta voidaan tuoda uutta tietoa, työkaluja ja menetelmiä yrittäjille, jotta he saavat tarjontaansa esille ja näin tavoitella myös uusia kohderyhmiä. Tornion maakuntamuseon museojohtaja Minna Heljala ja TornioHaaparanda matkailutoimiston matkailukehittäjä Anu Lakkala painottavat hankkeen merkitystä ja toimenpiteitä. Mobiilisovellus ja sen yhteiskehittäminen on tärkeää, sillä monet alueella vierailevat asiakkaat käyttävät älypuhelimia palveluiden kartoittamiseen ja tämän tiedon pohjalta päättävät myös palvelut, joita he käyttävät.

DÄM-hankkeessa digitaalisuus, asiakaslähtöinen toiminta ja osallistaminen ovat toimintatapoja, joita ympäristö toimijoineen tarvitsee voidakseen kehittää toimintaansa. Hankkeessa tullaan järjestämään yhteisöllisiä työpajoja ja asiantuntijapuheenvuoroja eri kehittämisteemojen ympärille. Hankkeen laajana

tavoitteena on tukea älykkäiden kaupunkiympäristöjen toimintakulttuurien kehittymistä ja alueen elinvoimaa: toimintaa, jolla alueille saadaan houkutelua ihmisiä, investointeja ja innovaatioita.

Lapin AMKin ja DÄM-hankkeen tavoitteena on tukea alueen elinkeinoelämää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä yhteiskehittämisen avulla ja luoda älykkäitä käyttäjälähtöisiä palveluita. DÄM-hankkeen myötä yrityksille haetaan uudenlaisia tapoja yhdistää yritystoiminta, elämys- ja kulttuurialojen monipuolinen tarjonta ja uudentyyppiset teknologiat ja viestintätavat. Samalla kehitetään myös yritysten, sidosryhmien ja korkeakoulu-toimijoiden omaa osaamista, ja tällä odotetaan olevan myönteisiä vaikutuksia alueelle.

Onnistuneessa TKIO-toiminnassa kaikki hyötyvät yhteisestä kehittämisestä. Korkeakoulu opiskelijoineen ja asiantuntijoineen tulee tutuksi alueen toimijoille, ja käytännön toiminta rikastuttaa opiskelijoiden sekä opettajien työskentelyä. Opiskelijat saavat TKIO-toiminnassa työelämätaitoja ja pääsevät näyttämään käytännön osaamistaan työelämän edustajille. Opettajat saavuttavat tietoa työelämän mahdollisuuksista ja haasteista, ja näitä tietoja he voivat käyttää hyödykseen suunnitellessaan ja kehittäessään opintokokonaisuuksia. Lisäksi aluekehityksen ja yritysten näkökulmasta saadaan lisää kehittämisresursseja työpanosten ja hankkeen tuotosten muodossa, jotka omalta osaltaan parantavat toimintaympäristöä.

”EIHÄN MEDIANOMI VOI JÄÄDÄ MERI-LAPPIIN”

TIENI LAPIN AMKIN OPISKELIJASTA KOULUN PROJEKTITYÖNTEKIJÄKSI

Vuosi sitten elin epävarmoja aikoja. Nytemmin lakkautetun viestinnän koulutuslinjan opinnot olivat minun osalta opinnäytetyön jälkeen loppusuoralla ja valmistuminen alkaisi olla tosiasia, kunhan suorittaisin ensin työharjoittelun. Kuulostaa helpolta, matkassa oli mukana vain yksi suuri kysymysmerkki: ensin täytyisi löytää se harjoittelupaikka.

Alun perin ajattelin, että lähtisin pääkaupunkiseudulle, kuten suurin osa luokkatovereistani oli jo edelliskevään aikana tehnyt, mutta harjoittelupaikat tuotantoassistentille tai avustavalle käsikirjoittajalle olivat kiven alla. Alallani leikkaajat, kuvaajat ja muut erityisesti teknistä työtä toteuttavat tekijät ovat siinä onnekkaita, että tuotantoyhtiöt ottavat näihin tehtäviin vuosittain valtavan määrän harjoittelijoita. Apulaisohjaajan, käsikirjoittajan tai sisällöntuottajan osa ei usein ole yhtä helppo, sillä tuotantoassistenttien paikat täyttyvät äärimmäisen nopeasti ja useimmiten verkostojen kautta. Itse jäin vielä tutuille kulmille Meri-Lapin seudulle. ”No, vain täksi syksyksi”, ajattelin. Toimin avustavana toimittajana ja kirjoittelin paikallislehden juttuja, samalla aktiivisesti etsien harjoittelupaikkaa etelästä. ”Eihän kukaan nyt tänne voi jäädä, Perämerelle hyvänen aika”, oli mielessäni päälimäisenä.

Eräänä päivänä sain yhteydenoton ohjaavalta opettajaltani Tornioista. Hän kyseli kuulumisia ja suunnitelmistani opinnäytetyön jättämään tyhjiöön. Hän muistutti, että ei kannattaisi jäädä pelkästään Etelä-Suomen tarjonnan varaan roikkumaan. ”Jollekin se sinunkin on ruvettava” lauseen pystyi lukemaan rivien välistä. Satunnaiset avustavan toimittajan jututukeikat ja muu ihmettely saivat luvan väistyä, sillä hänellä oli minulle vinkattavana harjoittelupaikka koulun KV-projektissa, jossa tarvittaisiin tuotantoassistentin kaltaista projektityöntekijää. Päätin tarttua tilaisuuteen.

Sisäänajo Luova Hetki - Creative Momentum -hankkeeseen alkoi samoin tein. Kansainvälisessä hankkeessa tuetaan luovien alojen yrittäjiä erilaisten tukiohjelmien avulla ja autetaan näitä kansainvälisessä

verkostoitumisessa. Alkupään tehtävikseni lukeutui esimerkiksi yrittäjälisterien kokoaminen, muistiinpanojen tekeminen ja Rovaniemellä järjestettävän Arctic Design Week -tapahtumaan liittyvä järjestely hankkeemme osalta. Lähdin myös kehittämään hankkeen Video Pitching Toolkit (VPT) -tuki-ohjelmaa. VPT:ssä kehitetään kustannustehokkaita ja helppoja tapoja luovan alan yrittäjille suunnitella pitsausvideoita ja tuottaa niitä itsensä valitseman tuotantoyhtiön kanssa.

Kaupan ja kulttuurin osaamisalan TKI-yksikön projektityöntekijänä olen saanut osakseni vastuuta ja mahdollisuuden toteuttaa niitä taitoja, joita olen kouluvuosiinani oppinut. Vaikka työ ei läheskään aina ole lähelläkään käsikirjoittamista tai ohjaamista, molempien töiden henki näkyy aina jossain taustalla. Ryhmätyöskentely, projektihenkeys ja luovuus annetuissa suuntaviivoissa ja määrättyissä toimenkuissa ovat hyvinkin lähellä sitä, mitäalani työt ovat myös muualla. Kuluneen vuoden aikana olen kehittynyt työskentelytavoissani enemmän kuin kaikkien kouluvuosien aikana. Mielestäni olin tuolloin jo aktiivinen enkä pelännyt tarttua hommiin, mutta katsoessani kulunutta vuotta, tiedän kehittyneeni entisestään ja olevani ammatillisesti hyvällä tiellä.

Harjoittelun jälkeen jatkoin kesän loppuun vielä osa-aikaisena projektityöntekijänä. Päässäni alkoi kummitella vanhat ajatukset, nyt pitäisi nostaa kytkintä täältä. Ne karisivat kuitenkin ennen kuin ehtivät kunnolla edes alkaa, sillä olin saanut jonkinlaisen ammatillisen jalansijan alueella ja alkanut viihtyä Kemi-Torniossa aivan uudella tavalla. Samoihin aikoihin sain tietää, että on alkamassa toi-

Henri Finström opiskelijakollegansa Matin kanssa Ylläksellä joulukuun alussa Our Stories -hankkeen kuvashommissa (Kuva: Henri Finström)

nenkin hanke, joka keskittyisi keräämään tarinoita, ja sen toimenpiteenä tulee olemaan muun muassa lyhytelokuvien käsikirjoittaminen ja ohjaus. Kuulostii liian hyvältä, voisiko tässä mahdollisesti päästä sitenkin tekemään sellaista työtä, mitä jossain vaiheessa ajattelin lähteä tekemään Helsinkiin? Esimieheni kysyi, että kiinnostaako jatkaa täällä töissä. Kyllä - sanan voi sanoa monella tapaa, minulla se taisi muistuttaa riemunkiljähdusta.

”Our Stories – the business of using stories to drive people in”-hankkeessa kerätään tarinoita Revontulten tien varrelta rajoja ylittävältä tieltä, ja näiden tarinoiden avulla pyritään kehittämään alueen identiteettiä ja tuotteistamaan tarinoita. Alkava tarinoidenkeruuprosessi, käsikirjoittaminen ja media-tuotantojen aloittaminen ovat innostavia asioita, joita työntekijänä erityisesti odotan. Vuoden verran olen saanut tehdä projektityöntekijän tehtäviä ja pian pääsen yhdistämään tämän osan siihen, mitä toden teolla tahdon tehdä. Samalla jatkan myös Creative Momentum -hankkeessa ja työstän VPT-tukiohjelmaa, jonka tärkein osio käynnistyy ensi vuoden alussa.

Lapin ammattikorkeakoulu työpaikkana on todella antanut minulle paljon. Kulunutta vuotta pohtiessani olen huomannut, että roolivaihdos opiskelijasta työntekijäksi taloon on sujunut kivuttomasti ja hyvällä tavalla; vastuuta on tullut sopivassa suhteessa siihen, mitä vauhtia on päässyt asioihin sisään. Joskus abstrakteilta tuntuvien työnkuvien tai käsitteiden kanssa ei ole jäänyt yksin, siitä huolen ovat pitäneet hyvät työkaverit ja asioihin perehdytys. Ja klassisesti sanottuna sillä, että tekee parhaansa, pärjää yleensä pitkälle.

Keminmaasta kotoisin olevana olen myös onnekas siinä suhteessa, että löysin kotiseudultani töitä. Työllistyminen on näinä päivinä vaikeaa, ja tuntuu, että mahdollisuus on miltei yksi tuhannesta. Otsikon lauseen olen kuullut kymmeniä kertoja, mutta iloisena voin todeta, että tässä tapauksessa se ei pidä paikkaansa.

Vuosi 2017 tuo mukanaan uusia haasteita ja tehtäviä. Niihin on mukava tarttua, kun tietää, että työt todella kaipaavat tekijäänsä.

OPINTOPISTEITÄ, KOKEMUSTA JA KONTAKTEJA HACKATHONISTA

Kello oli 5:20 marraskuisena perjantaiamuna ja hytisin kylmästä bussipysäkillä. Opiskelijoita oli kerääntynyt paikalle yksi toisensa jälkeen, mutta vielä kaksi opiskelijaa puuttui emmekä saaneet heihin yhteyttä. Lisäksi paikalla oli yksi ylimääräinen opiskelija, joka ei ollut ilmoittautunut ollenkaan.

Siinä hän kuitenkin nyt oli, valmiina lähtöön makuupussin ja patjan kanssa, eikä minulla ollut aavistustakaan, saisinko hänet mukaan kisaan vai en. Otimme yllätyslähittäjän mukaan ja hyppäsimme bussiin aloittaen urheasti 13 tunnin bussimatkan kohti Helsinkiä ja koodaustapahtumaa hackathonia.

Tämä hackathon sattui olemaan Junction, Euroopan suurin hackathon ja sinne oli tulossa lisäksi tuhat muutakin osallistujaa ympäri maailmaa. Hackathon Junction on sosiaalinen koodaustapahtuma, joka tuo yhteen koodarit, designerit, makeimmat yhteistyökumppanit ja siisteimmän laitteiston yhdeksi viikonlopuksi ratkomaan yritysten asettamia haasteita. Meidät mukaan oli kutsunut ohjelmistoyritys Proximi.io, joka oli yksi kilpailun yhteistyökumppaneista ja yhden haasteen asettaja. He olivat myös startanneet ohjelmointikurssimme beacon-osuuden Beacons & beyond -koulutuspäivänä, joten he ja heidän beacon-haasteensa olivat opiskelijoillemme jo tuttuja. Tapahtumassa oli toki paljon muitakin yritysten asettamia haasteita, joista osallistajat saivat valita tai osallistua vaikka useampaankin.

Aluksi ajatuksena oli ottaa hackathon osaksi ohjelmointikurssiamme, mutta päädyimme luomaan siitä erillisen kahden opintopisteen valinnaiskurssin sillä mukaan lähti tietojenkäsittelyn opiskelijoiden lisäksi myös kuvataiteen opiskelijoita. Tein sopimuksen järjestäjien kanssa, että kaikki meneillään olevan ohjelmointikurssimme opiskelijat sekä halukkaat graafikot pääsevät mukaan. Tämä sopimus oli ehdottoman tärkeä, sillä hakemuksia tapahtumaan tuli tuhansia liikaa ja vain parhaat hyväksyttiin. Kuka tahansa voi siis hakea tapahtumaan, mutta kaikkia ei hyväksytä, joten tässä koulumme hartiat tulivat erittäin tärkeäksi avuksi opiskelijoille kun saimme heidät nimelistalla osallistujiksi.

Oulussa hyppäsimme yhteisbussiin ja matka jatkui oululaisten osallistujien kanssa. Kaksi opiskelijaa bussistamme tuli matkan aikana kipeäksi ja pelkäsin, jatkuuko onnemme yhtä huonona. Mitä tästäkin reissusta tulisi, millainen tapahtuma hackathon oikeasti on ja olinko aivan hullu, kun olin raahamassa opiskelijoitamme sinne? Minulla oli vain odotuksia ja arvailuja, sillä en ollut koskaan ennen osallistunut hackathoniin. Voitte arvata, että hiukkasen jännitti, mutta samalla olin innosta soikeana.

Lähtölaukaus 48 tunnin haasteeseen

Perjantai-iltana saavuimme Helsinkiin ja kävimme nopeasti viemässä tavaramme Munkkiniemen yhteiskoululle, jossa saimme yöpyä lattiamajoituskella ilmaiseksi. Siellä seuraamme liittyi Frankfurtissa vaihtoa suorittava opiskelijamme, joka oli lentänyt Saksasta Helsinkiin vain osallistuakseen hackathoniin kesken vaihtoaan. Sitten matka jatkui Katajanokkaan, tunnelmalliseen Wanhaan satamaan, jossa ehdimme sopivasti näyttävään aloituseremoniaan ja kuuntelemaan Monty Wideniusta, MySQL:n perustajaa. Toinen Tornioon jääneistä opiskelijoista liittyi tässä vaiheessa seuraamme, hänelle herätyskello oli tehnyt tepokset mutta herättyään hän oli hypännyt junaan ja tullut perässämmme. Matkalla sairastuneet voivat myös nyt jo paremmin ja sain yllätyksenä matkalle tulleen opiskelijakin osallistujalistalle. Saatoin huokaista helpotuksesta.

Seuraavaksi yritykset esittivät haasteensa ja yrittivät houkutella osallistujia osallistumaan juuri heidän haasteisiinsa. Jokainen haaste oli omassa tilassaan ja tiimin kannatti varata pöytä siitä tilasta, jonka haaste on heille tärkein, sillä tällöin he olivat lähellä yrityksen edustajia, jotka auttoivat ja toimivat myös tuomareina. Ensikertaa hackatoniin osallistuville oli infotilaisuus ja loppuilta oli varattu tiimien muodostamiselle. Useimmilla oli tiimi valmiina ja he kävivät työhön lähes samantien. Myöhemmin illalla alkoi

medialle pitsaamisesta, palvelumuotoilusta, koneoppimisesta, grafiikoista ja robotiikasta. Kevennystä ohjelmaan antoivat ohjatut jooga- ja kuntoiluhetket. Järjestäjät olivat huolehtineet ruokailuista, juomista ja välipaloista ja kaikki oli ilmaista.

Tapahtumapaikka oli hämyisä suurimman osan vuorokaudesta ja ihmisiä oli hereillä ja hyöri siellä täällä koko ajan, joten käsitys kello-najasta hämärtyi ja 48 tunnin kilpailuaika sumentui kuin yhdeksi päiväksi. Viimeisen yön aika moni, minä mukaan lukien, nukkui tapahtumapaikalla ja yritti maksimoida näin työskentelyajan. Tapahtumassa oli koko ajan narikka, jonne sai viedä arvotavaroita esimerkiksi nukkumisen ajaksi. Keskiyön jälkeen yhdessä tilassa raikasi karaoke kun taas toisaalla osa tiimeistä jatkoi työtään.

Töiden palautus oli sunnuntaina kello 12 aamulla sähköisesti Devpost-sivustolle. Sen jälkeen jokaisen tiimin piti odottaa pöydässä, kunnes tuomarit tulivat heidän luokseen ja he saivat esitellä työnsä tuomaristolle. Tuomarointiin kului muutama tunti, ja sen jälkeen alkoi palkintoseremonia, jossa parhaat palkinnot olivat 50 000 euroa. Tällä kertaa kukaan meidän opiskelijoi-stamme ei voittanut, mutta se ei haitannut, sillä lähdimme

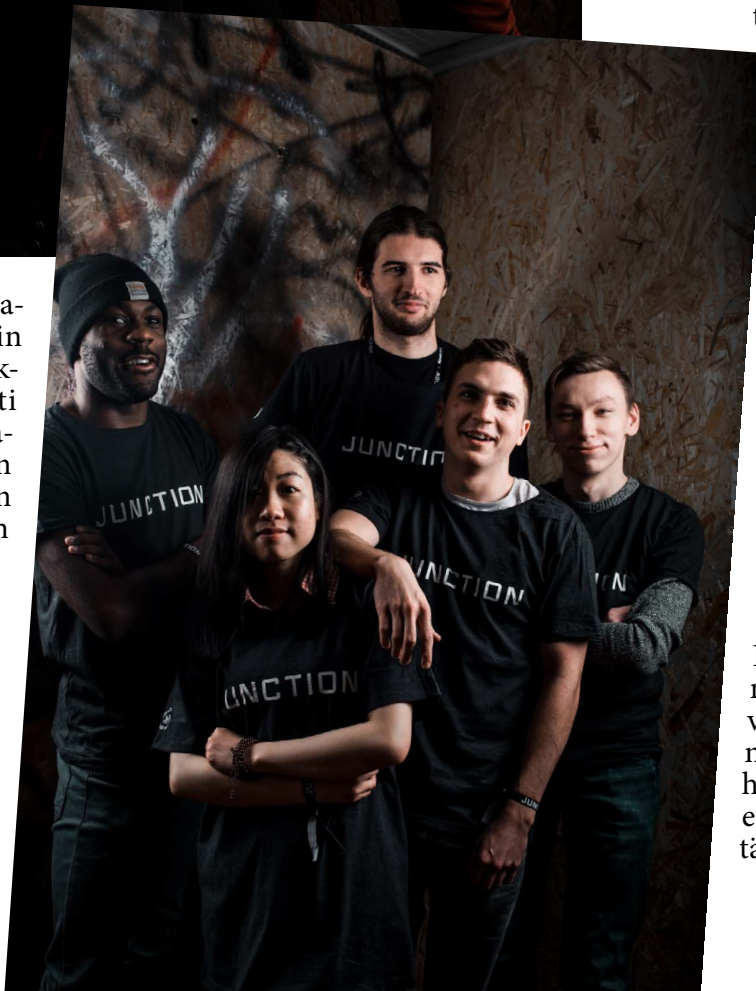
reissuun oppimaan ja saamaan kokemuksia. Kaikki olivat helpottuneita, kun deadline oli ohi ja he saivat vihdoin huokausta helpotuksesta. Olin erittäin ylpeä opiskelijoi-stamme ja siitä, kuinka he antoivat kaikkensa. Eräskin heistä sanoi, ettei ole koskaan oppinut näin paljon näin lyhyessä ajassa, ja toinen sanoi, ettei ole koskaan tehnyt näin paljon grafiikkaa näin nopeasti.

Ilman sairastumista en minäkään reissusta selvinnyt, vaan sain pahemmanlaatuisen hackathon-kuumeen ja toivon, että voimme toteuttaa tämän myös ensi vuonna.

kuitenkin kolmas sairastapaus oirehtia, ja menin hänen kanssaan majapaikkaamme. Valitettavasti hänellä ei ollut aamulla-kaan parempi olo, joten hän jätti kilpailun kesken ja lähti junalla takaisin Tornioon.

Kun ajantaju katoaa

Lauantaina oli lähes koko päivän tarjolla vapaavalintaista ohjelmaa kuten ohjelmointirajapintojen demoja ja workshoppeja sekä koulutuksia mm.

Tällä kertaa kukaan meidän opiskelijoistamme ei voittanut, mutta se ei haitannut, sillä lähdimme reissuun oppimaan ja saamaan kokemuksia. Kaikki olivat helpottuneita, kun deadline oli ohi ja he saivat vihdoin huokaista helpotuksesta. Olin erittäin ylpeä opiskelijoistamme ja siitä, kuinka he antoivat kaikkensa. Eräsikin heistä sanoi, ettei ole koskaan oppinut näin paljon näin lyhyessä ajassa, ja toinen sanoi, ettei ole koskaan tehnyt näin paljon grafiikkaa näin nopeasti.

Listasin tähän muutaman asian, miksi opiskelijoiden kannattaa osallistua hackathoniin:

Mitä hackathon tarjoaa opiskelijalle?

- Haasteet ovat oikeita työelämän ongelmia oikeilta yrityksiltä. Ongelmanratkaisutaito kehittyy ja opiskelija voi luoda henkilökohtaisia kontakteja yritykseen ja parhaimmillaan jopa tehdä vaikutuksen heihin.
- Mentointia ja tukea. Yrityksien edustajat ja vapaaehtoiset auttavat osallistujia kaikin tavoin, jotta he pääsisivät ongelmista yli nopeasti ja ehtisivät työssään mahdollisimman pitkälle.
- Nopeuttaa oppimista ja haastaa epämuokausalueelle. Jos haluaa oppia ohjelmointia tai grafiikkaa, hackathonissa voi saada nopeasti taitonsa uudelle tasolle.
- Inspiroiva ja taatusti erilainen oppimisympäristö sekä unohtumaton kokemus.
- Paremmat ohjelmointitaidot ja motivaatiota parantaa niitä. Monet innostuvat opettelemaan uusia taitoja jo ennen hackathonia ja opettelevat käyttämään esimerkiksi uusia ohjelmointirajapintoja valmistautuessaan kisaan.
- Esiintymistaidot. Kilpailutyön pitsaaminen tuomaristolle voi olla jännittävää, sillä rajallisten resurssien vuoksi työ ei varmasti ole kovin hiottu tai välttämättä edes kovin hyvin toimiva. Kun ymmärtää, että kaikilta muiltakin on aika loppunut kesken ja suurin osa kilpailutöistä on enemmän ja vähemmän purkkaratkaisuja, oman työn esittely tuntuu helpommalta.
- Verkostoituminen. Tapaa samanmielisiä ihmisiä ja löydä uusia ystäviä sekä potentiaalisia tulevia työnantajia ympäri maailmaa.
- Paineen alla työskentely. Yleensä hackathoneissa on aikaraja 24-48 tuntia ja tämä sekä inspiroi että haastaa. Lisäksi haastetta lisää vielä unen puute.
- Tiimityötaidot. Erilaisten ihmisten kanssa työskentely on joillekin suurin syy osallistua hackathoniin ja kehittää ihmistaitojaan. Hyvillä ihmistaidoilla varustetut ihmiset menestyvät ja erottuvat.
- Saavutus. Hackathonissa saadaan asioita aikaan ja toteutetaan yhdessä viikonlopussa työnäyte portfolioon. Ei paha ollenkaan!
- Parantaa ansioluetteloa. Ohjelmistoalalle pyrkivälle osallistuminen hackathoniin on ehdottomasti plussaa.
- Parantaa työllistymismahdollisuuksia. Monet yritykset etsivät potentiaalisia työntekijöitä hackathoneista.
- Hackathonissa oppii paljon alasta mutta myös itsestään. Tämä on kokemus, joka on kaiken vaivannäön arvoista.

En osallistunut itse mihinkään haasteeseen, joten ehdin verkostoitua alan huippuyritysten kanssa sekä muiden koulujen opiskelijoiden kanssa ja sain paljon hyviä konkreettisia ideoita opetukseen sekä tärkeitä uusia kontakteja. Tätä oppimiskokemusta ei kannata menettää - opettajan eikä opiskelijan.

*Hackathon is not just about building something new - it's about building yourself.
Hack your own future!*

<JUNCTION= "INSPIRATION, IDEAS, INNOVATION"/>

"My name is Oleksandr Shybinskyi and I am second year student of Business Information Technology at Lapland UAS. I am passionate about Design, IT technologies and happenings relevant to all of it. During this autumn semester I had a unique opportunity to participate at one of the biggest European IT events called Junction Hackathon 2016".

Junction 2016 is the enormous European IT Hackathon that took place in the 25-27th of November at Vanha Satama (Old Harbor) in Helsinki. More than 1300 people from different universities, countries and international companies gathered in one place to create innovative and moving projects. The idea of Hackathon is to gather companies, programmers and designers under one roof where they can Create the Future. Hackathon's organizers believe that, "the future will have created by community not by individuals".

During the Hackathon participants were engaged with the following ten tracks such as Game Jam, Virtual Reality, Internet of Things, Data Driven Economy, Fintech, Artificial Intelligence, Healthtech, Intelligent Buildings, Ecommerce & Retail and Future mobility. The companies (partners) which are as follows Supercell, Unity, Zalando, Skype, UPM, Sitra, Black Rock, Microsoft and Unity carried their products only for Junction. In addition to that, hackers had an opportunity to test and play with products such as Google glass, HoloLens, Yousician, Muki Paulig, different types of VR and Beacons from proximi.io as well. Basically hackers were given a task to generate and develop their innovations and solutions in 48 hours.

I must confess that organizers tried to help to their guests as much as possible. Warm atmosphere, friendly staff, free food, coffee and energy drinks helped hackers to follow main programmer's rule "sleep, eat, code, repeat". Moreover, in case some participants were tired of coding or lost their way and ideas, they could go to Black Stage, relax lying down on a comfortable sofa and get newly discovered information from speakers giving a presentation at that particular moment. Additionally, all participants had a chance to take part in a small coding competition, win a small prize and even stretch the bones and relax their mind in short Yoga session.

I definitely enjoyed Junction's atmosphere full of creative energy and creative spirit. Organizers successfully created innovational and experimental environment that inspired people a lot and made them feel comfortable in expressing their own ideas. The absolute winner of Junction received the prize of 20 000 euro and two biggest prizes at the tracks in 50 000 euro were provided by ESA which stands for European Space Agency. We should not forget that other participants who worked hard, but for some reason were not in the winner's list showed their skills such as teamwork and pitching skills, defined their weaknesses and strengths as well as expanded their network. In other words, participants got a tremendous experience being a part of Junction Hackathon 2016. In a commentary accompanying this article, I want to add an idea expressed by my new friend Sofya Starikova studying in Oulu University. As Sofya said "in these two days I did things that earlier I managed within two or three weeks".

Junction Hackathon is a remarkable chance for students like me to get to know and explore crazy ideas and extraordinary projects, test oneself, learn new, make connections for the future and get a reward. To sum it up, I want to encourage all students to participate in such events as Junction Hackathon.

SAILA-INKERI PUUKKO, PROJEKTISUUNNITTELIJA,
KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALA, LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU

SIRPA KOKKONEN, PROJEKTISUUNNITTELIJA,
KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALA, LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU

HANKKEILLA LISÄÄ OSAAMISTA - MYÖS OPISKELIJOILLE

Creative Momentum- ja Digitaaliset älykkäät mobiiliratkaisut (DÄM) -hankkeet järjestivät marraskuun alkupuolella työpajan uusista teknisistä ratkaisuista: beaconeista - suomeksi ”majakoista”.

Beaconit ovat pieniä langattomia laitteita, jotka toimivat radiosignaaleilla ja bluetoothin matalaenergiatekniikalla. Niiden avulla tehdään erilaisia sovelluksia vaikkapa markkinointiin tai mittauksiin. Työpaja pidettiin Lapin ammattikorkeakoulun Tornion kampuksella, Minervassa.

Kouluttajaksi työpajaan lennähti Proximi.io-yrityksestä Mika Koskiola, joka on eräs Suomen johtavista paikkatiedon ja sen hyödynnettävyyden asiantuntijoista. Euroopassa yritys on valittu yhdeksi Euroopan johtavista IoT (Internet of Things) -startup-yrityksistä. Lapin ammattikorkeakoulun kaupan ja kulttuurin osaamisalan kansainvälinen tietojenkäsittelyn opiskelijaryhmä oli mukana tapahtumassa innokkaasti oppimassa. Tapahtuma oli avoin myös yrityksille ja muille alueen toimijoille, ja heitäkin mukana oli, myös Ruotsin puolelta. Tilaisuus järjestettiin englanniksi kansainvälisen Creative Momentum

-projektin vuoksi, ja sitä oli mahdollisuus seurata myös verkon välityksellä striimattuna.

Työpaja oli tietojenkäsittelyn opiskelijoille oiva paikka oppia ihan uutta teknologiaa ”kädestä pitäen” sekä tutustua johtavaan beacon-tekniikkaa käyttävään yritykseen. DÄM-hankeessa tehdään Tornioon asukkaita ja matkailijoita hyödyttävä mobiilisovellus – opettajien ja opiskelijoiden voimin – joten tämän koulutuksen antia päästään hyödyntämään koko kaupungin kehittämisessä.

Creative Momentum oli mukana koulutuspäivän järjestämisessä, koska sen tavoitteena on tukea luovan alan yrittäjyyttä ja kansainvälisyyttä. Uudet, luovat innovaatiot ja startup- kulttuuri ovat Creative Momentum -projektin perusta. Hanke haluaa tarjota myös opiskelijoille, eli mahdollisille tulevaisuuden yrittäjille, osaamista ja inspiraatiota.

Beacon-koulutuspäivän antia

Koulutuspäivän sisältö oli kaksiosainen, ja ensimmäisessä osiossa käytiin lävitse perusteita. Mika nosti esiin muutamia esimerkkejä siitä, miten beaconeita on käytetty mm. markkinoinnissa. Yksi esimerkki on VR Hackathon (<https://www.vr.fi/cs/vr/fi/hackathon>), jossa VR pyrkii beaconeita hyödyntäen paikantamaan matkustajien säännöllisiä matkustusaikoja. Junan ollessa myöhässä voidaan matkustajalle lähettää kohdennettu ilmoitus. Beaconeita voidaan käyttää periaatteessa myös ilman erillistä sovelluksen lataamista, fyysisen webin kautta, mutta vielä tällä hetkellä suositellaan applikaatioita.

Peili-beaconeiden osalta tulevaisuus tulee olemaan mielenkiintoinen. Peili-beaconeilla voi minkä tahansa näytön tehdä älynäytöksi, jossa on kohdennettua sisältöä. Tämä kiinnostaa erityisesti tarinankerrontaan ja tarinatuotantoon keskittyvää Our

Stories -hanketta, jossa tavoitteena on kehittää matkailijoille suunnattu, liikkuvaa kuvaa ja ääntä hyödyntävä interaktiivinen mobiiliapplikaatio tarinoiden paikantamiseen. Beacon kestää myös kylmää, mutta lähtökohtaisesti se on tarkoitettu sisätiloihin. Ulkona käytettäessä suositellaan GPS-paikanninta.

Loppupäivä oli pyhitetty työpajalle, jossa päästiin itse testaamaan beaconeita. Aloitteijalla meni aikaa oman puhelimen näpräykseen, mutta näppärit IT-opiskelijat olivat jo kovaa vauhtia kehittämässä ja ideoimassa uutta.

Koulutuspäivät opetuksen integraation edistäjinä

Hankkeet järjestävät tapahtumia ja koulutuksia pääsääntöisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Koulutusten avulla kehitetään uusia ja parannetaan olemassa olevia toimintatapoja. Useissa hankkeissa syntyy tämän kehittämisen kautta osaamista projektin kohderyhmälle ja hankehenkilöstölle mutta opetuksen integraation kautta myös opettajille ja opiskelijoille. Opiskelijat saavat myös arvokasta tietoa hankkeissa tehtävistä töistä, tutustuvat hankkeissa toimiviin henkilöihin ja oppivat käytännönläheisesti työelämäyhteistyötä.

Hankkeista kannattaa viestiä opettajille säännöllisesti, jotta opettajat voivat jo opintojaksoja ja kokonaisuuksia semestereitä, eli puolivuotiskausia, suunnitellaan huomioida hankkeiden tarpeita. Hankkeiden integrointi opetukseen tuo "oikeita töitä" opiskelijoille, ja hankeyhteistyössä voi oppia paljon. Opiskelijat ovat koulutuksen jälkeen jo tehneet beaconeihin pohjautuvia sovelluksia, ja niistä kokemuksista on taatusti hyötyä niille opiskelijaharjoittelijoille, jotka DÄMissä tehtävää mobiilisovellusta alkavat koodata.

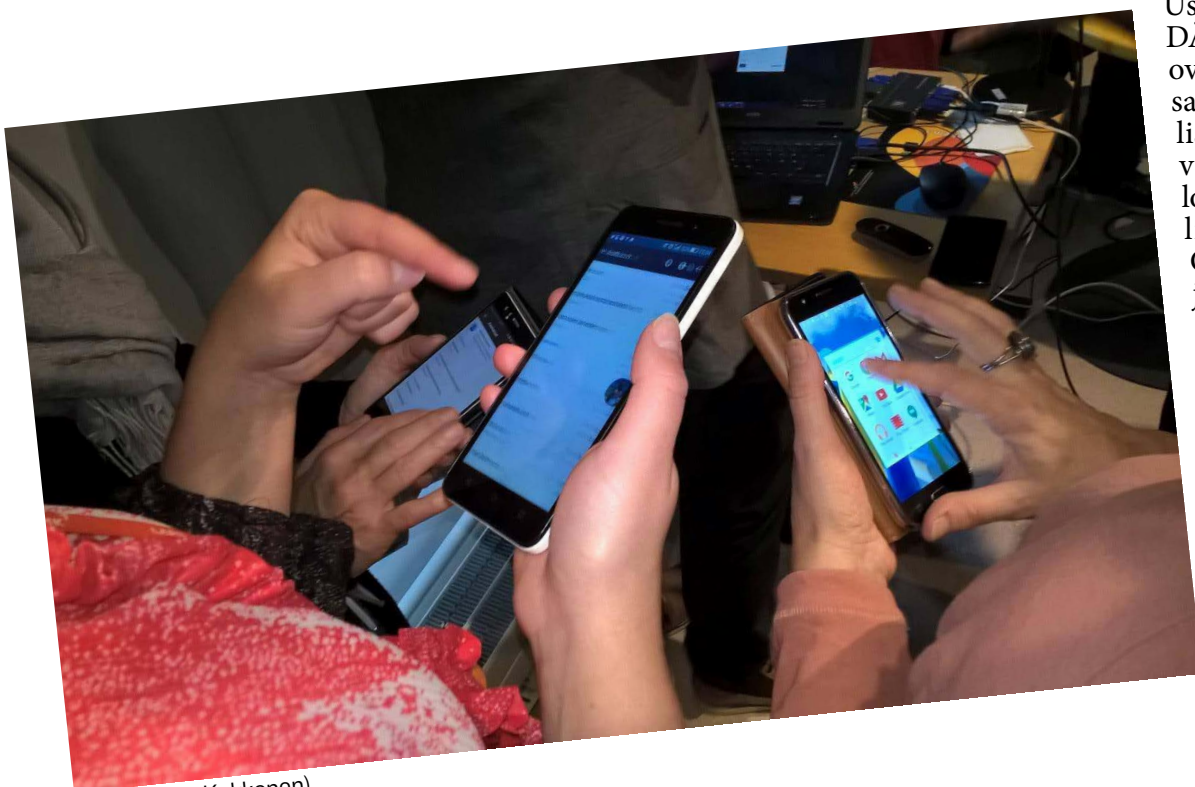
Projektimuotoinen oppiminen sopii hankkeisiin todella hyvin. Opettajalla on myös hyvä olla kosketuspintaa talossa tehtävälle muulle työlle. Vaikka integrointi saattaa tuoda hieman lisätyötä projektin henkilökunnalle, esimerkiksi ohjauksen muodossa, siitä hankkeelle saatava hyöty voi olla korvaamaton.

Koulutuksissa verkostoidutaan

Useissa hankkeissa, kuten Creative Momentum ja DÄM, kohderyhmänä eivät ole opiskelijat vaan eri alojen yritykset ja muut toimijat. Kuitenkin koulutus- ja työpajapäivät ovat yleensä avoimia myös opiskelijoille ja opetushenkilökunnalle. Tämä antaa erinomaisen mahdollisuuden opiskelijoille verkostoitua alueen yritysten ja toimijoiden kanssa. Lisäksi hankkeiden koulutus- ja tapahtumapäivät ovat oiva mahdollisuus tutustua hankkeiden henkilökuntaan ja opiskelijoihin puolin ja toisin. Beacon-koulutuspäivän yhteydessä esimerkiksi allekirjoittaneet projektipäälliköt pitivät lyhyen alustuksen DÄM- ja Creative Momentum -hankkeista. Jälkeenpäin tapasimme useamman näistä opiskelijoista vielä erikseen keskustellaksemme mahdollisista tulevista toimeksiannoista mobiilisovellusten parissa. Opiskelijoille tuli mahdollisesti tämän tilaisuuden jälkeen tunne, että he voivat vapaasti myös tilaisuuden jälkeen tulla juttelemaan meille hankkeissa toimiville. DÄM-hankkeelle opinnäytetyötä tekevä tietojenkäsittelyn opiskelija osallistui myös tilaisuuteen saaden hyvää aineistoa oppariaan varten.

Hankkeiden ja opetuksen tiiviin yhteistyön kautta voidaan koulutuksia yhdessä opettajien ja projektihenkilökunnan kanssa ideoida niin, että ne palvelevat sekä alueen, opettajien kuin opiskelijoiden tarpeita. Beacon-koulutus on hyvä esimerkki koulutuksesta, jossa lähdettiin ideoimaan koulutusta hankkeen tulevien kehittämistarpeiden pohjalta.

Useat projektit (mm. DÄM ja Our Stories) ovat lähitulevaisuudessa kehittämässä mobiilisovelluksia, joissa tarvitaan uusinta teknologiaa ja tietoa opiskelijoiden käyttöön. Creative Momentum ja DÄM -hankkeet pyrkivät vastaamaan tähän tarpeeseen järjestäessään beacon-koulutuspäivää. Erytiskohderyhmänä nähtiin opiskelijat, jotka tulevat työskentelemään hankkeiden toimeksiointojen parissa lähitulevaisuudessa.

(Kuva: Sirpa Kokkonen)

HYVINKIN KÄYTÄNNÖNLÄHEISESSÄ AMMATTIKORKEA-
KOULUOPETUKSESSA VOISI KUVITELLA, ETTÄ TKI JA OPETUS
KULKEVAT HELPOSTI KÄSI KÄDESSÄ. TODELLISUUDESSA KUITEN-
KIN NÄMÄ MONESTI NÄYTTÄYTYVÄT SEKÄ OPISKELIJOILLE
ETTÄ HENKILÖKUNNALLE KAHTENA ERILLISENÄ SAAREKKEENA.

LAPIN AMKIN KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALALLA ON
VUONNA 2016 PANOSTETTU OPETUKSEN JA TKI:N INTEGROI-
MISEEN ELI TKIO-TOIMINTAAN. **KAUKUSSA KUHISEE 2016**
SISÄLTÄÄKIN KOKEMUKSIA SIITÄ, MITEN HANKKEET OVAT
NÄKYNEET OPETUKSESSA JA MITEN TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ ON
TUKENUT OPISKELIJOIDEN OPPIMISTA. HALUSIMME ENSISIJAI-
SESTI JAKAA OPETTAJIEN HYVIÄ KOKEMUKSIA SIITÄ, MITEN
TKI- JA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ ON TUONUT LISÄARVOA OPE-
TUKSEEN.

KEHITTÄMISTYÖTÄ PARHAAN MAHDOLLISEN YHTEISTYÖN
SAAVUTTAMISEKSI TARVITAAN YHÄ, MUTTA OLEMME
HYVÄLLÄ POLULLA. JULKAISUMME OSOITTA, ETTEIVÄT TKI
JA OPETUS OLE KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALALLA
TOISISTAAN TÄYSIN ERILLISIÄ OSA-ALUEITA VAAN SAAREKKEET
LÄHENTYVÄT PIKKUHILJAA TOISIAAN.

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi

Interreg
Pohjoinen
Euroopan aluekehitysrahasto

Northern Periphery and
Arctic Programme
2014-2020

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Horizon 2020